

**BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
RADYO, TELEVİZYON VE SİNEMA ANABİLİM DALI
RADYO, TELEVİZYON VE SİNEMA TEZLİ YÜKSEK LİSANS
PROGRAMI**

**DİN, KORKU VE DOĞAÜSTÜ: KORKU FİMLERİNDE DİNİN
TASVİRİNİN KAPSAMLI İNCELENMESİ**

HAZIRLAYAN

MUSTAFA EREN ERGÜNEL

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEZ DANIŞMANI

DR. ÖĞR. ÜYESİ DENİZ TANSEL İLİC

ANKARA - 2023

BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS / DOKTORA TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

Tarih: 06 / 11 / 2023

Öğrencinin Adı, Soyadı: Mustafa Eren Ergünel

Öğrencinin Numarası: 22010154

Anabilim Dalı: Radyo, Televizyon ve Sinema Anabilim Dalı

Programı: Radyo, Televizyon ve Sinema Tezli Yüksek Lisans Programı

Danışmanın Unvanı/Adı, Soyadı: Dr. Öğr. Üyesi Deniz Tansel İlic

Tez Başlığı: Din, Korku ve Doğaüstü: Korku Filmlerinde Dinin Tasvirinin Kapsamlı İncelenmesi

Yukarıda başlığı belirtilen Yüksek Lisans/Doktora tez çalışmamın; Giriş, Ana Bölümler ve Sonuç Bölümünden oluşan, toplam 94 sayfalık kısmına ilişkin, 06 / 11 / 2023 tarihinde tez danışmanım tarafından Turnitin adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı %0'dır. Uygulanan filtrelemeler:

1. Kaynakça hariç
2. Alıntılar hariç
3. Beş (5) kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

“Başkent Üniversitesi Enstitüleri Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Usul ve Esaslarını” inceledim ve bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranlarına tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Öğrenci İmzası: Mustafa Eren ERGÜNEL

ONAY

Tarih: 06 / 11 / 2023

Öğrenci Danışmanı Unvan, Ad, Soyad, İmza:
DR. ÖĞR. ÜYESİ DENİZ TANSEL İLİC

.....

Aileme...

TEŞEKKÜR

Her şeyden önce üniversite hayatım boyunca hem akademik hem de psikolojik olarak ömrüm boyunca unutmayacağım destek ve katkılarını hiçbir zaman esirgemeyen, her soru ve sorunuma içtenlikle ve sıklımadan cevap veren, hedef ve hayallerime sıkı sıkıya sarılmama vesile olan, bana sağladığı sarsılmaz rehberlik, mentorluk ve teşvik için çok değerli öğretmenim ve tez danışmanım Sayın Dr. Öğr. Üyesi Deniz Tansel İlic'e en derinden müteşekkirim. Uzmanlıkları, özverileri ve anlayışlı geri bildirimleri sadece bu araştırma çerçevesinde olmamakla beraber, üniversite hayatım boyunca çok değerli bir ders niteliğindedi. Kendilerine en içten saygılarımı iletiyor ve çok teşekkür ediyorum.

Ayrıca zamanlarını, uzmanlıklarını ve dostluklarını benimle cömertçe paylaşan, sevgi ve desteklerini hayatımın her dakikasında hissettiğim, şartlar ne olursa olsun yanımda olan ve bana inanan sevgili dostlarım; Janet Eke, Hakan Hüdaverdi, Fevzi Osman Özgür, Buse Uğur, Ege Önal, Berkay Apay, Yağmur Abay, Halis Enis Dönmez, İbrahim Buğrahan Esmer, Furkan Akça ve Gökhan Yılmaz'a ruhumun özünden teşekkür ediyorum, en kalben sevgilerimi sunuyorum.

Ömrüm boyunca bana verdikleri sarsılmaz destek, duydukları güven, sonsuz sevgileri ve aşıladıkları sinema aşkı için babaannem Asiye Birben, anneannem Sema Görgeç, babam İsmail Ergünel ve annem Funda Görgeç'e son derece minnettarım. Onların sevgisi, anlayışı ve sabrı benim bitmeyen güç kaynağım olmakla beraber hayal ve hedeflerime giden yolda kararlılık ile yürümemi sağladı. Böylesine sevgi dolu ve her şartta destekleyici bir aileye sahip olduğum için kendimi son derece şanslı ve özel hissediyorum. İyi ki varsınız...

Son olarak, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu ve lideri Mustafa Kemal Atatürk'e, olağanüstü çabaları ve liderliği ile ulusumuzun kalkınması ve modernleşmesini sağladığı için en derin şükranlarımı sunuyorum. Atatürk'ün aydınlanmacı ve yenilikçi bakış açısı ile eğitim, sanat ve bilime olan bağlılığından oluşan kalıcı mirası, bu tez ve Türkiye'deki sayısız diğer akademik çalışmalar için güçlü bir temel oluşturmuştur. Demokrasi, laiklik ve insan hakları ilkelerine olan sarsılmaz kararlılığı, ülkemizin akademik ve entelektüel manzarası üzerinde güneş olmuş, kalıcı bir etki bırakmıştır. Atatürk'ün mirasının derin etkisi ve çağdaşlığa olan bağlılığı karşısında alçakgönüllülük duyuyor; Eğitim, sanat ve bilim alanlarında özgürlükçü, yenilikçi ve daha parlak bir gelecek yolunda bize ilham vermeye devam eden Mustafa Kemal Atatürk'e minnet ve saygılarımı sunmaktan büyük onur ve şeref duyuyorum. İlelebet payidar...

ÖZET

ERGÜNEL, Mustafa Eren. Din, Korku ve Doğaüstü: Korku Filmlerinde Dinin Tasvirinin Kapsamlı İncelenmesi, Başkent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Radyo, Televizyon ve Sinema Tezli Yüksek Lisans Programı, 2023

Bu akademik tez, din ve korku filmleri arasındaki karmaşık ilişkiyi araştırmakta ve bu türdeki dini temaların, sembollerin ve inançların tasvirine odaklanmaktadır. Bu araştırmanın amacı, korku filmlerinde korku hissiyatını uyandırmak, inancın sınırlarını keşfetmek ve geleneksel dini normlara meydan okumak için dini bir anlatı aracı olarak nasıl kullanıldığını analiz etmektir. Birkaç on yıla yayılan çeşitli korku filmleri seçkisinden yola çıkan bu tez, dinin tür içinde kullanıldığı çok yönlü yolları araştırmaktadır. Bu çalışma dini karakterlerin, ritüellerin ve ikonografinin değişen temsillerini inceleyerek, sinematik temsillerin daha geniş kültürel ve toplumsal etkilerine ışık tutmayı amaçlamaktadır. Din, korku filmleri için her zaman zengin bir ilham kaynağı olarak hizmet etmiş, insanların en derin korkularını, doğaüstü ve bilinmeyenini araştırmasına, bazen de keşfetmesine olanak sağlamıştır. Din, bu türde hikâye anlatımı için verimli bir zemin olduğunu kanıtlamış ve fazladan bir gizem ve mistik katmanı eklemiştir. Şeytani ele geçirilmelerden antik ritüellere ve cin musallat olmasına kadar din, birçok korku filminin anlatısını şekillendirmekte ve tüyler ürpertici, ürkütücü atmosferini güçlendirmede ayrılmaz bir unsur haline gelmiştir. Korku, sembolizm ve sosyal eleştiri kaynağı olarak hizmet eden korku filmlerinde uzun süredir öne çıkan bir tema olmuştur. Film yapımcıları, temel korkularımıza dokunarak, inanç sistemlerini keşfederek ve dini ikonografiyi kullanarak unutulmaz ve rahatsız edici deneyimler yaratmışlardır. İster korku duygusunu artırmak, isterse yerleşik kavramlara meydan okumak olsun, dinin korku filmlerine dahil edilmesi, türün evriminde silinmez bir iz bırakarak izleyicileri cezbetmeye devam ediyor. Film yapımcıları türün sınırlarını zorlarken, dinin, korku sinemasının kalıcı, zorlayıcı ve büyüleyici bir yönü olarak kalacak olmasından da emin olabiliriz.

Anahtar Kelimeler: Korku, Din, Doğaüstü, Korku Sineması, İnanç

ABSTRACT

ERGÜNEL, Mustafa Eren. Faith, Fear and the Supernatural: A Comprehensive Examination of the Depiction of Religion in Horror Movies, Baskent University, Institute of Social Sciences, Master's of Radio, Television and Cinema with Thesis, 2023

This academic thesis explores the complex relationship between religion and horror films, focusing on the depiction of religious themes, symbols and beliefs in this genre. The aim of this research is to analyze how horror films use religion as a narrative device to evoke fear, explore the limits of faith and challenge traditional religious norms. Drawing on a diverse selection of horror films spanning several decades, this thesis explores the multiple ways in which religion is used within the genre. By examining changing representations of religious characters, rituals and iconography, this study aims to shed light on the wider cultural and societal implications of these cinematic representations. Religion has always served as a rich source of inspiration for horror films, allowing people to explore and sometimes discover their deepest fears, the supernatural and the unknown. Religion has proven to be fertile ground for storytelling in this genre, adding an extra layer of mystery and mystique. From demonic possession to ancient rituals, religion has become an integral element in shaping the narrative of many horror films and enhancing their creepy, eerie atmosphere. Fear has long been a prominent theme in horror films, serving as a source of symbolism and social criticism. By tapping into our basic fears, exploring belief systems and utilizing religious iconography, filmmakers have created unforgettable and disturbing experiences. Whether it's to heighten the sense of dread or challenge established notions, the inclusion of religion in horror films continues to captivate audiences, leaving an indelible mark on the genre's evolution. As filmmakers push the boundaries of the genre, we can be sure that religion will remain an enduring, compelling and fascinating aspect of horror cinema.

Keywords: Horror, Religion, Supernatural, Horror Movies, Faith

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
BÖLÜM I: GİRİŞ	1
1.1. Giriş	1
1.2. Çalışmanın Hedefi.....	2
1.3. Yöntem.....	2
1.4. Tezin Yapısı	2
BÖLÜM II: LİTERATÜR İNCELEMESİ	4
2.1. Korku Türü	4
2.1.1. Korku sinemasının tarihsel evrimi.....	4
2.1.2. Korku sinemasının bazı alt türleri	5
2.1.3. Korku filmlerinin psikolojik ve duygusal yönleri.....	5
2.2. Korku Filmlerinde Dinin Rolü.....	7
2.2.1. Dini sembolizm.....	7
2.2.2. Dini karakterler	12
2.2.3. Dini ritüeller ve doğaüstü uygulamalar	15
2.3. Korku Üzerine Teolojik ve Felsefi Perspektifler	15
2.3.1. Teodise ve kötülük problemi	15
2.3.2. Ahlaki belirsizlik ve etik ikilemler	16
2.3.3. Varoluşsal ve felsefi dehşet	16
2.4. Sosyokültürel ve Psikolojik Yönler	18
2.4.1. Kültürel yansıma ve etki.....	18
2.4.2. Psikolojik etkiler ve izleyici tepkileri	19
2.4.3. Dini ve toplumsal normlar.....	20

BÖLÜM III: DİN VE DOĞAÜSTÜ	21
3.1. Okült ve İlahi Olan.....	21
3.1.1. Okült uygulamalar.....	21
3.1.2 İlahi Müdahale.....	23
3.1.3. Çatışma ve yakınsama	25
3.1.4. İnançın keşfi.....	29
3.2. Halk Bilimi, Mitoloji ve Korku	33
3.2.1. The Exorcist Filmindeki halk bilimi ve mitoloji.....	35
3.2.2. The NuN Filminde halk bilimi ve mitoloji	36
3.2.3. Siccin 2 Filmindeki halk bilimi ve mitoloji	37
3.2.4. Dabbe 4: Cin Çarpması Filmindeki halk bilimi ve mitoloji.....	38
3.3. Dini Motifler ve Bunların Etkileri	38
3.3.1. The Exorcist Filmindeki dini motifler ve bunların etkileri.....	39
3.3.2. The NuN Filmindeki dini motifler ve bunların etkileri.....	40
3.3.3. Siccin 2 Filmindeki dini motifler ve etkileri.....	41
3.3.4. Dabbe 4: Cin Çarpması Filmindeki dini motifler ve etkileri	42
BÖLÜM IV: DİNİ KURUMLARIN TASVİRLERİ.....	44
4.1. The Exorcist Filminde Dini Kurumların Tasviri	44
4.2. The NuN Filminde Dini Kurumların Tasviri	45
4.3. Siccin 2 Filminde Dini Kurumların Tasviri.....	46
4.4. Dabbe 4: Cin Çarpması Filminde Dini Kurumların Tasviri	46
BÖLÜM V: İNANÇ VE KUŞKUNUN KEŞFİ	47
5.1. The Exorcist Filminde İnanç ve Kuşkunun Keşfi	47
5.2. The NuN Filminde İnanç ve Kuşkunun Keşfi	48
5.3. Siccin 2 Filminde İnanç ve Kuşkunun Keşfi.....	49
5.4. Dabbe 4: Cin Çarpması Filminde İnanç ve Kuşkunun Keşfi	50
BÖLÜM VI: ETİK VE TOPLUMSAL ÇIKARIMLAR	52
6.1. Dini Azınlıkların Tasviri	52

6.1.1. Stereotipler ve yanlış temsil.....	53
6.1.2. Korku ve önyargı.....	53
6.1.3. Güçlendirme ve yıkım.....	53
6.1.4. Kültürel bağlam.....	53
6.2. Ahlaki Belirsizlik ve Dehşet	53
6.2.1. İyi ve kötünün mücadelesi.....	54
6.2.2. Etik ikilemler ve seçimler	54
6.2.3. Dini sembollerin etik etkileri.....	54
6.2.4. Toplumsal yansımalar	54
6.3. Dini Hoşgörü ve Korku	55
6.3.1. Bilinmeyenle yüzleşme.....	55
6.3.2. Dini uygulamaların tasviri	55
6.3.3. Bir anlatı aracı olarak korku	55
6.3.4. Dini hoşgörü ve söylemlerin yansıması.....	56
6.4. The Exorcist Filmindeki Etik ve Toplumsal Çıkarımlar	56
6.4.1. Doğaüstü ile yüzleşmenin etik sonuçları	56
6.4.2. Psikiyatrinin etik sınırları ve teolojik sorumlulukları.....	56
6.4.3. Ruh sağlığı ve psikiyatrinin toplumsal etkileri.....	57
6.4.4. İyi ve kötü.....	57
6.4.5. Ebeveyn sorumluluğunun toplumsal etkileri.....	57
6.4.6. İnancın toplum içindeki rolü.....	57
6.5. The Nun Filmindeki Etik ve Toplumsal Çıkarımlar	58
6.6. Siccin 2 Filmindeki Etik ve Toplumsal Çıkarımlar.....	59
6.6.1. Doğaüstü intikam ve toplum üzerindeki etki.....	59
6.6.2. Yasak bilgi arayışının sonuçları	59
6.7. Dabbe 4: Cin Çarpması Filmindeki Etik ve Toplumsal Çıkarımlar	60
6.7.1. Sosyal izolasyon ve damgalama.....	60
6.7.2. Otorite ve güven krizi.....	60
6.7.3. Doğaüstünün insani bedeli ve toplumsal birlik.....	61
6.7.4. Kültürel kimlik ve inanç sistemleri	61
BÖLÜM VII: ÖRNEK ÇALIŞMALAR VE NİTEL ARAŞTIRMA.....	62

7.1. Özet ve Bağlam “The Exorcist (1973)”	62
7.1.1. Sinopsis	62
7.1.2. Bağlam	63
7.2. Teolojik ve Felsefi Temalar	63
7.2.1. İnançın sorgulanması ve kötülüğün doğası	64
7.2.2. Varoluşsal sorular ve inancın sınırları	64
7.2.3. Kefaret ve teolojik rezonans	64
7.2.4. Kötülüğün karmaşıklığı	64
7.3. Kültürel Etki	65
7.3.1. Gişe başarısı ve kültürel fenomen	65
7.3.2. Tartışma ve münakaşa	65
7.3.3. Korku türü üzerindeki etkisi	65
7.4. Filmin İkonik Statüsü	66
7.5. Nitel Araştırma Sonucu İzleyici Yorum ve Tepkileri	67
7.6. Özet ve Bağlam “The Nun (2018)”	70
7.6.1. Sinopsis	70
7.6.2. Bağlam	70
7.7. Teolojik ve Felsefi Temalar	71
7.7.1. İnanç ve şüphe	71
7.9. Filmin İkonik Statüsü	73
7.10. Nitel Araştırma Sonucu İzleyici Yorum ve Tepkileri	73
7.11. Özet ve Bağlam “Siccin 2 (2015)”	78
7.11.1. Sinopsis	78
7.11.2. Bağlam	79
7.12 Teolojik ve Felsefi Temalar	79
7.12.1 İnanç ve şüphe	79
7.12.2. Etik ve ahlaki ikilemler	79
7.12.3. Din, kefaret ve maneviyatın rolü	80
7.12.4. Okültün cazibesi, tehlikeleri, doğaüstü ve bilinmeyen	80
7.12.5. Kültürel inançlar ve insanın kötü niyete karşı savunmasızlığı	80

7.13. Kültürel Etki.....	80
7.13.1. Kültürel özgünlük ve inancın keşfi.....	81
7.13.2. Cin mitolojisi.....	81
7.13.3. Kültürel tabular, batıl inançlar, cinsiyet rolleri ve aile dinamikleri.....	81
7.13.4. Türk korku sinemasına etkisi.....	81
7.14. Filmin İkonik Statüsü.....	81
7.14.1. Devam filmlerinin çekiciliği.....	82
7.14.2. Mesaj içeren doğaüstü korku sunumunun Türk korku sineması üzerindeki etkisi.....	82
7.14.3. Küresel tanınırlık ve kültürel bir mercekleme olarak korku	82
7.15. Nitel Araştırma Sonucu İzleyici Yorum ve Tepkileri.....	82
7.16. Özet ve Bağlam “Dabbe 4: Cin Çarpması (2013)”	86
7.16.1. Sinopsis.....	86
7.16.2. Bağlam.....	87
7.17. Teolojik ve Felsefi Temalar	87
7.17.1. İyi ve kötü arasındaki savaşta inancın gücü	87
7.17.2. Şüphe ve kuşkuculuk.....	88
7.17.3. Ritüellerin ve geleneğin rolü.....	88
7.17.4. Doğüstünün psikolojik etkisi	88
7.17.5. Dabbetü'l-Arz	88
7.17.6. Toplum, inanç sistemleri ve inancın dönüşümü	88
7.18.1. İslami korku sinemasının popülerleşmesi.....	89
7.18.2. Kültürel özgünlük.....	89
7.18.3. Türk korku sinemasına etkisi ve kültürel tanınırlık	89
7.18.4. Kültürel söyleme katkısı ve kültürel ihracat	90
7.18.5. Sonraki filmler üzerindeki etkisi.....	90
7.19. Filmin İkonik Statüsü.....	90
7.19.1. Kültürel önem ve İslami korkunun öncüsü	90
7.19.2. Korku türüne katkısı ve ikonik imgeler.....	91
7.19.3. Kültürel kimlik	91
7.20. Nitel Araştırma Sonucu İzleyici Yorum ve Tepkileri.....	91

BÖLÜM VIII: SONUÇ	95
KAYNAKLAR	99

BÖLÜM I: GİRİŞ

1.1. Giriş

Korku filmleri korku, dehşet ve gerilim uyandırma konusundaki benzersiz yeteneğiyle izleyicileri her zaman büyülemiş ve kendi dünyasına adapte edebilmiştir ve bilinmeyenin, doğaüstü ve ürkütücü olanın dünyasına bir yolculuk sunmuştur. Bununla birlikte, korku filmleri doğrudan korkutma kapasitelerinin ötesinde, genellikle izleyicisine varoluşunun karmaşıklıklarını araştıran derin temalar da taşımıştır. Bu temalar arasında din, yinelenen ve güçlü bir anlatı aracı olarak öne çıkmaktadır. Din ve korku sinemasının kesişimi, film yapımcılarına insanlığın en derin korkularını ve belirsizliklerini araştıran hikayeler dokumaları için zengin bir belirsizlikler silsilesi sunmaktadır.

Korku filmlerinde dinin temsili hem akademisyenlerin hem eleştirmenlerin hem de film yapımcılarının büyük ilgisini çeken bir konudur. Bu tür, inancın sınırlarını, şüphenin doğuracağı sonuçlarını ve dini sembollerin insan ruhunu şekillendirmedeki gücünü incelemek için eşsiz bir platform sağlamaktadır. İnançların, ritüellerin, sembollerin ve kültürel önemin karmaşık bir karışımı olan din, korku türünün dehşet anlatıları geliştirmesi için verimli bir zemin oluşturmakla beraber, film yapımcılarına insanlığın en derin korkularını ve belirsizliklerini irdeleyen hikayeler yaratmak için zengin ve çok yönlü bir malzeme kaynağı sunar. Antik mitlerden çağdaş inanç sistemlerine kadar, doğaüstü ve ilahi olan korku sinemasının dokusuna sürekli olarak günümüzde işlenmeye devam etmektedir. İster şeytani ele geçirme hikayeleri ister ürkütücü dini ritüeller, bir ruh veya bir cinin musallat oluşu, uğursuz din insanları ya da varoluşsal inanç krizleri olsun, bu filmler izleyicileri inancın esrarengiz yönleriyle, kutsal ve kutsal olmayan ile ilişkili doğal korkuyla yüzleşmeye davet eder ve sürekli olarak sınırları zorlayıp, izleyicisinden hem içgüdüsel hem de entelektüel tepkiler almıştır.

1.2. Çalışmanın Hedefi

Bu akademik tez, din ve korku filmleri arasında gelişen ve karmaşık olan ilişkiyi kapsamlı bir şekilde inceleyecektir. Bu çalışmanın temel amaçları aşağıdaki gibidir:

1. **Dinin korku sinemasında korku, gerilim, dehşet uyandırmak için nasıl bir anlatı aracı olarak kullanıldığını incelemek:** Dini sembollerin, karakterlerin ve inançların izleyicilerde korku, gerilim ve dehşet uyandırmak için nasıl kullanıldığını keşfetmeyi içerir.
2. **Seçilmiş korku filmlerindeki dini sembollerin, karakterlerin ve inançların tasvirini ve bunların izleyicinin inanç ve doğüstü algısı üzerindeki etkisini analiz etmek:** Dinin sinematik temsilinin izleyicilerin dini kavramları ve inançları anlamlarını nasıl etkilediği araştırılacak.
3. **Daha geniş sosyokültürel ve psikolojik yönleri araştırmak:** Çalışma, korku filmlerinin dinle ilgili kültürel ve toplumsal normları nasıl yansıttığını ve potansiyel olarak nasıl şekillendirdiğini ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Buna, dini korkuya maruz kalmanın izleyiciler üzerindeki din ve korku arasındaki kesişimin sosyokültürel ve psikolojik yön ve etkilerinin araştırılması da dahildir.

1.3. Yöntem

Hedeflere ulaşmak için bu araştırma film çalışmaları, kültürel çalışmalar ve psikoloji gibi çeşitli alanlarda iç görülerden yararlanarak çok disiplinli bir yaklaşım kullanmaktadır. Nitel araştırma yöntemleri, farklı dönemleri ve alt türleri kapsayan çeşitli korku filmlerini analiz etmek için kullanılacaktır. Bu filmler birincil kaynaklar olarak kullanılacak ve analiz, ilgili akademik ve eleştirel literatürün gözden geçirilmesiyle desteklenecektir.

1.4. Tezin Yapısı

Bu tez, aşağıdaki şekilde yapılandırılmıştır:

Bölüm II: Literatür Taraması: Bu bölüm korku sineması, korku sinemasında dinin rolü ve bu kesişimin daha geniş kültürel ve psikolojik boyutları üzerine mevcut çalışmaların derinlemesine bir incelemesini sunmaktadır.

Bölüm III: Din ve Doğüstü: Burada dini sembolizm, doğüstü belirsiz ve bilinmeyen unsurlar, inanç, gelenekler ve mitolojinin korku sinemasına nasıl entegre edildiğini ve doğüstü bir korku atmosferi yarattığı araştırılmıştır.

Bölüm IV: Dini Kurumların Tasvirleri: Bu bölümde ise korku filmlerinde dini kurumların, otorite figürlerinin, tarikatların tasvirleri ve dini iktidar yapılarının eleştirel incelemeleri ele alınmaktadır.

Bölüm V: İnanç ve Kuşkunun Keşfi: Korku filmlerinin inanç, inançsızlık, dini belirsizlik ve geleneksel dini anlatıların yeniden yorumlanması temalarını nasıl ele aldığı incelenecektir.

Bölüm VI: Etik ve Toplumsal Çıkarımlar: Bu bölümde, korku filmlerinde dinin tasvirini çevreleyen etik ve toplumsal kaygılar ele alınacak olup, dini azınlıkların tasviri ve potansiyel tartışmalar gibi konular incelenecektir.

Bölüm VII: Örnek Çalışmalar: Tez boyunca tartışılan temaları örneklemek ve pekiştirmek için; *The Exorcist* (1973), *Siccin 2* (2015), *The Nun* (2018) ve *Dabbe 4: Cin Çarpması* (2013) filmleri, örnek çalışmalar olarak analiz edilecektir.

Bölüm VIII: Sonuç: Sonuç bölümü ise temel bulguları, alana katkıları ve korku sinemasında dinin rolünü anlamaya yönelik çalışma ve çıkarımları özetlemektedir. Bu kapsamlı inceleme sayesinde bu tez, korku filmlerinin çağdaş dini ve kültürel söylemin aynası olma ve bu söyleme katkıda bulunma biçimlerine dair kavrayışımızı geliştirmeyi amaçlamaktadır. Korku sineması, bireysel varoluşumuzun belirsizlik ve bilinmeyenleriyle en karanlık köşelerine girerek, izleyicileri en derin korkularıyla yüzleşmeye ve içten sahip oldukları inançları sorgulamaya davet eder ve genellikle derin ve düşündürücü tepkilere yol açar.

BÖLÜM II: LİTERATÜR İNCELEMESİ

2.1. Korku Türü

Korku sineması, yıllar boyunca evrim geçirmiş, toplumsal ve kültürel değişimlere sürekli uyum sağlamış çok yönlü ve dinamik bir türdür. Literatür incelemesinin bu bölümünde korku sinemasının tarihsel gelişimi, temel alt türleri ve bu türü böylesine ilgi çekici ve kalıcı bir tür haline getiren, katarsis teorisi, dehşet teorisi ve korkunun çekiciliği gibi temel teorilere atıfta bulunarak korkunun psikolojik ve duygusal yönleri ele alınmaktadır. “Tekinsizlik” kavramını ve korku filmlerinin tanıdık olanla olmayan arasındaki çizgileri dini sembolizm ve doğaüstü unsurlar ile bulanıklaştırarak nasıl tekinsizlik hissi uyandırdığını anlatmaktadır.

2.1.1. Korku sinemasının tarihsel evrimi

Korku sineması, film yapımının ilk günlerine kadar uzanan zengin bir geçmişe sahiptir. “The Cabinet of Dr. Caligari” (1920), “Nosferatu” (1922) ve “Çılgılık” (1949) gibi öncü filmlerin türün gelişimine zemin hazırlamasıyla ilk film türlerinden biri olarak ortaya çıkmışlardır. Bu ilk filmler sinemada korkunun, tekinsizliğin ve doğaüstünün keşfedilmesinin temelini atmıştır.

1930’lar ve 1940’lardaki Evrensel Canavarlar dönemi Drakula, Frankenstein’in Canavarı ve Mumya gibi ikonik karakterleri tanıtmıştır. Bu filmler korku türünü ticari açıdan başarılı bir tür haline getirmiş ve izleyiciler için etki bırakıcı cazibesini ortaya koymuşlardır. “Invasion of the Body Snatchers” (1956) ve “Psycho” (1960) gibi filmler ise korkuyu uyumsuzluk korkusu ve psikolojik istikrarsızlık gibi dönemin toplumsal kaygılarıyla harmanlayarak bilim kurgu korkusuna doğru bir ilerleyiş kaydedilmesini sağladılar. 1970’ler ve 1980’ler, “The Exorcist” (1973) ve “Şeytan” (1974) filmlerinin gösterime girmesiyle korku sinemasında önemli bir dönüm noktası oldu. Bu filmler daha içgüdüsel ve rahatsız edici unsurları benimseyerek korkunun sınırlarını zorladı ve korku sinemasını yeni ve tartışmalı alanlara getirdi. Bu dönemlerde ayrıca “Poltergeist” (1982) ve “The Evil Dead” (1981) gibi seriler ile doğaüstü korkunun popülerliğine de tanıklık etmeye devam edildi. 90’lı ve 2000’li yıllarda ise “The Sixth Sense” (1999) ve “The Others” (2001) gibi filmler ile psikolojik korkunun yeniden canlanması sağlanırken, “The Blair Witch Project” (1999) ve “Paranormal Activity” (2007) filmleri ile buluntu görüntü türü korku sinemasını ortaya çıkışına tanıklık edildi.

2.1.2. Korku sinemasının bazı alt türleri

Korku sineması, her biri farklı tematik unsurlara ve korkulara hitap eden çok çeşitli alt türlere sahip bir türdür;

1. **Psikolojik Korku:** Bu alt tür, insan ruhunun keşfine odaklanır ve genellikle gerçeklik ile hayal olan arasındaki çizgiyi bulanıklaştırır. “Psycho” ve “Black Swan” gibi filmler bu kategoriye girerler.
2. **Doğaüstü Korku:** Bu filmler hayaletler, cinler ve şeytanlar gibi doğaüstü unsurları içermektedirler. “The Nun” (2018), Dabbe 4: “Cin Çarpması” (2013), “Siccin 2” (2015) ve “The Exorcist” (1973) gibi filmler bu korku türünün örneklerindedir.
3. **Buluntu Türü Korku:** Bu tür filmler, keşfedilmiş kayıtlarmış gibi izleyicilere sunularak sürükleyici ve gerçekçilik hissiyatını arttırmaya yönelik çekilmiş filmlerdir. “Paranormal Activity” ve “The Blair Witch Project” filmleri dikkate değer film örnekleridir.

2.1.3. Korku filmlerinin psikolojik ve duygusal yönleri

Korku filmleri izleyicilerde çok çeşitli duygusal tepkiler uyandırabilmektedirler ve bu yönleri anlamak, türün çekiciliğini anlamak için çok önemlidir. Bu tarz filmler genellikle insan psikolojisi ve duygularının temel yönlerine dokunan ortak unsurları paylaşırlar. Korku, tanıdık olanın rahatsız edici bir şekilde yabancı hale geldiği tekinsizlik kavramına sıklıkla başvurur. Bu psikolojik gerilim, korku anlatılarının etkinliğine katkıda bulunmaktadır ve ayrıca dehşet ve beklenti duygusu yaratmaya dayanır. Korku beklentisi, korkunun kendisi kadar etkili olabilmektedir ve bu korku bekleyişi ise türün psikolojik gücünün altını çizmektedir.

1. **Korku ve Endişe:** Korku filmleri izleyicilerde korku ve endişe uyandırmak için tasarlanmışlardır. Bu duygusal tepki, adrenalini gibi stres hormonlarının salgılanmasını tetikleyerek kalp atış hızının artmasına, hızlı nefes almaya ve yüksek bir uyanıklık durumuna yol açabilir. Bu fiziksel tepkiler, doğal bir hayatta kalma mekanizması olan “savaş ya da kaç” tepkisinin bir parçasıdır.
2. **Gerilim:** Etkili korku filmleri genellikle tempo, müzik ve sinematografi aracılığı ile gerilim oluşturmaktadırlar. Bu, izleyicileri hikâyede tutarak o filme karşı duygusal bağlılıklarının yoğunlaşmasında etkilidir.
3. **Katarsis:** Bazı insanlar korku filmlerini bir tür duygusal arınma olarak izler. Kontrollü bir ortamda korku ve gerilimi deneyimlemek, bastırılmış duygular ve

stres için bir rahatlama sağlayabilmektedir. Bir korku filmi izledikten sonra, bazı izleyiciler rahatlama veya arınma duygusu hissettiklerini bildirmektedir.

4. **Heyecan Arayışı:** Korku filmlerinden hoşlanan kişiler doğaları gereği heyecan arayan kişiler olabilmektedirler. Adrenalin patlaması ve güvenli bir bağlamda korkutulmanın getirdiği heyecanı ararlar. O insanlar için bir korku filminde yaşanan korku ve gerilim keyifli bir uyarıcı olmaktadır.
5. **Empati Kurma ve Özdeşleşme:** Psikolojik araştırmalar, izleyicilerin genellikle korku filmlerindeki karakterlerle özdeşleştiklerini, onların mücadelelerin ve korkularıyla empati kurduklarını göstermiştir. Bu duygusal bağ, izleyicinin filmdeki olaylara verdiği duygusal tepkiyi yoğunlaştırabilmektedir.
6. **Duyarsızlaşma:** Korku filmlerine tekrar tekrar maruz kalmak, bireylerin korku uyandıran uyanlara karşı daha az duyarlı hale geldiği duyarsızlaşmaya yol açabilmektedir. Bu hem psikolojik hem de duygusal bir tepki olabilir. Bazı insanlar zamanla vahşet ve şiddete karşı daha toleranslı hale gelebilirken, bazıları ise korku duygusunun kendisine karşı duyarsızlaşabilmektedirler.
7. **Kabuslar ve Uyku Bozuklukları:** Bazı izleyiciler için, özellikle de aşırı hassas veya anksiyeteye yatkın olanlar için, korku filmi izlemek kabuslara ve hatta uyku bozukluklarına yol açabilir. Film sırasında yaşanan korku ve endişe rüyalarına da yansyarak duygusal sağlıklarını etkileyebilir.
8. **Tartışma ve Sosyal Etkileşim:** Korku filmleri genellikle sohbet ve sosyal etkileşim için malzeme sağlarlar. İnsanlar bu filmleri arkadaşları veya aileleriyle birlikte izleyebilir ve paylaşılan korku deneyimi sosyal bağları güçlendirebilir. Bu tartışmalar, bireylerin filme verdikleri duygusal tepkileri işlemede ve ifade etmeleri için de bir fırsat sağlayabilir.
9. **Kontrol Duygusu:** Bazı insanlar korku filmlerine korku üzerinde kontrol hissi sağladıkları için ilgi duyarlar. Bir korku filmi izlerken, izleyiciler duraklatmayı, geri sarmayı veya film çok yoğun hale gelirse izlemeyi bırakmayı seçebilir, bu da duyguları üzerinde kontrol duygusunu yeniden kazanmalarına izin verir.
10. **Merak ve Entrika:** Merakın psikolojik yönü insanları korku filmlerine çekebilmektedir. Bilinmeyene ilgi duyabilir veya karanlık temaların ve insan psikolojisinin keşfedilmesinden etkilenebilirler.

2.2. Korku Filmlerinde Dinin Rolü

Din, yüzyıllardır edebiyat, sanat ve kültürde tekrarlanan bir tema olmuş, insanlığın en derin korkularını ve varoluşsal sorularını irdeleyen anlatılar için genellikle bir ilham kaynağı olarak hizmet etmiştir. Korku filmlerinde din, anlatıları şekillendirmede, korku ve tedirginlik hissi yaratmada önemli bir rol oynamaktadır. Literatür incelemesinin bu bölümü, korku filmlerinde dinin çeşitli şekillerde nasıl kullanıldığını incelemektedir.

2.2.1. Dini Sembolizm

Dinin korku sinemasına entegre edilmesinin temel yollarından biri dini sembollerin kullanılmasıdır. Kur'an, İncil, Haçlar, haç işaretleri, dini simgeler ve kutsal metinler gibi semboller koruma ve savunmasızlığı ifade etmek için sıklıkla kullanılır. Bu semboller güçlü kültürel ve psikolojik çağrışımlar taşır, bu da onları gerilim ve dehşet yaratmak için etkili araçlar haline getirir. Türkiye'nin ağırlıklı olarak Müslüman nüfusa sahip olması sebebiyle, İslami temalar ve semboller Türk korku filmlerine sıklıkla dahil edilmektedir. Buna Kur'an'a ve İslami ritüellere yapılan göndermeler de dahildir.

1. **Haçlar:** Bu semboller genellikle koruma ve kurtuluşu temsil etmek için kullanılır. Korku filmlerinde, bunların ters çevrilmesi ya da saygısızlığa uğraması, yaklaşan bir tehlike ya da kutsal sınırların ihlali hissi yaratabilir. Mesela "The Exorcist" (1973) filminde dini sembollere saygısızlık, şeytani ele geçirme anlatısının merkezinde yer alır.
2. **Dini Simgeler:** Kutsal su, tespihler ve dini heykeller gibi diğer dini eserler de korku filmlerinde gerilimin odak noktaları haline gelebilir. Bunların varlığı ya da yokluğu karakterlerin kaderini belirlemede çok önemli olabilir.
3. **Kutsal Mekanlar:** Kiliseler, katedraller, camiler, mezarlıklar ve dini mabetler genellikle korku filmlerindeki önemli sahnelerin geçtiği yerlerdir. Bu mekanların sözde güvenliği ile yaklaşan kötülük arasında zıtlık gerilimi arttırmaktadır. "The Nun" (2018) filmindeki, Romanya'da bulunan Carta Manastır'ı bunun dikkate değer bir örneğidir. Bazı Türk korku filmleri, camileri ürkütücü ve doğaüstü olayların mekânı olarak kullanır. Bu camiler terk edilmiş, çürümekte olan ya da kötü ruhların musallat olduğu yerler olarak tasvir edilebilmektedir. Caminin kutsallığı ve karanlık güçlerin varlığı arasındaki zıtlık ürpertici bir atmosfer yaratabilmektedir.

2.2.1.1. Dabbe 4: Cin Çarpması (2013) Filminde dini sembolizm kullanımı

Dabbe 4: Cin Çarpması (2013), yönetmenliğini Hasan Karacadağ'ın yaptığı bir Türk korku filmidir. Film, doğüstü ve korku temalarıyla bilinen "Dabbe" film serisinin bir parçasıdır. "Dabbe 4: Cin Çarpması" filminde, öncekilerde olduğu gibi, dini sembolizm hikâyeyi şekillendirmede ve bir korku ve gizem duygusu yaratmada önemli bir rol oynamaktadır.

1. **İslami Cin Çıkarma Ritüelleri:** "Dabbe" serisinin ana teması, İslam kültürü ve inançlarında derin kökleri olan şeytani ele geçirme ve cin çıkarmadır. Film, şeytani güçler ile mücadele etmek için Kur'an ayetlerinin okunması, dualar ve kutsal su kullanımı da dahil olmak üzere İslami cin çıkarma ritüellerini izleyicilerine aktarmış ve bu ritüeller, dini önemleri vurgulanarak büyük bir ayrıntı ve özgünlükle sunulmuştur.
2. **Kur'an Ayetleri:** Film boyunca, kötü ruhları kovmak ve bireyleri şeytani ele geçirmelerden korumak için çeşitli Kur'an ayetleri okunur. İslam geleneğinde belirli ayetlerin okunmasının koruyucu ve arındırıcı bir etkisi olduğuna inanılır. Bu durum, filmin anlatısının dini yönünü güçlendirmeye hizmet etmektedir.
3. **Dini Eserler:** Filmde tespihler, muskalar ve kutsal kitaplar gibi dini sembol ve eserlerin belirgin bir şekilde kullanıldığı görülmektedir. Bu eşyalar karakterler tarafından doğüstü varlıklara karşı koruyucu araçlar olarak betimlenmiştir. Bunların varlığı, İslam kültüründe bu nesnelerin gücüne olan inancın da altını çizmektedir.
4. **Cami ve Dini Mekanlar:** Filmdeki çoğu sahne, camiler ve İslami hat ve süslemeler ile bezenmiş evler gibi dini ortamlarda geçmektedir. Bu ortamlar filmin dini atmosferini yükseltmeye ve doğüstü ile kutsal arasındaki çatışmayı vurgulamaya hizmet etmiştir.
5. **İnanç ve Şüphe:** Dini sembolizm, inanç ve şüphe temalarını keşfetmek için kullanılmıştır. Filmdeki karakterler şeytani güçler ile yüzleşirken inançlarıyla boğuşurlar ve film, bilinmeyen ile doğüstü karşısında kalan kişinin inancının gücü hakkında sorgulama yaptırmaktadır.

"Dabbe 4: Cin Çarpması" (2013) filmi, ürpertici ve atmosferik bir korku deneyimi yaratmak için dini sembolizmi, özellikle de İslami sembolizmi kullanmıştır. Cin çıkarma, korunma ve doğüstü ile ilgili İslami inanç ve uygulamalardan yararlanarak izleyicileri inancın ve şeytani güçlere karşı mücadelenin ana temalar olduğu bir dünyaya davet etmiştir.

2.2.1.2. The NuN (2018) Filminde dini sembolizm kullanımı

“The NuN” (2018) filmi, yönetmenliğini Corin Hardy’nin yaptığı, “The Conjuring” film evreninin bir parçası olan bir korku filmidir. Filmde dini sembolizm, karanlık ve ürkütücü bir atmosfer yaratmak ve inanç, kötülük ve doğaüstü temaları keşfetmek için yoğun bir şekilde kullanılmıştır.

1. **Hac:** Hz. İsa’nın çarmıha gerilişini temsilen bir Hıristiyan sembolü olan haç, film boyunca belirgin bir şekilde yer almaktadır. Kötü güçlere karşı bir koruma sembolü olarak kullanılır. Karakterler doğaüstü varlıklar ile karşılaştıklarında sık sık haça tutunarak kötülük ile mücadelede inançlarına olan güvenlerini vurgulamışlardır.
2. **Manastır:** Filmin büyük bölümü Romanya’da dini bir ortam olarak hizmet veren eski bir manastırda geçmektedir. Harap ve çürümeye yüz tutmuş Carta manastırı inancın yozlaşması ve kutsal mekânda kötülüğün varlığı temasını yansıtmaktadır. Carta Manastırı dini resimler ve heykeller ile süslenmiştir. Bu sanat eserleri genellikle kötücül ve ürkütücü bir nitelikte resmedilip, azizlerin ve meleklerin yüzleri çarpık ve şeytani görünürler. Dini imgelerin bu şekilde altüst edilmesi filmin tedirgin edici atmosferine katkıda bulunmuştur.
3. **Rahibe Kıyafetleri:** Filmin baş antagonisti olan uğursuz rahibe Valak, geleneksel bir rahibe kıyafeti giymektedir. Bu kostüm tercihi, izleyicinin rahibelerin dindarlık ve iyilik sembolü olduğu yönündeki beklentilerini altüst ederek bir dehşet duygusu yaratmıştır.
4. **Kutsal Su ve Dualar:** Karakterler kötü varlıklardan korunmak için kutsal su kullanmış ve dualar okumuşlardır. Bu dini ritüeller filmin evreninde gerçek bir güce sahip olarak tasvir edilmiş ve inancın karanlığa karşı güçlü bir silah olabileceği fikrini güçlendirmiştir.

“The NuN” (2018) filminde haçlar, tespihler ve dini metinler gibi çeşitli dini semboller

ve ikonografi yer almıştır. Bu öğeler hem kötülüğe karşı silah olarak hem de bozulduklarında ya da kirletildiklerinde korku kaynağı olarak kullanılmıştır. Bu filmde dini sembolizm, dehşet duygusu yaratmak ve inanç ile kötülük arasındaki etkileşimi keşfetmek için kullanılmıştır. Kutsal simgelerin filmin korku unsurları ile yan yana getirilmesi, karakterlerin ve seyircinin yaşadığı gerilim ve korkuyu arttırmaya hizmet etmiştir.

2.2.1.3. Siccin 2 (2015) Filminde dini sembolizm kullanımı

Siccin 2 (2015) filmi, yönetmenliğini Alper Mestçi'nin yaptığı bir Türk korku filmidir. Dini sembolizm, doğaüstü temaları ve iyi ile kötünün arasındaki çatışmayı konu işleyen bu film izleyenlerde korku ve gerilimi son sahnesine kadar hissettirmektedir.

1. **İslami Semboller:** Film, hikâyenin ayrılmaz bir parçası olan çeşitli İslami semboller ve dini eserler içermektedir. Bu semboller arasında Kur'an ayetleri, tespihler ve dini tılsımlar yer alır. Bu nesnelere, kötü güçlere karşı koruyucu önlemler olarak hizmet etmekte ve dindar karakterler tarafından kötü niyetli cinleri uzaklaştırmak için kullanılmıştır.
2. **Dua ve Ritüeller:** Dua etme eylemi ve dini ritüeller filmde belirgin bir şekilde açıkça gösterilmiştir. Karakterler günlük İslami ibadetlerini yerine getirirken gösterilir ve bu sahneler bir korunma aracı olarak inanç temasını güçlendirir. Bir büyü sonucu bedeni şeytani bir varlık tarafından ele geçirilen Ramazan karakteri çocuklarının canına kıydıktan sonra eşi Zehra'yı öldürmeye giderken onu namaz kılarken görür ve eylemini gerçekleştiremez. Zehra karakterinin sahnedeki eylemi sonucu korunmuş olması inanç temasının güçlenmesi açısından güzel bir örnektir. Kur'an ayetlerinin okunması ve dualar, kötü varlıkların etkisine karşı koymak için kullanılmıştır.
3. **Cami ve Minare:** Filmde, kutsallığın ve manevi sığınağın sembolü olan bir caminin içinde ve çevresinde geçen sahneler yer alıyor. Caminin ve minaresinin varlığı anlatıya otantik bir dini arka plan katmıştır. Caminin kutsallığı ile doğaüstü unsurların kötücülüğü arasındaki karşıtlık filmin gerilimini arttırmıştır.
4. **Ezan:** Ezan olarak bilinen namaz çağrısı, filmde yinelenen bir işitsel unsurdur. Özellikle gelişen doğaüstü olaylar ile yan yana geldiğinde ürkütücü bir atmosfer ve önsezi duygusu yaratmak için kullanılmıştır. Ezan, kötü niyetli güçler tarafından bozulan dini hayatın günlük ritminin bir sembolü olarak gösterilmiştir.

2.2.1.4. The Exorcist (1973) Filminde dini sembolizm kullanımı

William Friedkin tarafından yönetilen ve 1973 yılında gösterime giren "The Exorcist" filmi, korku duygusu yaratmak ve inanç, iyiye karşı kötü ve doğaüstü ile ilgili temaları keşfetmek için dini sembolizmi belirgin bir şekilde kullanan klasik bir korku filmidir.

1. **Hac ve Kutsal Su:** Filmdeki belki de en ikonik dini semboller hac ve kutsal sudur. Bu nesnelere rahipler tarafından genç kız Regan'ı ele geçiren iblise karşı

savaşlarında kullanılır. Haç, iblisi zapt etmek ve onunla yüzleşmek için kullanılırken, kutsal su ise ele geçirilen kıızı temizlemek ve arındırmak için kullanılmıştır.

2. **Rahibin Gücü:** Bir Cizvit (Hristiyanlıkta XVI. Yüzyılda ortaya çıkmış bir tarikat.) rahibi olan Peder Karras karakteri, filmin inanç ve doğaüstünü keşfetmesinin merkezinde yer almaktadır. Onun kendi inanç kriziyle mücadelesi öne çıkan bir temadır. Kötülüğe karşı ruhani bir savaşçı olarak rahip, başlı başına çok güçlü bir dini semboldür.
3. **Şeytan Çıkarma Ayini:** Filmin tüm önermesi Katolik Kilisesi'nin şeytan çıkarma ritüeli etrafında dönüyor. Şeytan çıkarma ayini duaların, kutsal nesnelerin kullanımı ve dini otoritenin çağrılması da dahil olmak üzere çok ayrıntılı bir şekilde tasvir edilmiştir. Bu ritüel, kilisenin şeytani güçler ile mücadele etme gücüne olan inancını sembolize etmektedir.
4. **İkonografi:** Film boyunca melek heykelleri ve dini resimler de dahil olmak üzere dini sanat ve ikonografinin yer aldığı çeşitli sahneler vardır. Bu unsurlar hikâyenin dini arka planını güçlendirmeye ve ruhani mücadele duygusunu artırmaya hizmet etmektedir.
5. **Dua:** Peder Karras ve Peder Merrin, şeytani bir varlık tarafından ele geçirilmiş Regan ile etkileşimlerinde sıklıkla dini bir dil ve dualar kullanmaktadırlar. Bu dualar ve söylemler dini temaları güçlendirir ve iyi ile kötü arasındaki doğaüstü savaşı vurgulamıştır.
6. **Kilise:** Film, Georgetown'daki bir Katolik Kilisesi'nin içinde ve çevresinde geçmektedir ve bu kilise, aksiyonun büyük bölümünün arka planını oluşturmaktadır. Kilise bir sığınma yerini sembolize eder lâkin aynı zamanda kötülükle nihai yüzleşmenin gerçekleştiği de bir yerdir.

“The Exorcist” (1973) filminde dini sembolizmin kullanımı, hikâyenin dehşetini ve gerilimini arttırmaya hizmet ederken inanç, şüphe ve doğaüstü güçlerin varlığı hakkında derin sorular ortaya atmıştır. İzleyicilerin bilinmeyene karşı duyduğu ilkel korkuya ve en kutsal olanın bile kötülük tarafından bozulabileceğini fikrine dokunur. Filmin bu temaları dini sembolizm aracılığı ile keşfetmesi, onu korku türünde bir klasik, inanç ve korku üzerine düşündürücü bir keşif haline getirmiştir.

2.2.2. Dini karakterler

Rahipler, rahibeler, imamlar ve hacı hocalar gibi dini figürler ve karakterler korku filmlerinde sıklıkla yer alır. Bu karakterler genellikle karmaşık ve ikircikli şekillerde tasvir edilerek anlatıya derinlik katarlar. Bir yandan, dindar karakterler doğüstü kötülüklerle mücadele etmek için inançlarını kullanarak koruyucu ve kurtarıcı olarak hizmet edebilirler (Santana & Erickson, 2008). “The Exorcist” (1973) filminde içine şeytan girmiş bir kızı kurtarmak için şeytan çıkarma ayini gerçekleştiren Peder Merrin ile beraber Peder Karras ve “The Nun” (2018) filmindeki Rahibe Irene buna örnektir. Peder Merrin, tecrübeli ve deneyimli bir şeytan kovucu olarak bizlere tanıtılan Katolik bir rahiptir. Derin inanç, bilgelik ve ahlaki bütünlüğe sahip, otoriter ve ağırbaşlı bir adam olarak tasvir edilir. Diğer taraftan Rahibe Irene ise dini tarikatın tam bir üyesi olmak için henüz son yeminini etmemiş bir rahibe adayı olarak tanıtılır izleyicilere. Güçlü bir inanç duygusuna sahip, şefkatli ve dindar bir genç kadın olarak tasvir edilir. Öte yandan, dindar karakterler kendi şüpheleri, çatışmaları veya ahlaki belirsizlikleriyle boğuşabilirler. “Dabbe 4: Cin Çarpması” (2013) Faruk Hoca karakteri buna bir örnektir. Türk korku filmlerinde bazen imamlar, şeyhler veya din adamları gibi dini figürler hikâyenin ana karakterleri haline gelirler. Bu karakterler doğüstü güçlere karşı koruyucu olarak ya da doğüstü güçler ile mücadele eden bireyler olarak tasvir edilebilmektedirler. İslam mitolojisinde yer alan kötü ruhlar olan cinler, Türk korku filmlerinde sıklıkla öne çıkmaktadırlar. İmamlar genellikle cin çıkaran ya da bu konuda bilgi ve yetkiye sahip kişiler olarak tasvir edilirler. Bireylere zarar veren veya onları ele geçiren cinler ile yüzleşmek ve onları kovmak için çağrılırlar. Bu imamlar doğüstü güçler ile mücadele etmek için Kur’an ayetlerini, dualarını ve ritüelleri kullanırlar. Bazı Türk korku filmleri, imamların inançlarına meydan okuyan doğüstü olaylar ile karşılaştıklarında yaşadıkları içsel mücadeleleri ve şüpheleri ele alır. Bu karakterler doğüstü olaylar ile mücadele etmeye çalışırken bir yandan da kendi inançlarıyla boğuşabilirler, “Siccin 2” (2015) Asiye karakteri buna bir örnektir.

2.2.2.1. The Exorcist (1973) Filminde dini karakterlerin kullanımı

“The Exorcist” (1973), filmin inanç, iyiye karşı kötü ve doğüstü ile ilgili temaları keşfetmesinde rolleri çok önemli olan dini karakterler içerir.

1. **Peder Damien Karras (Jason Miller tarafından canlandırılmıştır):** Peder Karras filmin ana karakterlerinden biridir ve genç kız Regan’ın şeytani ele

geçirilmesine karşı verilen savaşta çok önemli bir rol oynar. Kendisi inanç kriziyle mücadele eden bir Cizvit rahibidir. Karras, dindar bireylerde ortaya çıkabilecek iç çatışmayı göstermek için kullanılmıştır. Şüphelerine rağmen, sonunda şeytan çıkarma ayininin içine çekilir ve yolculuğu inancının bir sınavı haline gelir. Karakteri inanç, şüphe ve kötülüğe karşı mücadele arasındaki karmaşık ilişkiyi yansıtmıştır.

2. **Peder Merrin (Max von Sydow tarafından canlandırılmıştır):** Peder Merrin, Regan üzerindeki şeytan çıkarma ayinini gerçekleştirmek üzere çağrılan deneyimli bir pederdir. Daha önce kötülükle yüzleşmiş bilge ve tecrübeli rahip arketipini temsil eder. Karakteri, kilisenin doğaüstü güçler ile başa çıkma konusundaki otoritesini ve deneyimini sembolize eder. Peder Merrin'in olay yerine gelişi, durumun ciddiyetini ve güçlü bir dini tepkiye duyulan ihtiyacı pekiştirmiştir.
3. **Chris MacNeil (Ellen Burstyn tarafından canlandırılmıştır):** Regan'ın annesi Chris MacNeil dindar bir karakter değildir lâkin filmin dini unsurları ile bütünleşmede önemli bir rol üstlenmektedir. Başlangıçta kızının durumu için tıbbi ve psikiyatrik yardım arayan seküler ve modern bir kadındır. Karakter, kızının başına gelen açıklanamaz olayların açıklaması olarak bilim ve din arasındaki çatışmayı vurgulamaktadır. Onun yolculuğu, doğaüstünün ve dini müdahale ihtiyacının kademeli olarak kabul edilmesini yansıtmıştır.
4. **Peder Dyer (William O'Malley tarafından canlandırılmıştır):** Peder Dyer, Peder Karras'ın arkadaşı ve meslektaşısıdır. Özellikle Karras kendi inanç kriziyle boğuşurken, Karras'a destek ve yoldaşlık sağlar. Şeytan çıkarma ayinine doğrudan dahil olmasa bile, Peder Dyer'in karakteri rahiplikte topluluk ve dayanışmanın önemini ve kişinin inancını korumasında arkadaşlıkların rolünü sergilemiştir.
5. **Filmdeki Diğer Rahipler:** Film boyunca şeytan çıkarma ayinine yardım eden ya da ana karakterlere rehberlik eden birkaç rahip ve dini figür kısa süreler ile görünmüştür. Onların varlığı, kötülüğe karşı savaşın dini cemaat içinde kolektif bir çaba olduğu fikrini güçlendirmiştir.

“The Exorcist” (1973) filmindeki dini karakterler, inan ve şüphe arasındaki etkileşimi, doğaüstü kötülük ile yüzleşmede Kilise'nin otoritesini ve inancı sarsılanların bile karanlığın güçleriyle yüzleşmeye çağrılabilceği fikrini keşfetmek için kullanılmıştır. Karakterler dini deneyimin farklı yönlerini temsil etmiş, filmin doğaüstü olaylarının ortaya

çıkıldığı karmaşık bir zemin sağlamıştır. Karakterlerin kendi inançları ile mücadeleleri ve şeytan çıkarma ayinindeki rolleri anlatıya derinlik ve boyut katarak filmi maneviyat ve dehşet üzerine düşündürücü bir keşif haline getirmiştir.

2.2.2.2. The NuN (2018) Filminde dini karakterlerin kullanımı

“The NuN” (2018) filminde dini karakterler, hikâyenin kurgusu ve temalarının merkezinde yer aldıklarından dolayı filmde önemli bir rol oynamışlardır.

1. **Peder Burke (Demian Bichir tarafından canlandırılmıştır):** Peder Burke filmin ana karakterlerinden biridir ve Romanya’daki Carta manastırında bir rahibenin gizemli ölümünü araştırmak üzere Vatikan tarafından gönderilen Katolik bir rahip olarak görev yapmaktadır. Dini otoriteyi temsil eder ve Kilise’nin manastırdaki şeytani varlık ile yüzleşme ve onu ortadan kaldırma girişimini temsil etmiştir. Karakteri inancına derinden bağlıdır, inançlı ve cesur bir adam olarak tasvir edilmiştir. Film boyunca, Peder Burke’ün dini inançları giderek daha korkunç ve doğaüstü olaylar ile yüzleştikçe sınanır ve karakter, kötülük karşısında inanç temasını da temsil etmiştir.
2. **Rahibe Irene (Taissa Farmiga tarafından canlandırılmıştır):** Rahibe Irene filmdeki bir diğer ana karakterdir. Peder Burke’e soruşturmasında eşlik eden bir rahibe adayıdır. Rahibe Irene’nin karakteri saflığı, masumiyeti ve inancına bağlılığı temsil etmiştir. Manastırdaki varlığı ve şeytani güçler ile olan etkileşimi, manastırdaki karanlık ve yozlaşmayla bir tezat oluşturmuştur. Karakter, kendi geçmişiyle hesaplaşmasını ve kötü niyetli varlık ile yüzleşme amacını içermektedir.
3. **Şeytani Rahibe Valak (Bonnie Aarons tarafından canlandırılmıştır):** Şeytani rahibe olarak bilinen Valak, filmin başlıca antagonistidir. Bu karakter bir rahibe kılığına bürünür lakin aslında güçlü ve kötü niyetli bir iblistir. Valak karakteri dini imgeleri altüst eder ve Kilise’nin içinde gizlenen yozlaşma ve kötülüğü temsil eder. Bir rahibe gibi görünmesi ile şeytani eylemleri arasındaki tezat, filmin korku ve gerilimine katkıda bulunmuştur.
4. **Filmdeki Diğer Rahibeler:** Film boyunca, manastırda yaşayan diğer rahibeleri de görürüz. Bu rahibeler, manastırdaki şeytani güçlerin kurbanı olmuş, eziyet çeken ruhlar olarak tasvir edilirler. Hikayedeki dehşet ve doğaüstü kötülük duygusunun altını çizen ürkütücü ve rahatsız edici karakterler olarak hizmet etmişlerdir.

Özetle, “The NuN” (2018) filmindeki dini karakterler inanç, saflık ve iyi ile kötü arasındaki savaş temalarını keşfetmek için kullanılmıştır. Peder Burke ve Rahibe Irene gibi karakterler inanç ve saflığın temsilcileri iken, Valak ve yozlaşmış rahibeler onları tüketmekle tehdit eden karanlığı ve kötülüğü somutlaştırarak kutsal olan ve olmayan arasındaki bir karşıtlığı oluşturmuşlardır. Bu karakterler filmin dehşetli ve ürkütücü atmosferine katkıda bulunmuşlardır.

2.2.3. Dini ritüeller ve doğüstü uygulamalar

Dini ritüeller, törenler ve doğüstü uygulamalar birçok korku filminde önemli bir rol oynar. Bu ritüeller genellikle doğüstü varlıklar ve olaylar için katalizör görevi görür ve kötü niyetli güç ve varlıklara karşı korunma yöntemleri olarak kullanılır. Şeytan ve cin çıkarma ayinleri Hristiyan ve İslam geleneklerinde gelen, korku filmlerinde yinelenen bir temadır. Şeytani varlıkların ele geçirilmiş bireylerden kovulmasını içerir. “The Exorcist” (1973) ve “Dabbe 4: Cin Çarpması” (2013) gibi filmler bu ritüele odaklıdır. “Siccin 2” (2015) gibi bazı korku filmleri ise büyücülük ritüellerini ele alırlar. Bu uygulama direkt ve tipik olarak yasak ve tehlikeli olarak sunulmakta, dehşet ve önsezi hissi uyandırmaktadır. Dini unsurları korku filmlerine dahil etmek, film yapımcılarının bilinmeyen, kutsal ve doğüstü olan ile ilgili derinlerde yatan korku ve endişelere dokunmalarına olanak tanır. Bu anlatılar izleyicilerin inançlarına meydan okuyabilir ve varoluşsal sorular üzerine düşünmeye sevk ederek dini bu tür içinde güçlü ve kalıcı bir motif haline getirebilir. Korku filmlerinde dinin nasıl kullanıldığını anlamak, film yapımcılarının bu temayı korku uyandırmak ve daha geniş kültürel ve toplumsal meseleler ile ilişki kurmak için nasıl kullandıklarına dair mühim bilgiler sağlamaktadır.

2.3. Korku Üzerine Teolojik ve Felsefi Perspektifler

Sinemada din ve korkunun kesişimi genellikle teolojik ve felsefi tefekkürü davet eder. Literatür taramasının bu bölümü, teologların ve filozofların korku filmleri, özellikle de dini öğeler içerenleri, çeşitli perspektiflerden nasıl yorumladıklarını ve analiz ettiklerini gösterecektir.

2.3.1. Teodise ve kötülük problemi

Teodise (Theodicy), özellikle iyiliksever ve her şeye gücü yeten bir tanrı inancı bağlamında, dünyadaki kötülük ve acı sorununu ele alan felsefi ve teolojik bir kavramdır

(*Islamic Theological Themes*, 2014). “Teodise” terimi Gottfried Wilhelm Leibniz’in Yunanca “Tanrı” anlamına gelen “Theos” ve “adalet” veya “doğruluk” anlamına gelen “dike” kelimelerinden türettiği bir terimdir (*Korku ve Din*, 2019). Kötülüğün ve acının varlığını hem her şeye gücü yeten hem de tamamen iyi olan bir Tanrı inancı ile uzlaştırma girişimlerini ifade eden, Tanrı’yı haklı çıkarma veya savunma girişimidir.

Korku sinemasında öne çıkan teolojik temalardan biri, dini ve felsefi söylemde merkezi bir mesele olan kötülük sorunudur. Teodise, iyiliksever ve her şeye gücü yeten bir tanrı tarafından yaratıldığı varsayılan bir dünyada kötülüğün ve acının neden var olduğunu ele almaya çalışır. Korku filmleri genellikle bu soruyla eş benzeri olmayan bir şekilde boğuşmaktadır. Korku filmleri sıklıkla kötülüğü, cin ve şeytani ele geçirmeler veya kötü niyetli doğaüstü varlıklar gibi en içgüdüsel ve korkunç biçimleriyle tasvir eder. Bu anlatılar, karakterler rasyonel açıklamaya meydan okuyan güçler ile yüzleştikçe, kötülük sorununa verilen geleneksel cevaplara meydan okumaktadırlar ve bazı korku filmleri, karakterlerin doğaüstü tehditler bağlamında zor etik seçimlerle karşı karşıya kaldığı ahlaki belirsizlik içerir. Bu, korku anlatısına karmaşıklık katar ve izleyicileri bu tür seçimlerin sonuçlarını düşünmeye sevk eder.

2.3.2. Ahlaki belirsizlik ve etik ikilemler

Korku filmleri genellikle izleyicileri ahlaki belirsizlik ve etik ikilemler ile karşı karşıya bırakır. Bu felsefi temalar, düşündürücü anlatılar yaratmak için dini unsurlar ile iç içe geçebilir. Korku filmlerindeki karakterler, şeytan ya da cin çıkarma ayini yapmak, doğaüstü bir varlıkla yüzleşmek veya büyü yapmak / bozmak gibi ahlaki kararlar ile boğuşurlar. Bu seçimler derin sonuçlar doğurabilir ve izleyicileri ahlaki ve etik ikilemler üzerine düşünmeye sevk edebilir, karakterlerin eylemlerinin ahlaki yansımalarını vurgulayabilir. Doğaüstü tehditler karşısında verilen kararlar hem kişisel hem de toplumsal sonuçlara yol açarak etik tefekkürü teşvik edebilir.

2.3.3. Varoluşsal ve felsefi dehşet

Varoluşçu felsefe ve varoluşsal korku, korku sineması ile sık sık kesişen temalardır. Bu unsurlar, insan varoluşu ve bilinmezlik ile ilişkili içsel kaygıları keşfeder.

1. **Varoluşsal Kaygılar:** Korku filmleri genellikle izleyicileri ölümlülük, öbür dünya ve gerçekliği doğasıyla ilgili varoluşsal kaygılar ile karşı karşıya bırakır. Karakterler kötülüğün varlığı, hayatın anlamı ve insan varlığının doğası ile ilgili sorularla boğuşabilir. “The Exorcist” (1973) filmi doğaüstü bir korku hikayesi

bağlamında da olsa, varoluşsal kaygıları önemli bir tematik unsur olarak ele almıştır. Filmin ana teması, genç bir kız olan Regan'ın şeytani bir şekilde ele geçirilmesi etrafında dönmektedir ve bu ele geçirilme onun varlığını tehdit etmekle beraber karakterlerin gerçeklik anlayışına meydan okumaktadır. Kişinin bedeninin ve kimliğinin dışsal, kötü niyetli bir güç tarafından ele geçirilebileceği fikri, derin bir varoluşsal korku duygusu yaratır. Karakterler, özellikle de Regan'ın annesi Chris ve iki rahip, Peder Karras ve Peder Merrin, hayatları üzerindeki kontrollerini kaybetmek ve meydana gelen doğüstü olayları açıklayamamak ya da anlayamamakla boğuşurlar. Kişinin çevresi üzerindeki bu kontrol kaybı ve bilinmeyen karşısında güçsüzlük hissi, varoluşsal kaygının ortak kaynaklarıdır. Peder Karras karakteri, yaşadığı inanç krizi aracılığı ile varoluşsal kaygıyı özetlemiştir. Tanrı'ya olan inancıyla mücadele eden bir Cizvit rahibi olarak, mesleğinin anlamını ve amacını sorgulamıştır. Onun içsel mücadelesi, kayıtsız ya da düşmanca görünen bir dünyada anlam ve amaç bulmanın varoluşsal ikilemini temsil eder. İblisin varlığı, karakterlerin iyi ve kötü hakkındaki inançlarına meydan okuyarak, evrenin ahlaki düzeni ve mutlak iyi ile mutlak kötünün varlığı hakkında varoluşsal kaygılara yol açmıştır. Bir diğer yandan ise filmdeki karakterler, yaşadıkları tuhaf ve dehşet verici olaylar sebebi ile kendilerini sık sık izole edilmiş ve başkalarına yabancılaşmış bulurlar. Bu izolasyon, insanın doğası gereği dünyada yalnız olduğu ve varoluşsal ikilemler karşısında başkalarıyla bağlantı kurma mücadelesi verdiği temaları yansıtmıştır.

2. **Nihilizm ve Umutsuzluk:** Nihilizm, yaşamın özünde anlam ya da değerden yoksun olduğuna dair felsefi bir inançtır. Bazı korku anlatıları, nihilist temaları benimseyerek doğüstü veya kozmik güçler karşısında insan varlığının beyhudeliğini vurgular. Bu filmler umutsuzluk ve nihilizmin doğası hakkında felsefi düşüncelere yol açar. “The Nun” (2018) filminde kötücül varlık Valak'ın varlığı ve manastırın yozlaşması varoluşsal bir dehşet hissi uyandırır. Bir zamanlar dini bir bağlılık ve amaç mekânı olan manastır, artık karanlık ve kötücül bir güç haline gelmiştir. Bu dönüşüm nihilist bir bakış açısını yansıtmaktadır çünkü kutsal olan yozlaşmıştır ve inanç, ezici kötülük karşısında güçsüz gözükmektedir. Umutsuzluk ise yine bu filmde yaygın bir temadır. Özellikle de karakterler korkunç doğüstü olaylarla yüzleşirken manastır, umutsuzluğa ve kötülüğe yenik düşmüş rahibelerin işkence görmüş ruhlarıyla doludur. Karakterler, özellikle de Peder Burke ve Rahibe Irene, karşılaştıkları dehşetler ile

boğuşurken sürekli olarak umutsuzluk ile mücadele ederler. İnançları sınanır ve şeytani güçle yüzleşmek için umutsuzluğa direnecek gücü bulmaları gerekir. Aynı zamanda filmin karanlık ve gotik atmosferi umutsuzluk duygusuna da katkıda bulunmaktadır. Manastır'ın izole edilmiş, çürümekte olan ve sürekli karanlık ile örtülü olması, içinde yaşayan kötülükten kaçış olmadığı fikrini vurgulamaktadır. Rahibelerin bu kâbus gibi ortamda kapana kısılmış olmaları, umutsuzluk ve beyhudelik hissini pekiştirmiştir. “The NuN” (2018) filmi kasvetli ve tedirgin edici bir atmosfer yaratmak için nihilizm ve umutsuzluk unsurlarını bir araya getirmiş, inanç ve din bağlamında kişinin inançlarına ve varoluşun doğasına meydan okuyan güçler ile karşı karşıya kaldığında derin bir umutsuzluk duygusu olabileceği fikrini iletmiştir. Bu temalar filmin genel korku ve psikolojik gerilimine katkıda bulunmuşlardır (Rosen, 1969).

2.4. Sosyokültürel ve Psikolojik Yönler

Literatür taraması, sinemada din ve korku arasındaki kesişimin daha geniş sosyokültürel ve psikolojik boyutlarını inceleyerek sona erecektir. Korku filmlerinin dine yönelik kültürel tutumları nasıl yansıttığı ve etkilediğinin yanı sıra dini korkuya maruz kalmanın izleyiciler üzerindeki psikolojik etkilerini “The Exorcist” (1973), “The NuN” (2018), “Dabbe 4: Cin Çarpması” (2013) ve “Siccin 2” (2015) filmleri üzerinden araştıran çalışmalarına atıfta bulunulacaktır.

2.4.1. Kültürel yansıma ve etki

Dini temalar üzerine inşa edilmiş korku filmleri, genellikle üretildikleri kültürel ve toplumsal bağlamın aynası işlevi görürler. Din ve doğaüstü ile ilgili tutum ve inançları hem yansıtabilir hem de etkileyebilirler.

1. **Kültürel Korkuların Yansıması:** Korku sineması sıklıkla çağdaş korku ve endişelerden yararlanır. Korku filmlerinde dini veya doğaüstü unsurların tasvir edilmesi, dini aşırılık, ahlaki çürüme veya geleneksel değerlerin erozyona uğraması gibi toplumsal endişeleri yansıtabilir.
2. **Kültürel Söylem Üzerindeki Etkisi:** Korku filmleri, geleneksel inançlara meydan okuyarak, tartışmalara yol açarak veya din ile ilgili konuların tartışılması için bir platform sağlayarak kültürel söyleme katkıda bulunabilir. Örneğin, dini kurumların yozlaşmasını ele alan filmler, kurumsal istismar hakkında tartışmalara yol açabilirler.

3. **Kültürel Hassasiyet ve Tartışmalar:** Korku filmlerinde dinin tasviri hassas ve tartışmalı bir konu olabilir. Film yapımcıları kültürel ve dini hassasiyetleri gözetmek durumundadırlar ve bazı dini gruplar yanlış temsil edildiklerini veya rencide edildiklerini düşündüklerinde tartışmalar ortaya çıkabilir. Bu tartışmaların kamusal alanda nasıl ele alındığını analiz etmek, bu tür filmlerin kültürel etkisini anlamamanın önemli bir yönüdür.

2.4.2. Psikolojik etkiler ve izleyici tepkileri

Korku filmlerinde dinin tasvir edilmesi, izleyiciler üzerinde derin psikolojik etkilere neden olabilir. Bu etkiler arasında duygusal tepkiler, tutum ve inançlarda değişiklikler ve hatta bireylerin dünya görüşleri üzerinde uzun vadeli etkiler yer alabilir.

1. **Korku ve Gerilim:** Dini temalı olanlar başta olmak üzere korku filmleri, öncelikle izleyicilerde korku ve gerilim uyandırmak için tasarlanmıştır. Dini veya doğaüstü unsurların tasviri, derinlerde yatan korku ve belirsizliklere dokunarak bu duygusal tepkilere yoğunlaştırabilir. Gerçekleştirdiğim nitel araştırmada gözlemlenen ve dile getirilen bazı psikolojik etkiler;

Artan Kalp Atış Hızı: İzleyiciler gerilimli veya korkutucu sahnelere maruz kaldıklarında, kalp atış hızları artış göstermiştir. Bu fizyolojik tepki, korku filmlerinde hissedilen, korku uyandıran sahnelere verilen yaygın bir tepkidir.

Artan Anksiyete: İzlenen korku filmlerinde doğaüstü unsurlar ile ilişkili belirsizlik ve öngörülemezlik, kaygının artmasına neden olmuştur. İzleyiciler bir sonraki korku ve gerilimli sahneyi beklerken sürekli tetikte kalmışlardır.

Duygusal Sıkıntı: Yoğun korku ve gerilim, belirsizlik, dehşet ve rahatsızlık duyguları dahil olmak üzere duygusal birtakım sıkıntılar uyandırmıştır. Bu duygusal etkileşim, bir korku filminin etkili hikâye anlatımının en ayırt edici özelliğidir.

2. **Psikolojik Takıntı:** Korku filmlerinde dini temaların işlenmesi, özellikle de dini inançları veya geçmişi varsa, izleyicilerde psikolojik düzeyde takıntı hissi uyandırabilir. Araştırma esnasında bu takıntı çeşitli şekillerde kendini belli etmiştir;

Karakterler ile Empati: Bazı izleyiciler doğaüstü veya dini ikilemler ile boğuşan karakterler ile empati kurmuşlardır. Bu empati, anlatının o kişiler için duygusal etkisini arttırmıştır.

Karakterler ile Kurulan Bağlantı: Bazı izleyiciler filmde tasvir edilen dini unsurlarda ve resmedilen karakterlerde, kendi geçmişlerine yönelik benzerlikler hissetmişlerdir. Bu benzerlikler, anlatı ile daha derin bir psikolojik etkileşime yol açmıştır.

Manevi Düşünce: Dini dehşete maruz kalınması, izleyicileri ruhani veya varoluşsal düşüncelere sevk etmiştir. Filmin teması çerçevesinde kendi inançları, korkuları ve deneyimleri üzerine düşünceler gerçekleştirmiş olup bu düşünceleri ve deneyimleri sosyal etkileşim ile dile getirmişlerdir.

3. **Çelişki ve İnanç:** Dini korku filmleri genellikle dini inançlara meydan okur ve onları altüst eder, bu da bu tür inançlara sahip izleyicilerde çelişkilere yol açar. Bireylerin birbirleriyle çelişen inanç ve tutumlar ile karşı karşıya kaldıklarında ortaya çıkan psikolojik rahatsızlığı ifade eder.

2.4.3. Dini ve toplumsal normlar

Dini korku başta olmak üzere korku sineması, dini ve toplumsal normlara meydan okuyabilir veya bunları pekiştirebilir. Bu dinamikleri incelemek, türün daha geniş etkilerini anlamak için çok önemlidir. Bazı korku filmleri geleneksel dini normlara ve anlatılara meydan okur (Arnault, 2003). Dini kurumların otoritesini sorgulayabilir, eleştirebilir veya dini kavramların alternatif yorumlarını keşfedebilir. Bu meydan okumaların izleyiciler ve dini topluluklar tarafından nasıl karşılandığını analiz etmek, dini inançların evrim geçiren manzarasına dair içgörüler sağlayabilir. Öte yandan, korku filmleri dini azınlıklardan veya ötekileştirilmiş dini gruplardan karakterleri tasvir ederek hoşgörü ve kabulü de teşvik edebilir. Bu tasvirler izleyiciler arasında anlayış ve empatiyi teşvik edebilir ve dini çeşitlilik ve kapsayıcılık ile ilgili tartışmalara katkıda bulunabilir. Aynı zamanda korku sineması bir toplumsal yorum biçimi olarak da işlev görmektedir. Dini ve doğaüstü unsurların korku anlatılarına nasıl entegre edildiği analiz edilerek, dinle ilgili gizli toplumsal gerilimleri, korkuları ve endişeleri ortaya çıkarabilirler.

Korku filmlerinde dinin sosyokültürel ve psikolojik yönlerini anlamak, bu filmlerin daha geniş toplumsal söylem ile nasıl etkileşime girdiğini ve izleyicilerin din ve doğaüstü ile ilgili inançlarını, tutumlarını ve korkularını nasıl etkilediğini anlamak için gereklidir (Ballon & Leszcz, 2007).

BÖLÜM III: DİN VE DOĞAÜSTÜ

Tezin bu bölümü, korku sineması bağlamında din ve doğaüstü olayların kesişimini incelemektedir. Film yapımcılarının dini inançlar, ritüeller ve doğaüstü varlıklar ile ilişki kuran ilgi çekici anlatılar yaratmak için kullandıkları tematik ve sinematik unsurlar incelenecektir.

3.1. Okült ve İlahi Olan

Bu bölüm, korku sineması alanında okült ve ilahi olan arasındaki ikilemi inceleyecektir. Korku filmlerinin doğaüstü ve dinsel olan arasındaki bulanık sınırlarda nasıl gezindiğini, okült olanı genellikle yerleşik dini inançlara ve yapılara bir meydan okuma olarak nasıl sunduğu anlatılacaktır.

3.1.1. Okült uygulamalar

Korku filmleri sıklıkla cadılık ve büyücülük unsurlarını içerir. Bu okült uygulamalar, geleneksel dini normlara meydan okuyan bir korku ve doğaüstü tehdit kaynağı olarak hizmet eder. Cin ve şeytan çağırma veya karanlık törenler yapma gibi okült ritüellerin tasviri, korku anlatılarına kötü niyetli ve doğaüstü bir dehşet havası katar. Bu ritüeller genellikle ilahi bir müdahaleye karşı çıkar. (*What is Occult?*, 2020).

3.1.1.1. The Exorcist Filmindeki okült uygulamalar

1. **Seytani Ele Geçirme:** Film, Regan MacNeil karakterinin ele geçirilmesini merkezi bir olay örgüsü olarak tasvir ederek okültizmi derinlemesine inceliyor. Regan'ın iblis Pazuzu tarafından ele geçirilmesi, insan anlayışının ötesindeki doğaüstü güçleri içerdiği için okült bir tezahürüdür. Hikâye ilerledikçe, Regan'ın ele geçirilmesinin, Irak'taki bir arkeolojik kazı sırasında iblis Pazuzu'ya ait bir eserin bulunduğu evdeki okült uygulamaların sonucu olduğu ortaya çıkıyor. Bu eser, filmdeki doğaüstü olayları eski, ezoterik ve okült ritüellere bağlamaktadır.

2. **Telekinezi:** Regan, telekinezi ve önceden bilmediği dillerde konuşma gibi okült ile ilişkili doğaüstü yetenekler sergiler. Bu yetenekler dehşet duygusuna ve doğal ile doğaüstü arasındaki çizginin bulanıklaşmasına katkıda bulunur.

3. **Semboller ve İkonografi:** Film, kötü niyetli doğaüstü güçlerin varlığının altını çizmek için Pentagram, Eski Mezopotamya ve Babil dinlerine göndermeler de dahil olmak üzere çeşitli okült semboller ve ikonografi kullanmaktadır.

3.1.1.2. The NuN Filmindeki okült uygulamalar

1. **Valak:** Şeytani rahibe olarak da bilinen Valak, filmdeki merkezi okült unsurdur. Valak, okült ilimlere dayanan bir geçmişi olan güçlü bir şeytandır. Bu varlık kötülük ve kaosu temsil eder ve manastırdaki varlığı hikâyeye güçlü bir okült unsur katar.

2. **Ritüeller ve Semboller:** Film boyunca pentagramlar, sigiller ve kanlı kurbanlar gibi okült ritüeller ve semboller yer almaktadır. Bu unsurlar kara büyü ve şeytani tapınma ile ilişkilendirilmekte ve kötücül güçleri çağırmak ya da yönlendirmek için kullanılmaktadır.

3. **Ölüvü Çağırma:** Ölen rahibenin diriltilmesi ve Valak'ın yaşayan karakterleri ele geçirmesi, ölümler ile iletişim kurmayı veya onları kontrol etmeyi içeren bir tür okült büyü olan nekromansinin tezahürleridir. Bu doğaüstü yön, filmin korku ve okült temalarına katkıda bulunur.

3.1.1.3. Siccin 2 Filmindeki okült uygulamalar

1. **Cinler:** Film, kötü niyetli varlıkları, özellikle de cinleri ve kara büyüyü tasvir ederek okültün derinliklerine iniyor. Korku anlatısının merkezinde yer alan cinler güçlü, kötü niyetli ve yaşayanlara zarar verme gücüne sahip olarak tasvir ediliyor.

2. **Kara Büyü:** “Siccin 2” genellikle okültizmle ilişkilendirilen kara büyü uygulamalarını araştırıyor. Karakterler, tılsım kullanımı ve kanlı kurbanlar da dahil olmak üzere karanlık ritüeller ve büyüler ile meşgul oluyorlar. Yasak bilgi arayışı ve kara büyü kullanımı, filmdeki doğaüstü olaylar için bir köprü görevi görüyor.

3. **Cin Tarafından Ele Geçirilme:** Okültizm, filmde ele geçirilme kavramıyla yakından bağlantılıdır. Karakterler kötü niyetli cinlerin aracı haline gelerek davranışlarında ve fiziksel görünümünde ciddi değişikliklere neden oluyorlar. Bireylerin karanlık güçler tarafından ele geçirilmesi fikri, okült korku filmlerinde yinelenen bir temadır.

4. **Ritüeller ve Sembolizm:** Okült semboller ve ritüeller filmde tasvir edilerek önsezi ve mistisizm duygusuna katkıda bulunuyor. Bu semboller doğaüstü varlıklar çağırmak ve kontrol etmek için kullanılır ve karakterlerin karanlığa çekilmesinin ayrılmaz ve bariz bir parçasıdır.

3.1.1.4. Dabbe 4: Cin Çarpması Filmindeki okült uygulamalar

1. **Cinler:** Film, cinlerin tasviri aracılığıyla okültizmi derinlemesine inceliyor. Kötü niyetli cinlerin aracı haline gelen bireyleri tasvir ederek okültün yönlerini vurguluyor.

2. **Catısma ve Kaos:** Okült, karakterlerin hayatlarında kaos ve kargaşa ile ilişkilendiriliyor. Doğaüstü güçlerin varlığı karakterlerin normallik duygusunu bozarak korku, kafa karışıklığı ve kargaşaya yol açıyor.

3. **Ritüeller ve Semboller:** Filmde çeşitli okült semboller, ritüeller ve doğaüstü olaylar tasvir ediliyor. Bunlar arasında cinler ile ilişkili semboller, paranormal fenomenler ve doğaüstü olaylarla yüzleşmek için kullanılan ürkütücü ritüeller de yer alıyor ve bu unsurlar gizem ve korku duygusuna katkıda bulunuyor.

3.1.2 İlahi Müdahale

Bazı korku filmler, okültizme karşı olarak dini figürler veya ilahi mucizeler sunar. Bu unsurlar doğaüstü kötülük karşısında umudu, kurtuluşu ve ilahi korumayı temsil eder. Haç, kutsal su, tespih ve muska gibi kutsal emanet ve eşyaların kullanımı, ilahi varlığı sembolize eder ve okült güçlere karşı bir koruma aracı olarak hizmet eder.

3.1.2.1. The Exorcist Filmindeki ilahî müdahaleler

1. **Katoliklik ve Şeytan Çıkarma:** Film, Katolik Kilisesi'ni doğaüstü kötülükler ile mücadele etme yetkisine sahip bir kurum olarak tasvir ederek Katoliklikten büyük ölçüde yararlanır. Peder Merrin ve Peder Karras tarafından gerçekleştirilen şeytan çıkarma ayini, iblisi Regan'ın bedeninden kovmak için yapılan ilahî bir müdahaleyi temsil eder. Dini ritüellerin ve sembollerin kötülüğe karşı koyma gücüne olan inancı vurgular.

2. **İnanç ve Kefaret:** Peder Karras'ın inanç krizi filmin ana temalarından beridir. Şüpheden imana uzanan yolculuğu ve Regan'ın kurtuluşu için nihai fedakarlığı yapmaya istekli olması, genellikle ilahî olanla ilişkilendirilen iman ve kurtuluş temalarını örneklemektedir. Karras'ın nihai fedakârlık eylemi, Hz. İsa'nın insanlığın kurtuluşu için yaptığı fedakarlığa benzetilir.

3. **Duanın Gücü:** Şeytan çıkarma ayini boyunca rahipler şeytani varlıkla yüzleşmek için dua ve dini yakarışların gücüne güvenmektedirler. Bu, doğaüstü kötülüğe karşı bir güç ve koruma kaynağı olarak ilahî olana olan inancın altını çizmektedir.

Özetle, "The Exorcist" doğal ve doğaüstü dünyalar arasındaki sınırlara meydan okuyan bir anlatı yaratmak için okült ve ilahî unsurları ustalıkla bir araya getirmiştir. İnanç ve şüphe, iyi ve kötü arasındaki gerilimi ve okült tezahürler karşısında dini ritüellerin gücünü araştırmıştır. Filmin bu unsurlar arasındaki karmaşık etkileşimi, kalıcı etkisine, açıklanamaz olanın ve ilahî olanın varlığında insan deneyiminin düşündürücü bir keşfi olma statüsüne katkıda bulunmuştur.

3.1.2.2. The NuN Filmindeki ilahi müdahaleler

1. **Dini Karakterler:** Filmde, anlatının ilahi yönünü temsil eden Peder Burke ve Rahibe Irene gibi dini karakterler öne çıkar. Onlar manastırdaki kötülüğü araştırmak ve onunla mücadele etmek için gönderilen Katolik Kilisesi temsilcileridir. İnançları, duaları ve dini eserleri okültizme karşı bir güç olarak hizmet etmektedir.

2. **Dini Semboller:** Haçlar, kutsal su ve dualar gibi dini semboller kötü güçlere karşı koruyucu önemler olarak kullanılır. Bu semboller kötü niyetli doğaüstü varlıklara karşı inancın ve ilahi olanın gücünü vurgular.

3. **İyilik ve Kötülük:** İlahi ile okült olan arasındaki çatışma ana temadır. Peder Burke ve Rahibe Irene karakterleri, şeytani varlığı engellemek ve manastıra kutsallığı geri getirmek için savaşılan ilahi güçleri temsil ederken, iyi ile kötünün arasındaki savaşın altını çizer.

Genel olarak, “The NuN” okült ve ilahi unsurları harmanlayarak korku ve dini sembolizmle dolu bir hikâye yaratmıştır. Film bu iki alan arasındaki gerilimi irdelemiş, kötücül varlık Valak okült ve karanlığı temsil ederken, dindar karakterler ve onların inançları ilahi olanı ve ışığın gücünü temsil etmiştir. Doğaüstü ve dini unsurlar arasındaki bu çatışma, filmin anlatısına derinlik ve karmaşıklık katarken, ürkütücü ve rahatsız edici atmosferine de katkıda bulunmuştur.

3.1.2.3. Dabbe 4: Cin Çarpması Filmindeki ilahi müdahaleler

1. **İslami Maneviyat:** Film tamamıyla İslami maneviyattan ve dini uygulamalardan yararlanıyor. Doğaüstü güçler ile mücadelede inancın, duanın ve Kur’an ayetlerinin gücünü vurguluyor. Cin çıkarma gibi İslami ritüeller, doğaüstü güçleri defetmek için ilahi araçlar olarak tasvir ediliyor.

2. **Dini Karakterler:** İmam ve hocalar hikâyenin ilahi tarafını temsil ediyorlar. Ruhani rehberlik sağlıyor, cin çıkarma ayinleri yapıyor ve okült ile yüzleşmede inancın önemini vurguluyorlar. Onların varlığı, bir koruma ve kurtuluş kaynağı olarak ilahi olana olan inancı güçleştiriyor.

3. **İnanç ve Umut:** Film boyunca karakterler teselli ve umudu inançlarından bulurlar. İlahi olan, karanlığın karşısında bir güç ve ışık kaynağı olarak tasvir edilir. Karakterlerin ilahi olana sarsılmaz inancı onlara okültizm ile yüzleşme cesareti verir.

“Dabbe 4: Cin Çarpması” filmi okült ve ilahi olan arasında ruhani bir savaşı bizlere sunuyor. Karakterler bu çatışmanın ortasında kalıyor ve bazıları cinler tarafından ele geçirilirken, diğerleri ilahi müdahale yoluyla onları kovmaya çalışıyor. Okült ve ilahi olan arasındaki çatışma gerilim ve korku yaratmakla beraber, insanlığın doğaüstü güçler

karşısındaki savunmasızlığını vurguluyor ve bilinmeyene karşı bir savunma olarak inancın öneminin altını çiziyor.

3.1.2.4. Siccin 2 Filmindeki ilahi müdahaleler

1. **Dini Figürler:** Din insanları, imamlar ve hocalar filmin ilahi yönünü temsil etmektedir. Gizli ve bilinmeyen güçler ile mücadele etmeye ve ruhani rehberlik sağlamaya çalışmaktadırlar. Onların varlığı, ilahi olan ve kötü niyetli doğüstü güçler arasında süregelen savaşı vurgulamıştır.

2. **Dualar ve Cin Çıkarma:** İlahi olan dini ritüeller, dualar ve cin çıkarma yoluyla tezahür etmektedir. Karakterler Kur'an ayetleri okurlar ve bireyleri şeytani ele geçirmelerden arındırmak ve kendilerini kötü güçlerden korumak için İslami ritüeller gerçekleştirirler. Dua, inanç ve saflığın gücü tekrar eden bir temadır.

3. **Ruhani Kefaret:** Manevi kurtuluş kavramı ilahi olanla iç içe geçmiştir. Karakterler ahlaki ikilemlerle, suçluluk duygusuyla ve eylemlerin sonuçlarıyla boğuşmaktadır. Film, kurtuluşun inanç ve ruhani mücadele yoluyla elde edilebileceğini öne sürmektedir.

“Siccin 2” filmi, karmaşık ve atmosferik bir korku anlatısı yaratmak için okült ve ilahi temaları etkili bir şekilde kullanmıştır. İyi ile kötü, inanç ile günaha girme ve doğüstü ile ilahi olan arasındaki edebi mücadeleyi irdeleyen film, aynı ilk film gibi korku türünde izleyicilere düşündürücü bir etki bırakmıştır.

3.1.3. Çatışma ve yakınsama

Korku filmleri genellikle okült güçler ile ilahi veya din adamları arasındaki dramatik bir savaşı tasvir ederler. Bu çatışma, sonucun belirsiz olduğu ve iki alem arasındaki gerilimi vurgulayan merkezi çatışma olarak hizmet eder. Öte yandan ise bazı filmlerde okült ve din insanlarının birleşmesi veya harmanlanması söz konusudur. Bu birleşme, izleyicilerin doğüstü hakkındaki algı ve inançlarına meydan okuyarak bir belirsizlik duygusu yaratabilir.

3.1.3.1. The Exorcist Filmindeki çatışmalar

1. **Ruhani Çatışma:** Filmin merkezinde iyi ve kötü güçler arasındaki yoğun ruhani çatışma yer alır. Regan'ın içindeki şeytani varlık, ilahı olanı temsil eden rahipler ile kötü niyetli doğüstü varlık arasındaki içgüdüsel ve dehşet verici bir mücadeleyi yaratır.

2. **İç Çatışma:** Peder Damien Karras iç çatışmanın vücut bulmuş halidir. Karras, kendi inanç kriziyle boğuşan bir rahiptir. Tanrı'nın varlığı ve Kilise'nin ritüellerinin

etkinliğini konusundaki iç kargaşası ve şüpheleri önemli bir iç çatışma yaratır. Bu içsel mücadele, şeytana karşı verdiği savaşa da yansımaktadır.

3. **Kişiler Arası Çatışma:** Film, özellikle MacNeil ailesi içindeki kişiler arası çatışmaları da irdelemektedir. Regan'ın şeytani bir varlık tarafından ele geçirilmesi, kızını kurtarmak için çarpınan annesi Chris ile ilişkisinde ciddi bir gerilime neden olur. Rahiplerin varlığı da tıp ve psikiyatri uzmanlarının seküler dünya görüşüne meydan okudukları için çatışmalar yaratır.

4. **İnanç Sistemleri Çatışması:** “The Exorcist” bir inanç sistemleri çatışması ortaya koymaktadır. Chris başlangıçta Regan'ın davranışları için tıbbi ve psikiyatrik açıklamalar ararken, Peder Karras ve Peder Merrin dini bakış açısını temsil etmektedirler. Bilimsel olan ile doğüstü olan arasındaki bu çatışma filmde gerilimi yaratır.

3.1.3.1. The Exorcist Filmindeki yakınsamalar

1. **Kötülüğe Karşı İş Birliği:** İnanç sistemlerindeki farklılıklara ve kişisel çatışmalara rağmen, karakterler Regan'ı ele geçiren şeytani varlık ile yüzleşmek için gösterdikleri kolektif çabada birleşirler. Peder Karras, Peder Merrin ve Chris MacNeil şeytan çıkarma ayini gerçekleştirmek için bir araya gelerek kötülüğe karşı savaşın birlik ve iş birliği gerektirdiği fikrini vurgularlar.

2. **İnancın Gücü:** Film boyunca karakterler, bir güç ve koruma kaynağı olarak inanca olan güvenlerinde birleşirler. Şeytani güçle mücadele etmek için dini sembollere, dualara ve şeytan çıkarma ayinine başvururlar. Film, inancın olağanüstü. Zorluklar ile yüzleşmek için bireyleri bir araya getirebileceği fikrinin altını çizer.

3. **Paylaşılan Caresizlik:** Doğüstü olaylar şiddetini arttırdıkça, karakterler ortak bir caresizlik yaşarlar. Regan'ı kurtarmak ve açıklanamaz olanı anlamak için duydukları ortak arzu, onları kişisel çatışmalarını ve farklılıklarını aşarak birlikte çalışmaya teşvik eder.

4. **Fedakârlık ve Kefaret:** Fedakârlık ve kefaretle ilgili temaların yakınlaşması karakterlerin eylemlerinde açıkça görülmektedir. Peder Karras'ın nihai fedakarlığı, Hristiyan teolojisinde bulunan kurtarıcı fedakârlık kavramını yansıtmaktadır. Regan'ı kurtarmak için hayatını vermeye istekli olması, kötülük karşısında özverili olma temasını vurgular.

Özetle, “The Exorcist” anlatısının gerilimi ve karmaşıklığını artırmak için çatışma ve birleşmeyi zekice kullanmıştır. Çatışmaları ruhani, içsel, kişiler arası ve ideolojik olmak üzere birçok düzeyde ele almış, ancak sonuçta bireylerin ortak, doğüstü bir tehdide karşı

birleştğinde yakınlaşmanın gücünün altını çizerek inanç, fedakârlık ve olağanüstü kötülük ile yüzleşmek için insan kapasitesi temalarını vurgulamıştır.

3.1.3.2. The NuN Filmindeki çatışmalar

1. **İnanç ve Şüpheye Karşı Çatışma:** Film, özellikle Peder Burke karakterinde önemli bir ruhani çatışmayı bizlere gösteriyor. Manastırdaki kötü niyetli varlık Valak ile karşılaştığında Peder Burke şüpheye düşüyor ve inancını sorguluyor. Bu içsel çatışma karakterinin merkezinde yer alıyor.

2. **İyilik ve Kötülük:** Temel doğaüstü çatışma, Peder Burke ve Rahibe Irene tarafından temsil edilen iyilik güçleri ile kötü varlık Valak arasındaki savaştır. Bu çatışma, Valak'ı kovmaya ve manastırın kutsallığını geri getirmeye çalıştıkları için olay örgüsünü yönlendirmektedir.

3. **Yozlaşmış Rahibeler:** Film, yozlaşmış rahibeler ile kahramanlar arasında bir çatışma içerir. Bir zamanlar kendilerini ilahi olana adanmış olan rahibeler artık karanlığın ajanlarıdır ve önemli bir tehdit oluşturmaktadırlar. Bu çatışma kutsalın saptırılmasını yansıtmaktadır.

4. **Korku ve Umutsuzluk:** Tüm karakterler korkunç ve doğaüstü olaylara maruz kaldıklarında psikolojik çatışmalar yaşarlar. Korku ve umutsuzlukları, kötü niyetli güçler ile yüzleşmek için üstesinden gelmeleri gereken iç çatışmalar haline gelir.

3.1.3.2. The NuN Filmindeki yakınsamalar

1. **Kötülük Karşısındaki İnanç:** Şüphelerine ve korkularına rağmen hem Peder Burke hem de Rahibe Irene, kötü niyetli güçlere karşı en büyük silahlarının inançları olduğu fikrinde birleşirler. Manastırdaki kötülük ile yüzleşmek ve mücadele etmek için dini inançlarından yararlanırlar.

2. **Karakterler Arası İş Birliği:** Peder Burke, Rahibe Irene ve Frenchie, Valak ile mücadele çabalarında beklenmedik bir ittifak oluştururlar. Bir ekip olarak bir araya gelmeleri birlik ve iş birliğinin zorlukların üstesinden gelmek için gerekli olduğu fikrini vurgular.

3. **Karakter Gelişimi:** Film boyunca, karakterler iç çatışmaları ve korkularıyla yüzleşirken kişisel büyüme ve gelişim geçirirler. Karakter yaylarının bu yakınlaşması ve karşılaştıkları zorlukların üstesinden gelme konusundaki dirençlerini ve kararlılıklarını vurgular.

4. **Çatışmanın Çözümü:** Nihayetinde film, iyi ve kötü güçler arasında doruk noktasına ulaşan bir hesaplaşmaya dönüşüyor. Bu çatışmanın çözümü anlatıya bir kapanış sağlıyor ve aynı zamanda “The Conjuring” evreninde daha fazla keşif için yer bırakıyor.

“The NuN” filminde çatışma ve yakınsama hikâye anlatımının ayrılmaz bir parçasıdır. Film bu unsurları gerilim ve karakter gelişimi yaratmak için kullanmıştır. Çatışma ve yakınsama arasındaki etkileşim, inanç, korku ve ilahi güçler arasındaki savaş temalarını vurgulayarak olay örgüsüne derinlik katmıştır.

3.1.3.3. Siccin 2 Filmindeki çatışmalar

1. **Ruhani ve Doğaüstü Çatışma:** Filmdeki temel çatışma, ruhani ve doğaüstü alemler arasındaki çatışma etrafında dönüyor. Bir tarafta ruhani ve ilahi güçleri temsil eden dini karakterler, imamlar ve hocalar var, diğer tarafta ise kökleri doğaüstü ve gizli güçlere dayanan cinler ve şeytani güçler gibi kötü niyetli varlıklar yer alıyor. Bu çatışma korku anlatısının çekirdeğini oluşturuyor.

2. **İç Çatışma:** Filmdeki birçok karakter inançları ve eylemleriyle ilgili iç çatışmalar yaşar. Doğaüstü güçler ile yüzleşirken kendi şüpheleri, korkuları ve ahlaki ikilemleriyle boğuşurlar. Hicran karakterinin babaannesi ve annesi bu iç çatışma için örneklerdir.

3. **Ahlaki Çatışma:** Film, karakterler büyüünün cazibesine kapılıp etik olmayan veya karanlık uygulamalara giriştikçe ahlaki çatışmaları irdeliyor. Bu ahlaki ihlaller korkunç sonuçlara yol açıyor ve karakter gelişimine karmaşıklık ekliyor.

4. **Cinler ile Çatışma:** Ana karakterimiz Hicran ve özellikle de yardım için gittiği hoca kötü niyetli cinler ile doğrudan çatışmaya girerler. Bu karşılaşmalar yoğun ve bir o kadar da dramatiktir, iyi ile kötü arasındaki mücadeleyi vurgularlar.

3.1.3.3. Siccin 2 Filmindeki yakınsamalar

1. **İnanç ve Korkunun Birleşmesi:** Karakterler kendilerini tehdit eden doğaüstü dehşetler ile mücadele etmek için dini inançlarına ve ritüellere güvenirken film inanç ve korkuyu bir araya getiriyor. Bu yakınlaşma, inancın korku ve kötülük karşısında bir güç ve koruma kaynağı olabileceği temasının altını çiziyor.

2. **Doğaüstü Unsurların Birleşimi:** Film cin tarafından ele geçirilme, kara büyü ve okült ritüeller gibi çeşitli doğaüstü unsurları uyumlu bir anlatıda bir araya getiriyor. Bu unsurlar yaklaşan bir son ve doğaüstü olayların tırmanması hissi yaratmak için bir araya geliyor.

3. **Gecmiş ve Bugün:** Filmdeki doğaüstü olayların kökleri geçmişe dayanmaktadır ve karakterler aile büyükleri tarafından gerçekleştirilen eylemlerin sonuçlarıyla yüzleşmek

zorundadır. Geçmiş ve bugünün bir noktada birleşmesi, geçmişin günahlarının bugüne musallat olabileceği fikrini vurgulamıştır.

4. **Ruhsal Mücadele:** Karakterler doğaüstü çatışma ile birleşen ruhani bir mücadeleden geçerler. Şüphe, suçluluk ve kefaret ile ilgili kişisel mücadeleleri, cinlere karşı verilen psikolojik savaşıla iç içe geçerek karakterlere derinlik katılır.

“Siccin 2” filminde bu unsurların çatışması ve bir araya gelmesi inanç, ahlak ve iyi ile kötü arasındaki edebi mücadele temalarını araştıran karmaşık ve dramatik bir anlatıyı biz izleyicilere sunuyor. Filmin bu karşıt güçleri bir türlü dengeye oturtamaması gerilim ve korku duygularını yaratarak korku türüne düşündürücü bir devam filmi ile giriş yapıyor.

3.1.4. İnançın keşfi

Okült ve ilahi olanı içeren korku anlatıları sıklıkla karakterlerin inanç ve bu sistemlerini test eder. Bu sınavlar karakterin büyümesine veya krize girmesine yol açarak hikâye anlatımına derinlik katabilmektedirler. Okült ve ilahi olanın yan yana gelmesi genellikle iyi ve kötünün doğası, yüksek güçlerin varlığı maddi ve manevi dünyalar arasındaki sınırlar hakkında varoluşsal kaygılara yol açar.

3.1.4.1. The Exorcist Filminde inancın keşfi

1. **İnanç Krizi:** Filmin ana karakterlerinden biri olan Peder Karras, derin bir inanç krizi geçirir. Bir Cizvit rahibi ve psikiyatrist olarak, kariyerinin başlarında sorunlu genç bir çocuğu kurtaramaması nedeniyle şüphe ve suçluluk duygusuyla boğuşur. Karras’ın kendi inancıyla olan iç mücadelesi anlatının önemli bir parçasıdır. Yaşadığı kriz, insanın ilahi olana olan inancını dünyadaki kötülük ve acının varlığı ile uzlaştırma mücadelesi yansıtmıştır.
2. **Şüphe ve İnanç:** Film sürekli olarak şüphe ve inanç arasındaki etkileşimi inceler. Peder Karras’ın şüpheliği ve kuşkusu, deneyimli şeytan kovuşu Peder Merrin’in sarsılmaz inancıyla tezat oluşturmuştur. Karakterlerin farklı inanç seviyeleri, filmin inancın doğası keşfetmesine katkıda bulunur.
3. **Bir Güç Kaynağı Olarak İnanç:** Şüphelerine rağmen, Peder Karras sonunda şeytani ele geçirilmenin gerçekliğini kabul eder ve şeytan çıkarma ayinine aktif olarak katılır. Bu geçiş, inancın en korkunç ve açıklanamaz koşullar karşısında bile bir gün kaynağı olabileceği fikrinin altını çizer.
4. **Fedakârlık ve Kefaret:** Nihai inanç ve fedakârlık eylemi filmin doruk noktasında Peder Karras’ın Regan’ı kurtarmak için kendini feda etmesiyle

gerçekleşir. Karras'ın özverili eylemi, bir kişinin başkasının kurtuluşu için hayatını vermeye istekli olmasının inancın güçlü bir ifadesi olduğu Hristiyanlığın kurban ile kurtuluş temalarını yansıtmaktadır.

5. **İnanç ve Bilim:** Film, dini ve bilimsel dünya görüşleri arasında bir çatışma ortaya koyar. Chris MacNeil karakteri başlangıçta kızının durumu için tıbbi ve psikiyatrik açıklamalar arar ve doğaüstünü açıklamada inanç ve bilim arasındaki gerilimi vurgular. Bu gerilim, psikiyatri ve din dünyaları arasında köprü kuran Peder Karras karakteri aracılığı ile daha da irdelenir.
6. **Katolik Kilisesinin Rolü:** “The Exorcist” Katolik Kilisesi’ni şeytan çıkarma ayini aracılığı ile doğaüstü kötülükle yüzleşme yetkisine sahip bir kurum olarak tasvir eder. Bu, Kilise’nin gücüne olan inancın ve kötü niyetli güçler karşısında inanç için bir çevreye sağlamadaki rolünü vurgular.

Özetle, “The Exorcist” karakterlerini ve anlatısını inanç temasını derinlemesine incelemek için kullanıyor. Film şüphe, inanç ve kötülüğün varlığında inancın gücü ve inanç odaklı eylemler yoluyla kurtuluş kapasitesi gibi konuları ele alıyor. Peder Karras’ın kişisel yolculuğu ve şeytan çıkarma ritüelleri daha geniş bağlamı aracılığıyla, film modern dünyada inancın karmaşık ve çoğu zaman çalkantılı doğasıyla boğuşuyor ve doğaüstü karşısında insanın inanç deneyimine dair düşündürücü bir keşif yapıyor.

3.1.4.2. The NuN Filminde inancın keşfi

1. **Şüphe ve İnanç Krizi:** Peder Burke, Katolik Kilisesi’nin bir temsilcisi olarak şüphe ve inanç kriziyle boğuşmaktadır. Karakteri, kötücül varlık Valak ve manastırdaki dehşetle yüzleşirken inanç temasının merkezinde yer alır. Başlangıçtaki şüpheciliği ve şüpheyile mücadelesi, güçlü inanca sahip bireylerin bile doğaüstü olaylar ile karşılaştıklarında belirsizlik anları yaşayabilecekleri fikrini yansıtmaktadır. Rahibe Irene ise güçlü ve sarsılmaz bir inanca sahip bir karakter olarak tasvir edilir. Filmdeki varlığı inanç ve şüphe arasındaki zıtlığı temsil etmektedir. Başlangıçta manastırdaki sözde mucizenin geçerliliğini değerlendirmek üzere bir göreve gönderilse bile, içindeki kötü niyetli güçler ile karşılaştıkça inancı sınanır. Rahibe Irene karakteri, inancın nasıl hem bir güç kaynağı hem de bir kırılma noktası olabileceğini izleyicilere anlatmıştır.
2. **İnancın Gücü:** Film boyunca inanç, kötülüğe karşı bir koruma kaynağı olarak tasvir edilir. Karakterler dini sembollerini, duaları ve kutsal suyu kötü niyetli

varlığa karşı silah olarak kullanır ve bu, inancın doğaüstü tehditler karşısında somut ve koruyucu bir güce sahip olabileceği fikrini vurgulamıştır.

3. **İnanç ile Korkunun Üstesinden Gelmek:** Filmdeki karakterlerin yolculuğu, inanç yoluyla korkularının üstesinden gelmeyi içerir. Kötü varlıkla mücadele etmek için kendi şüpheleri ve korkularıyla yüzleşmek zorundadırlar. Korkunun üstesinden gelmenin bir yolu olarak inancın bu şekilde keşfedilmesi, korku türünde yinelenen bir temadır.
4. **Ruhsal Büyüme, Kefaret ve Karakter Gelişimi:** “The NuN” filmindeki karakterler, kötü niyetli güçler ile yüzleşirken ruhani bir büyüme ve kefarete süreçlerinden geçmektedirler. Özellikle de Peder Burke ve Rahibe Irene inan. Ve kanaatlerinde evrim geçirirler. Bu, inancın dönüştürücü gücünü ve büyük kötülükler karşısında bile kurtuluş potansiyelini göstermektedir.

Özetle, “The NuN” filmi karakterini ve anlatısını inanç temasını çeşitli şekillerde keşfetmek için kullanmıştır. İnancın, kötülüğü ve şüphenin varlığıyla nasıl sınıp sarsılabileceğini ama aynı zamanda bir güç ve kurtuluş kaynağı olarak da hizmet edebileceğini incelemiştir. Film inancı insan deneyiminin karmaşık ve son derece kişisel bir yönü olarak tasvir etmekte ve bu araştırmayı korku anlatısına örererek düşündürücü ve gerilim dolu bir hikâyeye yaratmıştır.

3.1.4.3. Siccin 2 Filminde inancın keşfi

1. **Koruyucu Bir Güç Olarak İnanç:** Film, İslam inancını doğaüstü kötülüğe karşı koruyucu bir güç olarak tasvir ediyor. Güçlü dini inançlara sahip olan, dua ve ayinler ile meşgul olan karakterlerin kötü niyetli güçlere karşı daha dirençli olduklarını gösteriyor. Bu, inancın okültün karanlık güçlerine karşı bir kalkan görevi gördüğü fikrini vurguluyor.
2. **Çatışma ve Şüphe:** İnancın keşfi iç ve dış çatışmalar ile işaretlenir. Karakterler özellikle cinlerin neden olduğu açıklanamaz ve dehşet verici olaylar ile karşılaştıklarında, sıklıkla bilinmezlik, korku ve şüphe ile boğuşurlar. Onların şüpheleri, bilinmeyen karşısında inancın kırılabilirliğini vurgulamaya hizmet etmiştir.
3. **Manevi Rehberlik:** Filmdeki Abdullah Hoca karakteri, kriz zamanında Hicran karakterine rehberlik sağlar. Karakterlere sıkıntı zamanlarında inancın önemini hatırlatarak güvence ve öğütler verir. Abdullah Hoca karakteri inanç ve umudun işaretçisi olarak filmde hizmet etmiştir.

4. **Ahlaki İkilemler:** Film, karakterlere inançlarının sınırlarını test eden ikilemler sunmuştur. Bazı karakterler okült uygulamaların ve karanlık ritüellerin içine çekilerek içsel kargaşa ve suçluluk duygusuyla boğuşurlar. Bu ahlaki ikilemlerin keşfi, kişinin dini ilkelerinden sapabileceği ve karanlık bir yola girebileceğinin altını çizmektedir.
5. **İnanç Yoluyla Kurtuluş:** Anlatı ilerledikçe, bazı karakterler inançları aracılığı ile kurtuluş ararlar Günahlarını kabul edip duaya yönelerek affedilmeyi ve cinlerden korunmayı dilerler. İnanç yoluyla kurtuluş kavramı, filmin çözümünün merkezi bir unsuru haline gelmiştir.
6. **Okültizm ve Zıtlık:** Film, inancın gücü ile okültün cazibesi ve tehlikelerini karşı karşıya getirmiştir. Kara büyü ve okült ritüeller ile uğraşan karakterler, nihayetinde ele geçirilmeye ve kötü niyetli etkilere karşı savunmasız olarak tasvir edilir. Bu karşıtlık, filme göre inançtan uzaklaşmanın sonuçları olarak vurgulanır.
7. **Bir Yolculuk Olarak İnanç:** Hicran karakterinin inanç yolculuğu film boyunca gelişim göstermektedir. Cinler ile yüzleştikçe şüphe ve kırılğınlıktan daha derin, daha kararlı bir inanç ve tutuma yönelir. Bu gelişim, inancın dinamik ve kişisel bir yolculuk olduğu fikrinin altını çizer.

Özetle, “Siccin 2” filmi inancın çok yönlü doğasını araştırır ve onu hem koruyucu bir güç hem de içsel çatışma ve kurtuluş kaynağı olarak tasvir eder. Film, inancın doğaüstü kötülöklere karşı koyma gücünün altını çizmektedir ve olağanüstü, dehşet verici olaylar karşısında bireylerin inançlarıyla nasıl mücadele ettiklerine dair ilgi çekici bir film olarak karşımıza çıkar.

3.4.4.4. Dabbe 4: Cin Çarpması Filminde inancın keşfi

1. **Bir Güç Kaynağı Olarak İnanç:** Film boyunca inanç, bir güç ve dayanıklılık kaynağı olarak tasvir edilmiştir. İslam’a ve onun koruyucu ritüellerine olan sarsılmaz inançlarını koruyan karakterler, kendilerini cinler ile yüzleşmek için daha cesaretli bulurlar. Kötülükleri savuşturmak, kendilerini ve sevdiklerini korumak için inançlarına güvenirler.
2. **Şüphe ve Kuskuculuk:** Bir diğer taraftan, film şüphe ve kuşkululuğu da irdeler. Bazı karakterler dini ritüellerin ve tanık oldukları doğaüstü olayların geçerliliğini sorgular. Bu şüphe genellikle korkudan ve okültizmi anlamamaktan kaynaklanır ve grup içinde iç çatışma ve gerilime yol açar.

3. **İnancın Toplumsal ve Sosyal Boyutları:** “Dabbe 4: Cin Çarpması” filmindeki karakterler, birbirlerini desteklemek ve doğüstü tehdide kolektif olarak karşı koymak için bir araya gelirler. Film, inancın bireyleri nasıl birleştirebileceğini ve kriz zamanlarında bir aidiyet ve amaç duygusu sağlayabileceğini vurgular.
4. **İnanç Dönüşümü:** Hikâye ilerledikçe, karakterler inançlarında dönüşümlere uğrarlar. Başlangıçta doğüstü olaylardan şüphe duyan bazı karakterler, hikâye ilerledikçe cinlerin varlığını kabul ederken diğer karakterler daha önceki inançlarına rağmen bir inanç krizi yaşar. Bu dönüşümler karakter gelişimine ve genel anlatıya bir karmaşıklık katar.

“Dabbe 4: Cin Çarpması” filmindeki inancın keşfi, hikâyenin dokusuna işlenmiştir. Film inancın doğası, bilinmeyen karşısında inancın dayanıklılığı ve doğüstü olaylar ile karşılaşmanın psikolojik bedeli hakkında izleyicilere açıklanamaz ve olağanüstü olana karşı insan tepkilerini şekillendirmede inancın rolü üzerine düşünmeye davet eder.

3.2. Halk Bilimi, Mitoloji ve Korku

Bu bölüm, halk bilimi, mitoloji ve korkunun sinema alanında iç içe geçmesini konu alacaktır. Film yapımcılarının kültürel anlatılardan, efsanelerden ve mitolojik unsurlardan yararlanarak izleyicilerde yankı uyandıran korku hikayelerini nasıl oluşturdukları incelenecektir.

Halk bilimi ve mitolojinin entegrasyonu korku anlatısına genellikle dinamik, kültürel zenginlik ve özgürlük katmaktadır (Sarpkaya, 2015). Korku, özellikle de sinema gibi bir sanatın elinde geleneksel hikâye anlatıcılığından evrilerek farklı bir sanat şekline sahip olmuştur. Korku filmi izleyiciye tehdit oluşturmayan bir bağlamla birlikte bir korku, tiksinti ve gerilim deneyimi sunarak izleyicinin korkuyu tecrübe etmesini sağlayan ve merak uyandıran bir film türüdür. Korku filmleri bir tasnife göre doğal doğüstü, psikolojik ve bilimsel olarak dört türe ayrılır. Bu tasnifin doğüstü olarak nitelendirilen birçok sınıfı vardır lâkin bu teze konu olan filmler doğüstü varlık olarak şeytan ve türevi ruhani mahiyetteki kötü varlıkları ve cinleri bünyesinde barındırmaktadır, o yüzden de bu tezin yazımına ışık tutan korku filmlerini tekensiz, olağanüstü ve doğüstü olarak sınıflandırabiliriz (Quicke, 2005). Korku filmlerinin köklerinde genel olarak halk hikayeleri, büyü, büyücülük mitler, hayalet hikayeleri, şeytan çıkarma, cin çarpması ve bunlardan beslenen korku edebiyatı vardır. Filmlerdeki karşıt doğüstü varlıklar genelde halk kültüründen gelen olağandışı varlıklardır. Bu tez için özenle seçilen filmlerde bu tasniflerdeki durumlar mevcuttur. Amerikan korku sineması büyük ölçüde halk bilgisi ürünlerinden hareketle oluşturulmuştur

ve aynı durum Türk korku sineması için de geçerlidir. Her iki sahada da doğaüstü güçler ve bu güçlere ait kültürel kodlar ve inançlar fantezi ve korku sinemasının temellerini oluşturmuştur. Dünya korku sineması genel olarak halk bilgisi ürünlerinden beslenir ve bu ürünlerden elde ettiği malzemeyi modern bir formda izleyiciye sunar. Her iki kıtadaki korku sineması folklorik malzemeden beslenmiş ve sadece beslenmeyle kalmayıp bu malzemeyi modern bir şekilde sokarak günümüze uyarlayıp güncellemiştir.

Filmlerin halk bilgisi ürünleri açısından genel özelliklerini incelediğimizde bütün Türk korku filmlerinde genel yapının İslam kültür dairesindeki cin ve büyü ekseninde oluşturulduğunu görürüz. Türk halk bilgisi ürünlerinde yer alan mitik varlıklardan Dabbetü'l Arz, cin, şeytan ve iblis gibi varlıklar filmlerdeki korku unsurunu oluşturmuşlardır. Folklorik ürünlerde, halk kültüründe geniş yeri bulunan cin çarpması, cinlerin musallat olması, cinler eşliğinde büyü yapılması ve şeytan ya da şeytani bir varlıkla iş birliği yapılması gibi uygulamalarda faydalanılması ve çeşitli sebeplerden intikam alan veya insanlara saldıran cinler ile ilgili unsurlar filmlerdeki korku unsurunu ve kültürel kodların temel yapılarını oluşturur. Bu varlıklar filmlerde, Türk geleneğindeki anlatmalarda ve inançlarda olduğu gibi terk edilmiş evlerde, metruk yerlerde ve harabelerde bulunurlar. Bir filmin bir halk bilgisi ürününe yaptığı güncellemeye örnek olarak, Dabbe serisinde bulunan “Cinler bizi aynadan görürler” bilgisinin verilmesi ve bununla birlikte Dabbetü'l Arz'ın internet ve mail aracılığı ile insanlara musallat olması mitik bir varlığın günümüze şartlarında ve modern bir formda filmde yer almasıdır. Bunun yanında halk kültürüne ait ve İslami şekle büründürülmüş büyü ritüelleri, çeşitli büyüsel uygulamalar ve büyüyle elde edilenler ve bunların insanın başına açtığı zararlar gibi unsurlar da filmlerdeki bir diğer kültürel korku kodunu oluşturmaktadır. “Dabbe 4: Cin Çarpması” filminde bir çıkar sağlamak ve cinler aracılığıyla yapılan büyüler ve bunların devamında cinlerin musallat olması veya “Siccin 2” filminde olduğu gibi birine veya birilerine zarar vermek, onları yok etmek amacıyla kara büyüye başvurup cinlerden faydalanmak gibi filmlerin korku ve halk kültürü kodunu oluşturmaktadır. Mitolojik varlıklarda olduğu gibi filmlerdeki büyüyle ilgili unsurlar da İslami bir çerçevede yer almaktadır. Bir diğer unsur da yine inançlarda ve anlatmalarda sıklıkla yer alan cinci hocalardır. Türk korku sinemasında hemen hemen her filmde kara büyü ile uğraşan, büyü yapan veya bu büyülerin çözümünü bilen bir hoca veya cinci hoca mevcuttur. Filmlerdeki büyüye veya mitolojik varlıklardan kurtulmaya dair yapılan ritüeller de kültürel bellekteki cin ve büyü pratiklerinden ibarettir. Bir diğer özellik olarak filmlerdeki konuların genellikle “yaşanmış, gerçek görüntüler” ya da “yaşanmış olaylardan alıntıdır” gibi ifade edilmesidir. Burada memorat, yani bir insanın yaşadığı ve çeşitli sebepler ile izahı yapılamayan

olağanüstü an ya da hikâye, türünden bir anlatma şekli, yapısına gönderme yapılmakta ve senaryoda yer alan karakterlerin ve kurgusal yapının tamamı gerçeklikle bağlantı kurulması amaçlanarak, bununla beslenerek izleyicileri etkileme çabası söz konusudur. Aynı zamanda halk bilimi ve mitolojinin korku sinemasına dahil edilmesi, film yapımcılarının kültürel bağlamları ve bakış açılarını keşfetmelerine olanak da tanır. Farklı inanç sistemleri ve dünya görüşleriyle etkileşim kurulmasına fırsat sağlar.

Halk bilimi, nesiller boyunca aktarılan kültürel inançların, geleneklerin ve efsanelerin bir deposu gibidir. Korku filmleri, belirli topluluklar veya bölgelerde yankı uyandıran hikayeleri günümüze uyarlamak ve modern hale getirmek için sıklıkla bu kültürel anlatılardan yararlanır. Bu tez için çalışılmış korku filmleri doğaüstü, gizemli veya açıklanamayan unsurları içeren, halk bilimi olan efsanelerden ilham almışlardır ve bu efsaneler çağdaş korkunun kaynağı olmuştur. Örneğin, “The Exorcist” filmi bizlere Pazuzu adlı iblisi, “The Nun” ise bizlere Valak adlı güçlü ve şeytani bir varlığı tanıtırken, “Siccin 2” 41 dikiş büyüsünü ve “Dabbe 4: Cin Çarpması” filmi bize Dabbetü’l Arz’ı tanıtmıştır. Bu tarz mitler genellikle kahramanın yolculuğunu ve şeytani varlıklarla savaşlarını bizlere sunar. Bu çatışma, korku ve gerilim duygusunu bizlere işleyerek korku anlatılarının belkemiği olarak hizmet eder, insanların bilinmeyen ve kontrol edilemeyenle ilgili kaygılarını yansıtarak doğaüstüne olan korkularından faydalanırlar. O yüzden ki korku filmleri sıklıkla halk bilimini ve mitolojiyi yeniden yorumlayarak tanıdık hikayelere ve karakterlere yeni bakış açısı sunarlar ve bu uyarlama süreci geçmiş anlatılara da yeni bir soluk getirebilir.

3.2.1. The Exorcist Filmindeki halk bilimi ve mitoloji

1. **Demonoloji:** Film, halk bilimi ve dini metinlerdeki çeşitli demonoloji yani şeytan ve cinlerin varlığını araştıran bilimden yararlanmıştır. Regan’ı ele geçiren iblis Pazuzu, eski Mezopotamya ve Babil mitolojisinden türetilmiştir. Filmin, Irak’ta yapılan bir arkeolojik kazıda şeytan Pazuzu’nun bir heykelinin ortaya çıkarıldığı açılış sahneleri, eski Babil ve Mezopotamya folklorundan beslenir. Pazuzu, bu kültürlerde rüzgâr ve hastalıkla ilişkilendirilen kötücül bir şeytandır ve eski folklorla olan bu bağlantı, şeytani varlığa tarihsel ve kültürel bir hikâye ve önem katmıştır.

2. **Ruh Çağırma Tahtası:** Filmde “Quija” yani ruh çağırma tahtasının kullanılması paranormal iletişim ile ilişkili bir folklor biçimini yansıtmaktadır. Tahtanın kullanımı, şeytani ele geçirme için bir köprü olarak görülmekte ve bu tür araçların doğaüstü olana kapılar açabileceğine dair kültürel inanca dokunmaktadır.

3. **Seytan Çıkarma Ayini:** Şeytan çıkarma ayini kökleri dini folklor ve geleneklere dayanmaktadır. Dünya çapında çeşitli dini ve folklorik uygulamalarda bulunan bir kavram olan kötü niyetli doğaüstü varlıkları kovmak için ritüellerin ve yakarışların gücüne olan inancı sergiler.

4. **Dini Mitoloji:** Film, özellikle şeytani ele geçirilme ve şeytan çıkarma ritüellerinin tasvirinde büyük ölçüde Hristiyan dini mitolojisinden yararlanmaktadır. Şeytani ele geçirme kavramı, rahiplerin şeytana karşı savaşlarında kullandıkları ritüeller ve semboller gibi Hristiyan inançlarında derin köklere sahiptir.

“The Exorcist” dini ve kültürel geleneklerden gelen doğaüstü unsurları modern bir korku anlatısına kusursuz bir şekilde entegre ederek folklor ve korkuyu harmanlama konusunda mükemmeldir. Antik iblisleri çağdaş ortamlar ve karakterler ile yan yana getirerek, antik kötücül güçlerin modern dünyada hala geçerli olduğunu öne sürerek bir huzursuzluk duygusu yaratır. Halk bilimi ve korkunun bu şekilde harmanlanması, filmin etkisini yoğunlaştırarak onu hem dehşet verici bir deneyim hem de doğaüstü ile gündelik olan arasındaki kesişime dair düşündürücü bir keşif haline getirmektedir.

3.2.2. The NuN Filminde halk bilimi ve mitoloji

1. **İblis:** Valak, Hristiyan demonolojisinden bir şeytandır. Filmde Valak, rahibe şekline bürünen kötü niyetli bir varlık olarak tasvir edilir. Bu karakter, yüzyıllardır dini geleneklerin bir parçası olan iblis ve kötü ruhların folklor ve mitolojisinden beslenir. Tarihi ve dini kökleri olan bir iblis kullanma tercihi, hikâyeye bir kaygı ve dehşet katmıştır.

2. **Romanya:** Filmin Romanya kırsalındaki mekânı Doğu Avrupa folkloru ve batıl inançları açısından zengindir. Romanya kırsalında yer alan uzak ve izole manastır, folklorlarda sıklıkla bulunan ürkütücü ve gizemli unsurları çağrıştıran bir yerdir. Yerel karakterler ve onların inançları, batıl inançlar ve efsaneler ile dolu bir topluluk hissine katkıda bulunur.

3. **Manastırın Karanlık Tarihi:** Filmdeki manastırın, yerel efsaneler ve hikayeler aracılığıyla ortaya çıkan karanlık ve uğursuz bir geçmişi vardır. Bu karanlık tarih, büyücülük şeytani ritüeller ve doğaüstü olaylar ile ilgili hikayeler içerir. Manastırın arka planı, lanetli ya da perili yerler ile ilgili folkloru anımsatmakta ve filmin gizem ve önsezi duygusuna katkıda bulunmaktadır.

4. **Dini Halk İnançları:** Film ayrıca, kötü ruhlardan korunmak için dini sembollerin ve ritüellerin kullanılması gibi yerel halkın inançlarını da inceler. Bu durum, birçok kültürde ortak bir tema olan dini geleneklerin halk inançları ve batıl inançlar ile harmanlanmasını yansıtmaktadır.

5. **Korkunun Folklorik Doğası:** “The NuN” nesiller boyu aktarılan efsanelerden, mitlerden ve batıl inançlardan yararlanarak korkunun folklorik doğasından yararlanmaktadır. Tedirginlik duygusu yaratmak ve hikâyenin doğaüstü yönlerini izleyiciyle daha da ilişkilendirilebilir kılmak için bu unsurların aşinalığından yararlanır.

Sonuç olarak, “The NuN” filmi doğaüstü ve gizem duygusunu güçlendirmek için folklor ve mitoloji unsurlarını anlatısına dahil eder ve tarihi demonoloji, Romanya folkloru ve okült geleneklerden yararlanarak dehşet verici hikayesi için zengin ve atmosferik bir zemin yaratır. Bu unsurlar filmin dünyasına derinlik katmakla beraber genel korku ve önsezi hissine katkıda bulunur.

3.2.3. Siccin 2 Filmindeki halk bilimi ve mitoloji

1. **Cinler ve Kötü Ruhlar:** Filmde, İslami folklorda doğaüstü varlıklar olan cinler yer almaktadır. Cinler, insanı ele geçirebilen ve onlara zarar verebilen kötü niyetli ruhlar olarak tasvir edilir. Filmdeki varlıkları, cinlerin iyi ya da kötü olabilen, özgür iradeye sahip varlıklar olarak kabul edildiği İslam mitolojisinden kaynaklanır. “Siccin 2” filminde cinler, İslam mitolojisinin unsurlarını somutlaştıran birincil düşman olarak hizmet ederler.

2. **Kara Büyü:** Film, Türk folklorunda derin köklere sahip bir unsur olan kara büyü temasını işlemektedir. Büyüleri, tılsımları ve ritüelleriyle kara büyü uygulaması (41 Dikiş Büyüsü) filmde bir motif olarak kullanılmıştır.

3. **Lanet ve İntikam:** Lanetler ve intikamcı ruhlar kavramı Türk folklorunun bir parçasıdır. Filmde kötü niyetli güçler geçmişten gelen intikam ve lanetler ile hareket etmektedirler. Bu doğaüstü intikam teması geleneksel inançlardan kaynaklanmaktadır.

4. **Aile ve Aile Büyüklerinin Laneti:** Film, folklorda bulunan bir başka tema olan aile büyüklerinden kalma lanetler ve nesiller boyu süren musallatlar kavramını irdelemektedir. Karakterler, aile büyüklerinin günahlarıyla ve geçmişte yaptıklarının yansımalarıyla boğuşurlar ve bu da lanetlerin nesiller boyu sürebileceği fikrini biz izleyicilere aktarır.

5. **Kurbanlar ve Karanlık Ritüeller:** Film, okült uygulamaların bir parçası olarak karanlık ritüeller ve kurbanlar içerir. Kan ve yasak bilgi içeren ritüeller, filmin ürkütücü ve tedirgin edici atmosferine katkıda bulunur ve folklorun kara büyü tasvirini bizlere gösterir.

Özetle, “Siccin 2” İslam mitolojisi, cin ve kara büyüleri kapsayan bir korku anlatısı oluşturmuştur. Film, geleneksel inançlardan, batıl inançlardan ve kültürel inançlardan yararlanarak, Türk kültürü ve mitolojisinde derin kökleri olan unsurlar ile yankılanan ürpertici ve atmosferik bir hikâye anlatmaktadır.

3.2.4. Dabbe 4: Cin Çarpması Filmindeki halk bilimi ve mitoloji

1. **Cinler:** İslam folkloru ve mitolojisinin temel unsurlarından biri cin kavramıdır. Cinler hem iyi hem de kötü eylemlerde bulunabilen, özgür iradeye sahip doğaüstü varlıklardır. Filmde, bireyleri ele geçiren kötü niyetli güçler ve şeytani varlıklar cin olarak tasvir edilmektedir. Bu cinlerin kökleri İslami geleneğin başına dayanmaktadır ve güçlü ve kötü niyetli varlıklar olarak tasvir edilmeleri İslami folklor ile uyumludur.

2. **Nazar:** Nazar, Türk ve Orta Doğu kültüründe yaygın bir inanıştır. Kıskanç ya da hasetçi bir kişinin istemeden de olsa birine nazar değdirerek zarar verebileceğine inanılır. Filmde, doğaüstü olayların olası bir nedeni olarak nazara atıfta bulunulmakta ve anlatıya kültürel bir batıl inanç katmanı eklemektedir.

3. **Koruyucu Muska ve Tılsımlar:** Türk folklorunda kötü ruhları ve doğaüstü güçleri uzaklaştırmak için koruyucu muska ve tılsımların kullanımına sıkça rastlanmaktadır. Filmdeki karakterler, kötü niyetli cinlere karşı korunma aracı olarak bu tür muska ve sembollerini kullanırlar. Bu nesnelere, manevi korunmanın önemini vurgulayarak folklorik ve İslami geleneklerden alınmıştır.

4. **Kültürel İnançlar:** Film, İslam mitolojisinin ötesinde, Türk ve Orta Doğu kültürel inançlarının unsurlarını, özellikle de doğaüstü ve görünmeyenle ilgili olanları içerir. Bu inançlar, karakterlerin eylemlerini ve gelişen doğaüstü olaylara verdikleri tepkileri etkiler.

5. **Dabbetü'l Arz Mitolojisi:** Dabbe film serisinin kendisi, her filmin bir öncekinin üzerine inşa edildiği çok sayıda film ile kendi mitolojisini yaratabilmiştir. Dabbetü'l Arz kavramı ya da bireylere eziyet eden kötücül varlık, serinin mitolojisinin merkezi konumundadır. İslami folklor ve geleneğin çeşitli kaynaklarından yararlanarak seride tekrar edilen bir motif haline gelmiştir.

Özetle, “Dabbe 4: Cin Çarpması” filmi Türk folkloru, İslam mitolojisi ve kültürel batıl inançları olabildiğince ve derinlemesine işlemiştir. Bu unsurlardan yararlanarak, kendi kültürel bağlamına özgü bir doğaüstü korku deneyimi yaratır. Cinlerin, koruyucu muskaların ve cin çıkarma ritüellerinin varlığı, filmin bu zengin gelenekler ile olan bağlantısının altını çizer ve anlatıya derinlik ile beraber karmaşıklık da katmaktadır.

3.3. Dini Motifler ve Bunların Etkileri

Dini motifler, dini geleneklerden alınan ve korku anlatılarının dokusuna işlenen yinelenen semboller, temalar ve unsurlardır. Bu motifler film yapımcıları tarafından izleyicide belirli duygusal ve psikolojik tepkiler uyandırmak için stratejik olarak kullanılır ve diğer yandan da korku anlatılarına karmaşıklık katmanı ekler. Dini motifler genellikle

haçlar, dini kitaplar, kilise çanı, tespih ve muska gibi sembolik imgeler olarak ortaya çıkar. Bu semboller daha derin bir anlam ifade etmek ve anlatının dini bağlamını oluşturmak için kullanılır. Bu tez için seçilen korku filmlerinin merkezinde iyi ve kötü temaları yer almaktadır ve o sebeptendir ki dini motifler bu temaları güçlendirmek için sıklıkla kullanılır ve ilahi doğruluk ile kötü niyetli doğüstü güçler arasındaki ikilemden yararlanır. Bu korku filmlerinde doğüstü varlıklar şeytanlar ve cinler yer alır. Bu varlıklar, ilahi ya da şeytani kökenlerini yansıtan dini motifler ile donatılmışlardır. Dini motiflerin dahil edilmesi, korku anlatılarındaki gerilimi yoğunlaştırır. İnanç ve maneviyat sembolleri doğüstü kötülük ile yan yana getirilerek varoluşsal bir çatışma duygusu yansıtırlarken dini motifler belirsizlik ve dehşet yaratabilirler (Aslan, 2018). İzleyiciler dini sembollerin veya ritüellerin etkinliğini sorgulayabilir ve bu sorgulama sonucunda anlatının sonunda kafalarında soru işaretleri olabilir. Korku filmlerindeki karakterler genellikle ruhani ve ahlaki ikilemler ile boğuştukları için dini motiflerin varlığı, karakterlerin iç savaşlarını yansıtarak bu mücadeleyi vurgular.

Dini motiflerin etkisi kültürel ve dini bağlamlara göre değişmektedir. Film yapımcıları dini geleneklerden yararlanabilir veya motifleri farklı kültürden izleyicilerde yankı uyandıracak şekilde de uyarlayabilirler. Bazı korku filmleri, birden fazla dini gelenekten motifleri bir araya getirerek dinler arası keşfe çıkarlar. Bu yaklaşım karmaşık ve hatta düşündürücü anlatılara bile yol açabilir. Korku filmlerinde dini motifler hem teselli kaynağı hem de fanatizm kaynağı olarak inanç sistemleri hakkında bir yorum işlevi görebilirler (*Dinler | Ücretsiz Tam Metin | Doğüstü Teoloji*, 2020). Film yapımcıları dini motifleri dini kurumları eleştirmek için kullanabilir ve yolsuzluk, ikiyüzlülük veya gücün kötüye kullanılması gibi temaların keşfedilmesine olanak sağlayabilirler. Aynı zamanda dini motifler doğüstü ve ilahi olan ile ilgili derinlerde yatan inançlara, korkulara ve sorulara dokunarak izleyicilerde korku hissini ve düşünme ihtiyacını uyandırabilir. Bu sebeptendir ki, dini motiflere yer verilmesi izleyiciler arasında tartışma ve yorumlara yol açarak onları inanç, ahlak ve kötülüğün doğası gibi temaları keşfetmeye teşvik eder.

3.3.1. The Exorcist Filmindeki dini motifler ve bunların etkileri

1. **Haç ve Etkisi:** Haç, filmdeki en belirgin dini motiflerden biridir. Bir koruma sembolü ve Regan'ı ele geçiren şeytani varlığa karşı bir silah olarak kullanılır. Haçın etkisi iki yönlüdür; İnançın gücünü temsil eder ve eylem sırasındaki kötü niyetli güçler ile keskin bir tezat oluşturur.

2. **Kutsal Su ve Etkisi:** Kutsal su filmdeki bir diğerk önemli dini motiftir. Arındırıcı bir madde ve şeytan ile yüzleşmede bir araç olarak kullanılır. Etkisi, ruhani temizlik ile olan ilişkisinde ve kötü varlıkları kovabileceğı inancında yatmaktadır. Kutsal su, inanç ve kutsal ritüellerin doğaüstü kötülükler ile mücadele etme gücüne sahip olduğu fikrini pekiştirir.

3. **Dualar ve Etkileri:** Film boyunca karakterler, özellikle şeytan çıkarma ayini sırasında dini dualar okurlar. Bu dualar sadece kelimelerden ibaret olmayıp kötülüğek karşı koymak için güçlü birer araçlardır. Etkileri, ilahi müdahaleyi ve korumayı çağırma aracı olarak oynadıkları rollerdir.

4. **Dini İkonografi ve Etkileri:** Filmde melek heykelleri ve dini tablolar da dahil olmak üzere dini ikonografi yer almaktadır. Bu unsurlar filmin dini arka planına katkıda bulunmakta ve bir kutsallık duygusu yaratmaktadır. Ayrıca doğaüstü ve dini olanın iç içe geçtiğı fikrini de izleyicilere aktarır.

5. **Şeytan Çıkarma Ayini ve Etkileri:** Şeytan çıkarma ayininin kendisi merkezi bir dini motiftir. Etkisi, Katolik Kilisesi'nin doğaüstü kötülükler ile başa çıkma konusundaki otoritesini ve uzmanlığını tasvir etmektedir. Ayinin ayrıntılı tasviri, filmin inanç ve ruhani savaşı keşfine özgürlük ve yoğunluk katar.

6. **İnanç ve Şüphenin Etkileri:** Filmdeki dini motifler, karakterlerin inanç ve şüphe ile mücadelelerine zemin hazırlar. Peder Karras'ın inanç krizi ile Peder Merrin'in sarsılmaz inancı arasındaki tezat, doğaüstü kötülük karşısındaki inancın etkisini vurgular. Dini deneyimde şüphenin rolü ve inancın zorlukların üstesinden gelebilme gücünü biz izleyicilere aktarır.

Özetle, "The Exorcist" filmindeki dini motifler filmin anlatısı ve temaları üzerinde derin bir etkiye sahiptir. İnanç, kutsal ritüeller ve dini sembollerin doğaüstü kötülüğek karşı savaşta güçlü araçlar olduğu fikrini pekiştirirler. Bu motifler hikâyeye derinlik katmakla beraber korku unsurlarını yoğunlaştırır ve izleyicileri açıklanamaz ve kötücül olanla yüzleşmede inanç ve maneviyatın rolü üzerine düşünmeye davet eder.

3.3.2. The NuN Filmindeki dini motifler ve bunların etkileri

1. **Kilise İçindeki Kötülüğün Varlığı:** Filmdeki temel dini motiflerden biri Kilise'nin içindeki kötülüğün varlığıdır. Bir zamanlar dini bağlılığın merkezi olan yozlaşmış bir manastırın, kötü niyetli bir varlık olan Valak tarafından ele geçirilmesini konu eder film. Bu motif, kutsal ve ilahi olanın içinde bile karanlık ve yozlaşma olabileceğı fikrini bizlere göstermektedir.

2. **Dini Semboller ve Ritüeller:** Filmde haçlar, çarmıhlar, kutsal su ve dualar gibi dini semboller ve ritüeller belirgin bir şekilde yer almaktadır. Bu semboller hem kötülüğe karşı koruyucu önlemler hem de Valak'a karşı savaş araçları olarak kullanılır. Bahsettiğimiz semboller inanç temasını ve dini eserlerin doğüstü tehditleri savuşturma gücünü bizlere gösterir.

3. **İnancın Gücü:** Karakterler doğüstü dehşet karşısında inançlarıyla boğuşurken, inanç "The NuN" filminde merkezi bir temadır. İlahi olanı temsil eden Peder Burke ve Rahibe Irene, şeytani güçler ile mücadele etmek için inançlarına güvenmektedirler. Bu motif, inancın kötülüğe karşı savaşta bir güç ve koruma kaynağı olabileceği fikrinin altını çizer.

4. **Dini İmgeler:** Film, ürkütücü ve rahatsız edici bir atmosfer yaratmak için heykeller tablolar ve dini kıyafetler gibi imgeleri kullanır. Bu kutsal imgeler genellikle çarpıtılmış veya bozulmuş olup kutsalın saptırılması temasını güçlendirir.

5. **Teolojik Kriz:** Film, özellikle Peder Burke için teolojik bir krizi ele alır. Vatikan tarafından manastırı araştırmak üzere gönderilen bir rahip olarak kötülüğün doğası, Kilise'nin bununla mücadeledeki rolü ve doğüstü kötülükler ile karşılaştırıldığında inancın kırılabilirliği hakkındaki sorularla boğuşur.

"The NuN" filmindeki bu dini motiflerin etkisi, ruhani bir çatışma ve huzursuzluk hissi yaratmaktır. Film, dini sembolizm ve temaları kullanarak kutsal ve profan arasındaki çizgiyi bulanıklaştırmakla beraber inanç ve din bağlamında bile derin bir karanlık ve kötülük olabileceği fikrini vurgular. Bu motifler filmin ürkütücü ve tedirgin edici atmosferine katkıda bulunurken inanç, şüphe ve kötülüğe karşı verilen savaşın keşfine de derinlik katıyor.

3.3.3. Siccin 2 Filmindeki dini motifler ve etkileri

1. **İslami Dualar ve Ritüeller:** Filmde günlük namaz, Kur'an ayetlerinin okunması ve tespih kullanımı gibi İslami ritüeller ve dualar yer almaktadır. Bu ritüeller karakterler tarafından kötü niyetli doğüstü güçlerden korunma amaçlı da gerçekleştirilmiştir. Bu ritüellerin etkisi iki yönlüdür; Film içinde otantik bir dini bağlam yaratmak ve karakterlerin bir savunma aracı olarak inanca olan güvenlerini bizlere göstermek.

2. **Dini Figürler:** İmamlar ve dini hocalar ruhani açıdan yetkili kişiler olarak tasvir edilmektedir. Bu kişilerin varlığı dini motiflerin özgünlüğüne katkıda bulunur ve doğüstü tehditlere karşı koymada inancın önemini pekiştirir. Bu karakterlerin etkisi, ruhani rehberler ve koruyucular olarak oynadıkları rolde bellidir.

3. **Kur'an ve Kur'an Ayetleri:** Kur'an ayetleri filmde bir koruma ve güç kaynağı olarak belirgin bir şekilde yer almaktadır. Kuran ayetlerinin etkisi, ilahi otoritenin sembolleri ve ruhani gücün nihai kaynağı olmalarında yatmaktadır. Kötü ruhları kovmak ve güvenlik hissi sağlamak için okunurlar.

4. **Ezan (Namaza Çağrı):** Ezan, filmde ürkütücü ve tedirgin edici bir atmosfer yaratmak için kullanılıyor ve Ezan, doğaüstünün hayatın kutsal ve gündelik yönlerine müdahalesini temsil ederek gerilimi arttırıyor.

5. **Ahlaki Kefaret:** Dini motifler ahlaki kurtuluş temalarını keşfetmek için kullanılır. Günah işleyen ve gizli uygulamalara karışan karakterler, inanç ve ruhani mücadele yoluyla kurtuluş aramaktadırlar. Bu temanın etkisi, karakterlerin kavislerine derinlik kazandırmak ve inancın bağışlama ve kurtuluş yolu açabileceği fikrini bizlere aktarır.

Dini motiflerin filme dahil edilmesi, Türk kültüründe derin kökleri olan İslami inanç ve uygulamalardan yararlandığı için filme kültürel özgünlük katmaktadır. Bu özgünlük, korku anlatısının genel etkisini arttırmıştır. Bu motifler filmin ürkütücü atmosferine katkıda bulunmuş ve karakterlerin doğaüstü güçlere karşı mücadelelerine gerçeklik hissiyatı eklemiştir.

3.3.4. Dabbe 4: Cin Çarpması Filmindeki dini motifler ve etkileri

1. **Kur'an Ayetleri ve Dualar:** Kur'an ayetlerinin ve İslami duaların okunması filmde öne çıkan dini motiflerdendir. Bu ayetlerin İslam geleneğinde koruyucu ve arındırıcı nitelikleri olduğuna inanılır. Bu ayetlerin filme dahil edilmesi, karakterlerin cinler ile inanç ve maneviyat yoluyla mücadele etme çabalarını vurgulayarak, kutsal ve profan arasında güçlü bir karşıtlık yaratmaya hizmet eder. Bu motifler filme ürkütücü ve ciddi bir atmosfer katmış, inanç ve maneviyatın doğaüstü güçlere karşı savaşta önemli araçlar olduğu fikrini pekiştirmiştir. Bu ayet ve duaların okunmasının gücü karakterler için bir umut ve güç kaynağıdır, aynı zamanda dinin hayatlarındaki yerini ve önemini vurgular.

2. **Dini Ritüeller ve Cin Çıkarma:** “Dabbe 4: Cin Çarpması” filmi merkezi bir dini motif olan İslami cin çıkarma kavramını bizlere sunar. Dini liderler ve alimler tarafından gerçekleştirilen cin çıkarma ritüelleri büyük bir ayrıntı ve gerçeklik ile tasvir edilir. Bu ritüeller şeytani varlıkları kovmak için tutsu ve çeşitli duaların kullanılmasını da içerir. Cin çıkarma ayinlerinin tasviri yoğun ve izleyiciyi tedirgin edicidir. Aynı zamanda filmin ana korku unsurlarına da katkıda bulunur. Bu ritüeller, inancın ve dini uygulamaların gücünü vurgulayarak, ilahi olan ile kötücül doğaüstü arasında doğrudan bir yüzleşme işlevi görür.

3. **Dini Semboller ve Eserler:** Filmde tespihler, kutsal kitap ve muskalar gibi dini semboller ve eserler yer almaktadır. Bu eşyalar doğaüstü varlıklara karşı koruyucu araç olarak kullanılmakta ve karakterlerin kötülükten uzak durma çabalarının ilk parçaları olarak görülmektedir. Dini sembollerin ve eserlerin varlığı, dini motifi ve bunların koruyucu niteliklerine olan inancı bizlere aktarır. Karakterlerin doğaüstü varlıklar ile etkileşimlerine derinlik katar ve hayatlarında inancın yeri ve önemini vurgular.

4. **Ruhani Lider ve Alimler:** İmamlar ve alimler de dahil olmak üzere dini karakterler, doğaüstü güçlere karşı verdikleri savaşta karakterlere rehberlik ederler. Bunun yanında bazı ritüelleri yerine getirir ve dini metinlerin sunumlarını yaparlar. Bu karakterler ölümlü ve ruhani alemler arasında bir bağlantı görevi görerek filmdeki dini motiflere inandırıcılık katmışlardır. Kriz zamanlarında dini bilgi ve liderliğin önemini vurgulamış, filmin genel atmosferine katkıda bulunmuşlardır.

Korku türünde “Din ve Doğaüstü” başlığını açıklayan bu bölüm inanç, korku ve doğaüstü arasındaki karmaşık etkileşimi anlatmış, korku sinemasının merceği aracılığı ile birkaç temel tema ve içgörüyü ortaya çıkarmıştır. Semboller, ritüeller ve inançlardan oluşan zengin dokusuyla din, korku filmi yapımcıları için bir ilham kaynağı olagelmektedir. Bu bağlamda, doğaüstü olaylar genellikle inancın sınırlarına yönelik varoluşsal bir meydan okuma olarak tasvir edilmekte ve kutsal olanın profan olan ile yüzleştiği, inancın şüpheyile boğuştuğu bir dünya ortaya çıkartmıştır. Bu bölüm dini temaların korku anlatılarına getirdiği derin sembolizm ve imgelerin de altını çizmiştir. Haçlar, tespihler, muskalar, kutsal su ve dini ritüeller sadece olay örgüsü araçları değil, teze konu filmlerin atmosferik gerilimini güçlendiren güçlü sembollerdir. Biz izleyicileri iyi ve kötünün doğası, inancın kırılmalılığı ve ölümden sonraki yaşamın gizemi hakkında derin sorular sormaya ve düşünmeye davet ederler. Dahası, bu araştırma korku sinemasında din ve doğaüstü olayların etkileşiminin kültürel ve dinler arası sınırları aştığını da ortaya koymaktadır. Herhangi bir inanç sistemini aşan ilkel korkulara ve varoluşsal belirsizliklere dokunarak evrensel olarak bir yankı uyandırmaktadır.

BÖLÜM IV: DİNİ KURUMLARIN TASVİRLERİ

Bu bölüm, korku filmlerinde dini kurumların tasvirine odaklanmakta ve bu tasvirlerin türün tematik ve anlatı unsurlarına nasıl katkıda bulunduğunu incelemektedir. Kiliseler, manastırlar ve camiler gibi dini kurumlar, korku sinemasında genellikle önemli ortamlar ve olay örgüsü araçları olarak hizmet ederler. Dini kurumlar, heybetli mimarileri ve kutsal dokularıyla korku anlatılarında huşu, saygı ve paradoksal bir şekilde dehşet duygusunu yaratmak için kullanılır. Dini kurumlarda geçen birçok korku filmi, bu mekanların izolasyonundan yararlanarak karakterlerin kendilerini kapa kısılmış ve doğaüstü tehditlere karşı savunmasız hissetmelerini sağlar. Kutsal olan ve kutsal olmayan arasındaki mücadeleye zıtlık ve derinlik katmakla beraber bu yan yana geliş saygısızlık ve ihlal temalarının da altını çizer. Korku filmleri genellikle dini kurumları yolsuzluk ve ikiyezlülük alanları olarak tasvir etmektedirler. Dini hiyerarşilerin karanlık iç yüzünü keşfederek gücün kötüye kullanılmasını, örtbas edilmesini ve ahlaki zaafı ortaya çıkarırlar. Bu kurumlardaki karakterler, yolsuzluğa veya doğaüstü kötülüğe maruz kalmaları nedeniyle inanç kaybı yaşayabilmektedirler ve bu inanç kaybı, karakter gelişimlerinde merkezi bir tema haline gelebilmektedir. Bu dini kurumların tasvirleri, skandallar ve inanç, ahlak tartışmaları da dahil olmak üzere gerçek dünya sorunlarının bir yansıması olarak da hizmet etmektedir. Dini kurumlarda doğaüstü tehditler ile boğuşan rahipler, rahibeler ve diğer din insanları yaşarlar. Bu karakterler genellikle kendi inançları ve şüpheleriyle boğuşan kahramanlar veya antagonistler olarak hizmet ederler. Korku anlatılarındaki dini figürler sıklıkla koruma görevleri ve kendi inançları arasında bir çatışma yaşarlar ve bu içsel mücadele günümüzde de halen yinelenen bir motif olmuştur.

4.1. The Exorcist Filminde Dini Kurumların Tasviri

Film, Katolik Kilisesi'ni doğaüstü kötülükle yüzleşme yetkisine ve bilgisine sahip bir kurum olarak tasvir etmektedir. Şeytan çıkarma uzmanı olan Peder Merrin, Regan'a şeytan çıkarma ayini gerçekleştirmesi için Kilise tarafından çağırılır. Film, Kilise'nin kötü niyetli güçler ile başa çıkma konusundaki uzmanlığını vurgular. Bu tasvir, Kilise'nin doğaüstü tehditleri ele almak için ruhani ve teolojik otoriteye sahip olduğunu inancını vurgulamaktadır. Dini kurumların, işin içinde doğaüstü güçler olsa bile, dünyadaki kötü niyetli güçler ile yüzleşmeye ve mücadele etmeye istekli olduğunu görürüz ve aynı zamanda olağanüstü kötülükler karşısında bireylerin rehberlik ve mücadele için yerleşik dini kurumlara başvurduğu fikrinin altını çizer. Film, Peder Karras'a destek ve rehberlik sağlayan

diğer rahipler ve dini figürler de dahil olmak üzere Katolik cemaatinin sahnelerini kısaca bizlere gösterir. Onların varlığı dini kurumlar içindeki topluluğun önemini vurgular. Bu sahneler dini kurumların sadece hiyerarşik yapılar değil, aynı zamanda birbirlerine duygusal ve manevi destek sağlayan bireylerden oluşan topluluklar olduğunu vurgulamaktadır. Dini kurumlar içinde dostluk ve dayanışmanın rolünün altı çizilir.

Özetle, “The Exorcist” filmi dini kurumları, özellikle de Katolik Kilisesi’ni otoriter ve doğaüstü kötülükle yüzleşmeye muktedir olarak tasvir eder. Dini ritüellerin ve sembollerin gücüne olan inancı vurgularken, bu kurumlardaki bireylerin kişisel mücadelelerini ve karmaşıklıklarını da kabul eder. Filmin dini kurumları tasviri inanç, şüphe ve kötü niyetli güçlere karşı verilen savaşın keşfine derinlik katmaktadır.

4.2. The NuN Filminde Dini Kurumların Tasviri

Filmdeki başlıca dini kurum, Romanya’nın kırsal kesiminde yer alan uzak ve izole olan Carta Manastırıdır. Manastır, bakımsızlık ve karanlığa gömülmüş bir dini bağlılık mekânı olarak tasvir edilir. Manastırın dış dünyadan yalıtılmışlığı bir önsezi duygusu yaratır ve ortaya çıkan doğaüstü olaylara zemin hazırlar. Carta Manastırını dini bir kurum içindeki yozlaşma ve çürümenin sembolü olarak hizmet vermektedir. Bir zamanlar ibadet ve dindarlık mekânı olan manastır, kötü niyetli varlık Valak’ın kontrolü ele geçirmesiyle birlikte kötülüğün üreme alanı haline gelmiştir. Manastırın harap ve çürümüş hali, en kutsal yerlerin bile yozlaşmaya açık olabileceği fikrini bizlere yansıtmaktadır. Bir diğer taraftan manastırın karanlık zamanları film boyunca da yavaş yavaş ortaya çıkar. Büyücülük, şeytani ritüeller ve sapkınlıkla suçlanan rahibelere yapılan zulümle ilişkilendirilir. Bu tarih, manastır gibi dini kurumların da peşlerini bırakmayan uğursuz bir geçmişe sahip olabileceği fikrini altını çizmektedir. Bir zamanlar dini ibadete adanmış olan manastır, iyi ve kötü güçler arasında bir savaş alanında bir savaş alanına dönüşür. Bu tasvir, dini kurumların kötü niyetli varlıklara karşı savunmasızlığını vurgulamaktadır. Film, Kilise’nin kendi içindeki bir çatışmasını da ele almıştır. Vatikan’ın bir temsilcisi olan Peder Burke, manastırını araştırmak ve içindeki kötülükle yüzleşmek üzere Carta Manastırını’na gönderilir. Kilise’nin içindeki çatışma, inanç ve şüphe arasındaki gerilimi ve Kilise’nin kendi saflarındaki kötülük ile yüzleşme ve onu yok etme sorumluluğunu vurgulamıştır.

Özetle, “The NuN” filmi inanç, yozlaşma ve doğaüstü temaları keşfetmek için dini kurumların tasvirlerine de başvurmuştur. Manastır, filmin anlatısı için güçlü bir örnek görevi görerek en kutsal mekanların bile kötülük ile lekelenebileceği fikrini izleyicilere aktarmıştır.

Bu keşif, filmin korku ve gerilimine derinlik katarken, doğaüstü kötülükler karşısında inancın ve dini kurumların rolüne dair soruları da gündeme getirmiştir.

4.3. Siccin 2 Filminde Dini Kurumların Tasviri

Camiler filmde kutsal ve saygı duyulan yerler olarak tasvir ediliyor. Karmaşık mimari detaylar ve semboller ile tasvir edilen camiler, kutsallık hissi uyandırmaktadır. Bu tasvirler, camilerin İslam kültüründe sahip olduğu saygınlıkla uyumludur. Filmde, anlık olarak caminin yanında dört adet cin görürüz. Bu, kutsal ve kutsal olmayanın yan yana gelmesi, iyi ve kötü arasındaki edebi mücadeleyi vurgular. Bu karşıtlık görsel olarak çarpıcı ve korkutucu olmakla beraber filmin gerilimine de katkıda bulunur. Filmin cami tasviri kültürel özgünlüğe katkıda bulunur. Bu tasvir, Türk İslam kültürü ve gelenekleri ile uyumludur ve filmin inanç ve maneviyat tasvirine derinlik katmaktadır.

4.4. Dabbe 4: Cin Çarpması Filminde Dini Kurumların Tasviri

Filmde camiler belirgin bir şekilde yer almaktadır ve önemli sahnelere fon oluşturmaktadır. Bu mekanlar genel dini atmosfere katkıda bulunur ve anlatıda inancın önemini vurgular. Karakterlerin doğaüstü güçlere karşı verdikleri savaşa bir sığınak ve maneviyat mekanları olarak işlev görmektedir. Dini kurumlar, topluluğun destek ve toplu dua için bir araya gelebileceği yerler olarak hizmet vermektedir. Film, dini kurumların toplumsal yönünü vurgulayarak inancın bireyleri nasıl bir araya getirdiğini gösterir. Kriz zamanlarında bu ortamlar bir dayanışma duygusu ve ortak bir amaç sunmaktadır. Filmin inanç ve doğaüstü arasındaki çatışmayı keşfetmesinde merkezde olan dini kurumlar, karakterler ile kötü niyetli güçler ile yüzleşirken kendi inançları, şüpheleri ve korkularıyla boğuşurlar. Dini kurumların varlığı, krizin ciddiyetinin ve karakterlerin manevi rehberliğe olan ihtiyacının altını çizer.

Bu bölüm korku türündeki dini kurumların sinematik tasvirlerinde nasıl tüyler ürpertici bir hal alabileceğini bizlere göstermiştir. Bu kutsal mekanların ve hiyerarşik yapıların, insan ruhunun derinliklerine inen inanç, yozlaşma ve ilahi olanla şeytani olanın karşılıklı etkileşimini temalarını irdeleyen anlatılar oluşturmak için nasıl kullanıldığına ışık tutmuştur. Dini kurumların yarattığı mimari sembolizm ve atmosfer korku türünün temelini oluşturur. Bu ortamlar, kutsal ve kutsal olmayanın çarpıştığı, saygı ve dehşetin eşsiz bir karışımına yol açan ilgi çekici bir zemin hazırlar. Dahası, dini otoritenin eleştirilmesi, yolsuzluğun ortaya çıkarılması ve bunu kurumlardaki ahlaki ikiyüzlülüğün maskesinin düşürülmesi, insan organizasyonlarının yanılabilirliğine dair güçlü hatırlatmalar olarak hizmet eder.

BÖLÜM V: İNANÇ VE KUŞKUNUN KEŞFİ

Bu bölüm, korku türünde tasvir edilen inanç ve şüphe temasını incelemektedir. Korku filmlerinin karakterlerin ruhani yolculuklarını, inanç krizlerini ve inanç sistemlerinin test edilmesi izleyicilerde derin yankı uyandıran anlatılar yaratmak için nasıl kullanıldığını araştırmaktadır. İnanç ve şüphenin etkileşimi, birçok dini korku anlatısında temel bir unsur olarak hizmet eder. Bu teze konu olan filmler genellikle rahipler, rahibeler, imamlar, hocalar ve güçlü dini inançları olan bireyler gibi belli derecede inanca sahip karakterleri merkeze alır. Bu karakterler, inançlarının hem bir güç kaynağı hem de bir kırılma noktası olduğu ruhani yolculuklara çıkarlar. İnanç ve şüphenin keşfi karakterlerin derin dönüşümler geçirmesini sağlar. Karşılaştıkları sınavlar inançlarına meydan okur ve genellikle kişisel gelişim veya manevi krizler ile sonuçlanan karakter değişimlerine yol açar. Korku anlatıları tipik olarak karakterlerin doğüstü kötülükle yüzleşmelerini içermektedir. Bu doğüstü ile yüzleşme onların inanç sistemlerini test etmekle beraber ilahi olanın varlığı ve kötülük karşısında inancın etkinliği hakkında sorular ortaya çıkarır. Karakterler inançlarıyla ilgili zor seçimler ile yüzleşirken ahlaki ikilemlerle boğuşmaktadırlar. Bu ikilemler, inançları ve ilkeleri için bir sınav görevi görmektedir. İnanç ve şüphenin keşfi, insanlık durumunun doğasında var olan kırılma noktası ve belirsizliğe dokunur (Wheeler, 2011). Korku filmleri genellikle inancın kırılma noktasını ve şüphelerin kalıcı varlığını vurgularlar. Karakterlerin inanç krizleri ve doğüstü olaylar ile karşılaşmaları derin psikolojik etkiler yaratabilir. Bu etkiler anlatıya karmaşıklık katmanları ekleyerek izleyicileri karakterlerin zihinsel ve duygusal durumları üzerine düşünmeye sevk eder. İnanç ve şüpheyi de konu alan korku filmleri, izleyicileri iyi ve kötünün doğası, ilahi olanın varlığı ve dünyalar arasındaki sınırlar hakkında varoluşsal sorular ile meşgul olmaya davet eder.

5.1. The Exorcist Filminde İnanç ve Kuşkunun Keşfi

Peder Karras, filmde derin bir inanç krizi yaşayan merkezi bir karakterdir. Bir Cizvit rahibi ve psikiyatrist olarak, kariyerinin başlarında sorunlu bir genç çocuğu kurtaramadığı için suçluluk duygusuyla yaşamaktadır. Bu inanç krizi, annesinin hastalığı ve ölümüyle daha da şiddetlenir ve onu Tanrı'nın varlığını ve Kilise'nin ritüellerinin etkinliğini sorgulamaya yöneltir. Peder Karras'ın bu iç mücadelesi, karakteri insanileştiren ve seyircinin derin bir şüpheye boğuşan bir din adamının çektiği eziyete tanık olmasını sağlayan, anlatının önemli bir unsurudur. Yaşadığı kriz, inancın doğası ve dini kurumlar bağlamında bile onu aşındırabilecek zorluklar ile ilgili soruları gündeme getirir. Peder Karras'ın aksine, Peder

Merrin tecrübeli ve sarsılmaz bir inancılı olarak tasvir edilir. İnancı film boyunca hissedilir ve sarsılmaz bir inancın sembolü olarak hizmet eder. Peder Merrin'in sarsılmaz inancıyla Peder Karras'ın şüphesinin yan yana gelmesi, inancın bir güç ve koruma kaynağı olabileceği fikrinin altını çizmektedir. Merrin'in kötülük karşısındaki inancı, inancın doğaüstüyle yüzleşme gücünü vurgular ve Karras'ın iç kargaşasına bir zıtlık sunar. Film, şüphe ve inanç arasındaki etkileşimi derinlemesine incelemekte ve şüphenin dini deneyimin içsel bir parçası olduğunu öne sürmektedir. Peder Karras karakteri inancıyla boğuşurken, inancı doğaüstü kötülük olan Pazuzu karşısında sınanır. Şüphe konusunun dini bir bağlamda ele alınması, filmin derinliğine ve karmaşıklığına katkıda bulunarak izleyicileri, kişinin inanç ve maneviyat ile ilişkisini şekillendirmede şüphenin rolünü düşünmeye zorluyor. Ayrıca şüphenin inanç ile bir arada var olabileceğinin ve hatta onu güçlendirebileceğinin altını çiziyor.

Özetle film, Peder Karras ve Peder Merrin karakterleri aracılığı ile inanç ve şüphe temalarını ustalıkla irdelemiştir. Film, şüpheyi dini deneyimin doğal ve zorlu bir yönü olarak sunarak inanç ile bir arada var olabileceğini göstermiştir. Doğaüstü kötülüklerin varlığında bile inancın güç ve kurtuluş sağlama gücünün de altını çizmiştir. İnanç ve şüphenin keşfi filme derinlik ve karmaşıklık katarak onu sadece korkunç bir hakiye değil, aynı zamanda da insanın inanç ve şüphecilikle mücadelesinin derin bir keşfi haline getirmiştir.

5.2. The NuN Filminde İnanç ve Kuşkunun Keşfi

Manastırdaki doğaüstü olayları araştırmak üzere Vatikan tarafından gönderilen Katolik bir rahip olan Peder Burke, filmin ana karakterlerinden biridir. Derin bir inanca sahip bir adam olarak tasvir edilen Burke'ün inancı, kötülük varlık Valak ve manastırdaki dehşet ile karşılaştığında sınanmıştır. Onun inanç krizi hikâyenin önemli bir yönüdür ve inancın doğası ve doğaüstü olaylar ile karşılaşıldığında inancın kırılabilirliği hakkında sorular ortaya çıkartır. Rahibe Irene ise Peder Burke'ün aksine sarsılmaz bir inanca sahip olarak tasvir edilmiştir. Irene Burke'e görevde eşlik eden bir rahibe adayıdır. Onun karakteri inancın kararlılığını temsil eder ve diğerlerinin yaşadığı şüpheye bir kontrpuan görevi görür. Onun varlığı, bireylerin doğaüstü olaylara verdikleri farklı tepkileri vurgulamıştır. Film boyunca karakterler inançlarını kötü niyetli güçlere karşı bir savunma aracı olarak kullanırlar ve kendilerini korumak için dini sembollere sarılırlar, dualar okurlar ve kutsal su kullanırlar. Film, inancı kötülüğe karşı güçlü bir silah olarak tasvir ederek, inancın bir güç kaynağı olabileceği fikrini pekiştirir. Aynı zamanda karakterler kötü niyetli güçler ile yüzleşmek için şüphelerinin ve korkularının üstesinden gelmek zorundadırlar. İnanç sistemlerine meydan

okuyan korkunç doğaüstü olaylar ile yüzleşmekle beraber yolculukları, iç çatışmaların üstesinden gelme ve doğaüstü olayların varlığını kabullenme sürecini içerir. Film, kötülüğün doğası ve Kilise'nin bununla mücadeledeki rolü hakkında teolojik soruları gündeme getirmektedir. Peder Burke'ün teolojik krizi hikâyenin merkezi bir unsurudur ve izleyicileri kötülük karşısında inancın karmaşıklığını düşünmeye zorlar. “The NuN” inanç ve şüphenin bireyler ve dini kurumlar içinde bir arada var olduğunu bizlere gösterir. İnanç ve şüphenin birbirini dışlamadığını ve insanların her ikisiyle de aynı anda mücadele edebileceğini öne sürer.

Özetle, filmde inanç ve şüphenin keşfi, korku anlatısına derinlik katan merkezi bir temadır. Karakterlerin iç mücadelelerini ve doğaüstü olaylara verdikleri tepkiler, bilinmeyen karşısında inancın karmaşıklığını vurgulamıştır. Bu keşif, filmin ürkütücü ve düşündürücü atmosferine katkıda bulunmuştur.

5.3. Siccin 2 Filminde İnanç ve Kuşkunun Keşfi

Film boyunca inanç, cinlere ve büyülere karşı bir güç ve koruma kaynağı olarak tasvir edilmiştir. Güçlü dini inançlara sahip karakterler, kötü niyetli varlıklara direnmek ve sığınmak için inançlarından yararlanırlar. Bu inanç, karanlığın karşısında bir güvenlik ve umut duygusu sunan güçlü bir kuvvet olarak tasvir edilir. İmam ve dini hocalar gibi dini figürler karakterlere manevi rehberlik sağlamıştır. İnanca dayalı güvence ve öğütler sunarak büyü tehdidinin üstesinden gelmede inancın önemini vurgularlar. Bu figürler, ruhsal olarak demoralize olanlar için bir ışık görevi görmüştür. Filmde inanç, kefarete kavramı ile bağlantılıdır. Dini yollardan sapmış ya da günah işlemiş karakterler genellikle bağışlanma ve kefarete aramak için inançlarına başvururlar. Film, inancın keşfinin geçmişteki eylemleri ile bir uzlaşma aracı olarak hizmet edebileceğini öne sürmüştür. Karakterlerin inanç yolculukları film boyunca inişli çıkışlı yollar ile gelişmektedir. Karakterler güçlü bir inanç temeliyle filme başlarlarken, yaşanan doğaüstü gelişmeler ve cinler ile yüzleşmeler karakterlerdeki inanç temelini sarsarlar ve karakterler inançlarını sorgulamaya başlar lâkin yaşanan olayların şiddeti arttıkça karakterler tekrardan kendilerini kendilerince dinin korumacı ve güvenli limanına sığınırken bulurlar. İnançlarının gelişim ve ilerleyişi kişisel bir yolculuk olarak tasvir edilir. Şüphe ise, karakterlerin inançları konusunda iç çatışma yaşadıkça yinelenen bir temadır. Açıklanamayan ve dehşet verici büyü sonucu karşılaşılan doğaüstü olaylar, duyulmaya başlayan şüpheyi iyice aşındırmaya başlar. Bu iç çatışma, bilinmeyen karşısında inancın kırılmasını vurgulamıştır. Kuşku genellikle karakterler çaresizlik nedeni ile inançlarından farkında olmadan uzaklaştıklarında karşılarına çıkar.

İnançlarından şüphe duydukları zaman doğaüstü çözümler aramaya başlamaya beraber gizli uygulamalara başvururlar. Bu durum, inancın kriz anlarına karşı savunmasız da olabileceğini bizlere gösterir. Karakterler, inançlarının sınırlarını test eden ahlaki ikilemler ile karşı karşıya kalır, okült uygulamalar ve kara büyü ile uğraşmak içsel kargaşaya, suçluluğa ve etik çatışmalara yol açar. Bu ahlaki ikilemlerin keşfi, karakterlerin deneyimlerine de derinlik katmaktadır. Karakterler görünmeyen dünyanın varlığını, özellikle de cinleri ve onların kötülüklerini sorguladıkça şüphe ortaya çıkar. Bu kuşku, karakterler doğaüstünün dehşet verici gerçekliği ile boğuşurken psikolojik korkuyu bizlere yaşatır. Karakterler yaşadıkları şüphe ile uzlaşmaya çalışırken yoğun bir içsel mücadele yaşarlar. Bu içsel kargaşa filmin psikolojik gerilimine katkıda bulunur ve duygusal yolculukların karmaşıklığının altını çizer.

Özetle “Siccin 2” filmi, inanç ve şüphenin çok yönlü doğasını bizlere sunar. İnancı bir güç, koruma, kurtuluş kaynağı olarak gösterirken aynı zamanda da bir savunmasızlık olarak da bizlere tasvir eder, şüpheyi karakterlerin inançlarını test eden ve ahlaki ikilemlere yol açan aşındırıcı bir güç olarak vurgular. Filmin bu temaları bizlere sunması, anlatıya ve karakterlere derinlik katarak doğaüstü korku bağlamında maneviyatın düşündürücü keşfini sunar.

5.4. Dabbe 4: Cin Çarpması Filminde İnanç ve Kuşkunun Keşfi

Filmdeki bazı karakterler dini inançlarına sarsılmaz bir güven ile sarılmaktadırlar. İslami ritüellere, dualara ve Kur’an ayetlerinin kendilerini doğaüstü güçlerden koruyacağına inanırlar. Bu sarsılmaz inanç, bir güç ve dayanıklılık kaynağı olarak bizlere tasvir edilir. Dini liderler ve alimler, doğaüstü güçlere karşı verdikleri savaşta karakterlere rehberlik etmede kilit bir rol oynamaktadırlar ve onların varlığı, cin çıkarma ritüellerinde diğer karakterlere önderlik ettikleri ve ruhani rehberlik sağladığı için inancın önemini vurgulamıştır. Birçok karakter dini ritüeller aracılığı ile cevap ve çözüm ararlar bu, inançlarına derin bir bağlılık ve bilinmeyen ile yüzleşmeye istekli karakterleri bizlere sunar. Doğaüstü olaylar arttıkça, bazı karakterler arasında şüphe ve kuşku ortaya çıkar. Dini ritüellerin geçerliliğini sorgularlar ve bilinmeyene karşı duydukları korku, inançlarının koruyucu gücünden şüphe duymalarına da yol açar. Cinler ile karşılaşmak karakterlerin psikolojik sağlığına zarar vermekle beraber endişe, kâbus ve korkuyu yaşarlar, bu da inançlarından şüphe duymalarına ve gerçekliğe tutunmalarına katkıda bulunur. Film, inanç ve kuşkunun bir arada var olmasıyla boğuşan karakterler arasındaki iç çatışmayı bizlere izletir. Bazı kişiler şüphelicilikleri ile doğaüstü olaylara tanıklık ettikleri kişisel deneyimleri arasında kalmıştır ve bu içsel mücadele karakterlere derinlik katmıştır. Film boyunca bazı karakterler

inançlarında dönüşüm yaşamış, başlangıçta doğüstü olaylardan şüphe duyanlar filmin sonunda doğüstü varlıkların neden olduğu olayları kabul etmişlerdir.

“Dabbe 4: Cin Çarpması” filmindeki inanç ve şüphenin keşfi, karakterlere ve doğüstü olaylara verdikleri tepkilere karmaşıklık ve derinlik katan merkezi bir temadır. Bilinmeyen karşısında kişinin inancının gücü ve bireylerin inançlarına meydan okuduğunda nasıl tepki verdikleri hakkında bizlere sinematik bir şölen sunar. Bu tema, filmin gerilimine katkıda bulunarak onu düşündürücü ve psikolojik olarak ilgi çekici bir korku filmi haline getirir.

BÖLÜM VI: ETİK VE TOPLUMSAL ÇIKARIMLAR

Bu bölüm korku filmlerinde dinin etik ve toplumsal etkilerini incelemektedir. Bu filmlerin hassas etik zeminlerde nasıl gezindiğini ve daha geniş toplumsal kaygı ve endişeleri nasıl yansıttığını araştırmaktadır. Korku türü genellikle toplumsal değerlere ve korkulara bir ayna görevi görür, dini temaların dahil edilmesi bu yansımalara ek bir karmaşıklık katmanı ekler. Korku sinemasının ürkütücü koridorlarında, kutsal ve kutsal olmayan arasındaki sınırlar bulanıklaşır ve bizi ahlaki ve toplumsal kaygılarımızın kalbine götürür. Bu türün derinliklerinde gezinirken, yalnızca en derin korkularımız ile değil, aynı zamanda anlatılar ile iç içe geçmiş etik ve toplumsal çıkarımlar ile de yüzleşiriz.

Korku, bir tür olarak ikili bir doğaya sahiptir. Hem ilkel ve karanlık korkularımızı çağrıştıran içgüdüsel bir dehşet kaynağı hem de insan ruhunun derinliklerini araştıran derin bir hikâye anlatım aracıdır. Bu ikilik içinde, etik ve toplumsal meseleleri irdelemeye yönelik eşsiz kapasitesi var olmaktadır. Korku sinemasının temel etik alanlarından biri de dinin tasviridir. Dini temaların, sembollerin ve karakterlerin nasıl sunulduğu algılarımızı ve tutumlarımızı şekillendirebilir, bu da bu araştırmanın konusu olarak önemli bir hale gelir. Korku filmleri sıklıkla karakterleri, yaptıkları seçimlerin iyi ve kötünün, inanç ve şüphenin sınırlarını test ettiği ahlaki ikilemlere yerleştirir (*Korku Anomalisi*, 2022). Korku anlatıları bunu yaparken ister güncel meseleleri inceleyerek ister kurumsallaşmış inancın yönlerini eleştirerek olsun, daha geniş toplumsal kaygıları yansıtır. Bu tezin özellikle hassas ve önemli bir boyutu dini azınlıkların tasvirini içermektedir. Bu grupların korku filmlerinde nasıl temsil edildikleri klişelere meydan okuyabilir ya da klişeleri pekiştirebilir ve bu tür tasvirler toplumsal tutumları ve algıları etkileyebilir. Bu tasvirlerin sonuçlarını anlamak, bu araştırmanın çok önemli bir kısmıdır. Bu bölüm, etik ve toplumsal kaygıların nasıl boğuştuğunu ve aynı zamanda korku ve hayranlık uyandırdığını araştırmaktadır (Reyes, 2013). Önemli bir kültürel etkiye sahip bir türde önemli bir etik sorumluluk taşıyan dini azınlıkların tasviri incelenir. Korku sinemasını dini algımızı ve ortaya çıkardığı etik ikilemleri nasıl şekillendiriyor, bu tasvirler toplumsal değerlerimizi ve tutumlarımızı nasıl etkiliyor, bu soruları derinlemesine düşünmek bu bölüm için ziyadesiyle önemlidir.

6.1. Dini Azınlıkların Tasviri

Bu bölümde korku filmlerinin dini azınlıkları nasıl tasvir ettiğini ve bu tasvirler ile ilişkili etik ve toplumsal çıkarımlar incelenecektir. Bu filmler kamu algısını şekillendirmek için benzersiz bir kapasiteye sahiptir ve korku türünde dini azınlıkların tasviri hem klişelere

meydan okuyabilir hem de klişeleri pekiştirebilir, ayrıca bu grupların toplumdaki temsilini ve anlayışını etkileyebilir.

6.1.1. Stereotipler ve yanlış temsil

Korku filmleri bazen dini azınlıkları egzotikleştirerek onları gizemli veya yabancı olarak tasvir eder, bu da klişeleri güçlendirebilir ve kültürel yanlış anlamaları devam ettirebilir. Dini azınlıkların antagonist olarak gösterildiği, olumsuz stereotipler çağrıştırdığı veya inançlarını doğası gereği kötü niyetli olarak yanlış tanıttığı durumlar vardır.

6.1.2. Korku ve önyargı

Dini azınlıkların korku filmlerinde tasvir edilmesi, özellikle de tehditkâr veya diğer dünyalı olarak tasvir edildikleri takdirde, bu gruplara yönelik korku ve önyargıyı ateşleyici katkıda bulunabilir. Bu tasvirler toplumsal tutumları etkileyebilir ve önyargıları şiddetlendirerek korku türünün kültürel algılar üzerindeki etkisine etik bir boyut katabilir.

6.1.3. Güçlendirme ve yıkım

Bazı korku filmleri, dini azınlıkları kötülükle mücadele eden kahramanlar veya benzersiz yeteneklere sahip bireyler olarak da tasvir ederek klişeleri yıkmaktadır. Bu tasvirler hâkim önyargılara meydan okuyabilirler. Dini azınlıkların kahraman olarak kullanılması, güçlendirme anlatıları olarak hizmet edebilir ve yeterince temsil edilmeyen gruplara olumlu temsil için bir platform sağlayabilir.

6.1.4. Kültürel bağlam

Dini azınlıkların tasvirine kültürel hassasiyet ile ve bu toplulukların kültürel ve dini nüanslarının anlaşılmasıyla yaklaşılmalıdır. Bu nüanslar göz ardı edildiğinde veya yanlış temsil edildiğinde etik sonuçları ortaya çıkacaktır. Korku anlatılarında dini azınlıklar ve baskın dini gruplar arasındaki etkileşim, dinler arası diyalog, hoşgörü ve bir arada yaşama konularında iç görü sağlayabilir. Korku filmlerinde dini azınlıkların tasvir edilmesi önemli etik ve toplumsal sonuçlar doğurmaktadır. Bu tasvirler klişeleri pekiştirebilir, korku ve önyargı besleyebilir ya da önyargılara meydan okuyarak yeterince temsil edilmeyen grupları güçlendirebilir.

6.2. Ahlaki Belirsizlik ve Dehşet

Korku filmleri genellikle ahlaki sınırların bulanıklaştığı ve karakterlerin etik ikilemler ile dolu bir dünyada gezinmek zorunda kaldığı anlatılar sunar. Bu anlatılara dini

unsurların dahil edilmesi, ahlaki karmaşıklığı derinleştirerek keşif için zengin bir alan sunar (Trigg, 1971).

6.2.1. İyi ve kötünün mücadelesi

Korku filmlerinde sıklıkla iyi ve kötü arasında, kökleri genellikle dini sembolizme dayanan keskin bir ikilem yer alır. İlahi güçler ve kötücül güçler arasındaki savaş, karakterlerin doğruyu yanlıştan ayırt etmesi gereken ahlaki bir manzarayı yaratır. Açık ahlaki ayrımlara rağmen, korku sineması iyi ve kötü arasındaki çizginin bulanıklaştığı gri alanlara da girer. Karakterler hayatta kalmak ya da doğüstü tehditler ile mücadele etmek için kendilerini ahlaki açıdan muğlak seçimler yaparken bulmaktadırlar.

6.2.2. Etik ikilemler ve seçimler

Korku anlatılarındaki karakterler genellikle etik ikilemler ile sınanırlar. Bu ikilemler dini ritüellerin kullanımından doğüstü içeren ahlaki ikilemlere kadar uzanmaktadır. Karakterleri bu ahlaki ikilemlerde yaptıkları seçimler gelişimlerini önemli ölçüde etkiler. Etik ikilemlerin çözümü, karakterlerin güçlü ve zayıf yönlerini ortaya çıkararak karakterlerin gelişimini şekillendirir.

6.2.3. Dini sembollerin etik etkileri

Haç, kutsal su, tespih veya dini metinler gibi dini sembollerin ve eserlerin kullanımı etik sonuçlar doğurabilmektedir. Karakterlerin bu nesnelere ister koruma ister saldırganlık amacı ile kullanması, bu tür sembollerin kutsallığı hakkında izleyicilere sorular sordurtabilmektedir. Dini sembollerin yer alması karakterlerin inançlarını sorgulamalarına da yol açabilir. Bu inanç krizleri, karakterlerin inançları ile eylemlerini uzlaştırmaları gerektiğinden, bir ahlaki karmaşıklık katmanı ortaya çıkarmaktadır.

6.2.4. Toplumsal yansımalar

Korku anlatılarındaki ahlaki belirsizlik genellikle gerçek dünyadaki ahlaki ikilemleri ve toplumsal sorunları yansıtır. Karakterlerin doğüstü kötülük karşısında yaptıkları seçimler çağdaş etik tartışmalar için metafor görevi görebilmektedir. Dini kurumların eleştirisi ve korku anlatılarındaki gücün kötüye kullanımı, kurumsal yozlaşma ve ahlaki başarısızlıklar ile ilgili çağdaş endişeleri yansıtabilir (Woodcock, 2013). Ahlaki belirsizliği irdeleyen korku filmleri, izleyicileri ahlakın karmaşıklığı hakkında düşünmeye sevk eder. İzleyicileri benzer durumlarda nasıl davranabileceklerini düşünmeye zorlar. Bu filmler iyi

ve kötünün sınırları, inanç sistemlerinin etkisi ve doğaüstü kötülükler ile yüzleşmenin ahlaki sonuçları hakkında etik tartışmalara yol açabilmektedir.

6.3. Dini Hoşgörü ve Korku

Korku filmleri genellikle dini inançlar ve uygulamalar ile ilişkili korkuları ön plana çıkararak inanç ve bilinmeyene dair toplumsal kaygıları yansıtır. Bu bölümde korku sinemasında tasvir edilen dini hoşgörü ve korku temaları incelenmektedir. Bu araştırma, korku anlatılarının dini hoşgörü fikirlerini hem nasıl zorlayabildiğini hem de güçlendirebildiğini vurgulamaktadır.

6.3.1. Bilinmeyenle yüzleşme

Korku sineması bilinmeyenin korkusundan beslenir ve buna alışılmadık dini uygulama ve inançların korkusu da dahildir. Karakterler, kendilerine yabancı olan dini unsurlar ile karşılaştıkları, korku ve rahatsızlığa yol açan durumlara itilebilirler. Dini yabancı düşmanlığı olarak bilinen, kişinin kendisinden farklı dini inançlara karşı duyduğu korku, korku filmlerinde merkezi bir tema olabilir. Bu anlatılar, karakterlerin kendilerinininkine meydan okuyan inançlar ile karşılaştıklarında nasıl tepki verdiklerini keşfetmektedir.

6.3.2. Dini uygulamaların tasviri

Korku anlatıları genellikle izleyicilere yabancı ve tedirgin edici gelebilecek dini ritüelleri ve törenleri tasvir ederler. Bu tasvirler, inancın alışılmadık yönlerini vurgulayarak korku uyandırmaktadır (Woodcock, 2023). Dini uygulamaların tasvirine kültürel hassasiyet ile yaklaşılmalıdır ki zira korku filmleri yabancı inançlar ile ilgili klişeleri veya yanlış anlamaları sürdürme gücüne sahiptir.

6.3.3. Bir anlatı aracı olarak korku

Korku filmleri, dini uygulamalardan duyulan korkuyu ve gerilimi arttırmak için bir anlatı aracı olarak da kullanılır. Bu korku, doğaüstü olaylar veya çatışmalar için bir köprü görevi görür. Dini unsurlardan duyulan korku, kültürel değişim korkusu, dini çoğulculuk veya geleneksel inançların erozyona uğraması gibi daha geniş toplumsal kaygılar için de bir metafor işlevi görebilir.

6.3.4. Dini hoşgörü ve söylemlerin yansımaları

Korku anlatıları, dini hoşgörü ve bağnazlığa yönelik toplumsal tutumları yansıtabilir. Karakterlerin alışılmadık dini uygulamalara verdikleri tepkilerin tasviri, çeşitliliğe karşı gerçek dünyada verilen tepkileri yansıtabilmektedir. Bazı korku filmleri, farklı inançlardan karakterleri insanlaştırarak dini klişelere meydan okur. Bu anlatılar, beklentileri altüst ederek dini hoşgörüyü teşvik eder. Dini hoşgörü ve korkuyu irdeleyen korku filmleri, farklı inanç sistemlerini anlamamanın ve bu sistemlere saygı göstermenin önemi hakkında tartışmalara yol açabilir. İzleyiciler hem korku sinemasında hem de gerçek hayatta dini çeşitlilik ile karşılaştıklarında kendi önyargılar ve korkuları üzerine de düşünebilirler.

6.4. The Exorcist Filmindeki Etik ve Toplumsal Çıkarımlar

William Peter Blatty'nin romanından uyarlanan "The Exorcist" (1973) filmi türünün sınırlarını aşarak derin etik ve toplumsal çıkarımlar ile derinlemesine ilgilenen korku sinemasının ufuk açıcı bir eseridir. İyi ve kötü arasındaki savaşa dayanan film doğaüstü, din inanç, akıl sağlığı, ebeveyn sorumluluğu, cinsiyet kimliği ve inancın toplumdaki rolü ile ilgili kritik soruları gündeme getirmiştir.

6.4.1. Doğaüstü ile yüzleşmenin etik sonuçları

"The Exorcist" doğaüstü kötülük ile yüzleşmenin getirdiği etik ikilemler ile yüzleşir. Filmin merkezi bir bileşeni olan şeytan çıkarma ritüeli, bu tür etik değerlendirmelerin odağı haline gelir. Şeytan tarafından ele geçirilmiş bir çocuktan kötücül varlığı kovma eylemi, inanç ve bireylerin refahı arasındaki etik denge hakkında derin sorular ortaya çıkarır. Ortaya çıkan soru, bir ruhun manevi kurtuluşunun, şeytan çıkarmanın kendisinin neden olduğu potansiyel zararı haklı çıkarıp çıkarmayacağıdır. Etik, tanınmış bir dini kurum olan Kilise'nin bu ritüeli geniş bir denetim olmaksızın gerçekleştirmesi fikri ile boğuşabilir ve inanç ve tıp etiği arasındaki çizgileri ima edebilir.

6.4.2. Psikiyatrinin etik sınırları ve teolojik sorumlulukları

Rahip ve psikiyatrist olan Peder Damien Karras'ın karakteri, çoklu mesleki ve ahlaki sorumlulukların üstesinden gelmenin etik karmaşıklığını örneklemektedir. İkili rolü, psikiyatrik bakımın sınırları ve bir rahibim ruhani yükümlülükleri ile ilgili etik soruları gündeme getirmektedir. Karras'ın şeytan çıkarma ayinine katılımı, her iki disiplinin doğasında var olan etik sorumluluklar üzerine düşünmeye sevk eder ve ruh sağlığı tedavisi ile dini müdahale arasındaki tehlikeli çizgiyi vurgular.

6.4.3. Ruh sağlığı ve psikiyatrinin toplumsal etkileri

Film, akıl hastalığının hala damgalandığı ve kapsamlı bir şekilde anlaşılamadığı 70’li yıllardaki toplumsal akıl sağlığı algılarını yansıtmaktadır. Regan’ın ilk psikiyatrik değerlendirmesi ve tedavisi, psikolojik bozuklukların toplumsal algısı ve açıklanamaz olan ile karşılaşıldığında tıp biliminin sınırları hakkında sorular ortaya çıkartıyor. Sosyolojik bir perspektiften bakıldığında film, akıl sağlığı ve bunun dini inanç sistemleri ile kesişimi konusunda zamanının daha geniş toplumsal tutumlarına değiniyor.

6.4.4. İyi ve kötü

“The Exorcist” hem anlatının hem de insanlık durumunun merkezinde yer alan etik bir mücadele sunuyor izleyicilere; İyi ve kötü arasındaki savaş. Şeytan çıkarma bu etik ikilemin potası haline gelir ve ne pahasına olursa olsun kötü niyet ile mücadele etmek ahlaki bir zorunluluktur. Peder Karras’ın nihai fedakârlık eylemi, kişisel ahlakın kötülüğü ortadan kaldırma zorunluluğuna boyun eğip eğmeyeceği sorusunu ortaya attığı için bu etik ikilemin altını çizer.

6.4.5. Ebeveyn sorumluluğunun toplumsal etkileri

Film, Chris MacNeil’in ele geçirilen kızı Regan’ı kurtarmak için gösterdiği sarsılmaz kararlılığı bizlere gösteriyor. Annelik sorumluluğunun keşfi, kişinin yavrusuyla ilgili olağanüstü durumlar ile karşılaştığında ebeveynlik görevinin sınırlarına ilişkin etik soruları gündeme getiriyor. Toplumsal beklentiler ve kültürel normlar aile birimi bağlamında irdeleniyor ve film, çocukları büyük bir tehlike altındayken ebeveynlerin karşılaştığı etik ikilemler üzerine sosyolojik bir vaka çalışması haline geliyor.

6.4.6. İnançın toplum içindeki rolü

“The Exorcist” filmi özünde, inancın hem iyilik hem de kötülük için güçlü bir kuvvet olarak tasviri vardır. İnançın ahlaki temeli, Peder Karras’ın inanç krizinde ve ardından nihai bir özveri eylemiyle kurtuluşunda açıkça görölmektedir. Teolojik ve ahlaki kaygılara dayanan bu inanç araştırması, bir güç kaynağı, ahlaki rehberlik ve kişisel dönüşüm olarak inancın toplumsal öneminin altını çiziyor. İnançın bireylerin ve daha geniş anlamda toplumun yaşamındaki rolünün yanı sıra, açıklanamayan ve kötü niyetli olgular karşısında inancın etik sonuçları üzerine düşünmeye sevk ediyor.

Özetle “The Exorcist” (1973) filmi, derin etik ve toplumsal çıkarımlarına ilişkin titiz bir akademik sorgulamaya bizleri davet eden, sinematik bir başyapıttır. İnançın, şüphenin ve

doğaüstü kötülüğün yarattığı ahlaki zorlukların incelikli keşfi hem dini hem de seküler felsefi bakış açılarıyla derin yankı uyandıran karmaşık temalar örgüsü sunmaktadır. Film inanç, etik ve toplumsal normlar arasındaki kesişme noktalarının incelenmesi için zengin bir kaynaktır ve nesiller boyunca sinema için akademik keşif ve tartışmanın kalıcı konusu olmaya kuşkusuz ki devam edecektir.

6.5. The NuN Filmindeki Etik ve Toplumsal Çıkarımlar

Film inanç, din ve korku türünün kesişimini incelemektedir. Bu kesişme, popüler medyada dini kurum ve figürlerin tasvirine ilişkin etik soruları gündeme getirir; Dini sembollerin ve inançların eğlence amacı ile istismar edilmesinin potansiyel etik ikilemiyle yüzleşir. Film, Kilise'nin kötülük ile mücadeledeki ve şeytan çıkarma ayinlerinin gerçekleştirilmesindeki rolüne ilişkin etik soruları da gündeme getirir. Vatikan'ın doğaüstü tehditler ile yüzleşmedeki rolünün tasviri, doğaüstü olaylara dini müdahalenin etik sonuçlarının incelenmesi için izleyiciye davetiye verir. Manastır'ın kutsal bir ibadet yerinden bir kötülük alanına dönüşmesi, kutsal ya da mukaddes mekanları bozmanın sonuçları hakkında etik soruları gündeme getiriyor ve film, bu tür alanların rahatsız edilmesinin veya saygısızlığa uğramasının korkunç toplumsal sonuçlara yol açabileceğini izleyicilere ima ediyor. “The NuN” filmi, merkezinde korkuyu kullanmıştır ve korku uyandıran medyanın toplumsal etkisi hakkında etik tartışmaları da beraberinde getirmiştir. Filmin grafik ve dehşet verici sahneleri, film yapımcılarının etik sorumluluğu ve izleyiciler üzerindeki potansiyel psikolojik etkileri hakkında sorular sorulmasına zemin hazırlamıştır. Şeytani bir rahibe formuna bürünen Valak karakteri, toplumsal cinsiyet dinamikleri, sosyokültürel ve etik bir unsur ortaya koymaktadır. Film, kötülüğün vücut bulmuş hali olarak kadın antagonist kavramını irdeleyerek, toplumsal cinsiyet kalıpları ve güç ya da kötülük konumundaki kadınlara yönelik toplumsal algılar hakkında tartışmalara yol açmıştır. Filmde ayrıca dini inanç ve sembollerin ahlaki karar ve eylemleri nasıl etkilediği de vurgulanmıştır. Karakterlerin inanca ve dini eserlere olan bağlılığı, doğaüstü güçler ile yüzleşirken dini inançların ahlaki seçimleri nasıl etkilediğine dair etik çıkarımların da altını çizmektedir. Filmin Romanya'da geçmesi, Doğu Avrupa folkloru ve batıl inançlardan yararlanması, Romen geleneklerini ve kırsal yaşamını temsil ediyor olması Batı sineması bağlamında incelenmesi gereken konulardır.

Özetle “The NuN” filmi inanç, ahlak ve korku unsurlarını irdeleyerek çeşitli etik ve toplumsal çıkarımlarda bulunmuştur. Dini kurumların tasviri, kötülüğün tasviri ve film yapımcılarının korku uyandıran içerik yaratmadaki etik sorumlulukları hakkında sorular

ortaya atmıştır. Filmin inanç ve korkuyu kesiştirmesinin yanı sıra kültürel ve toplumsal cinsiyet ile alakalı temaları, etik ve toplumsal boyutlarının akademik analizi ve tartışılması için zengin bir temel sunmuştur.

6.6. Siccin 2 Filmindeki Etik ve Toplumsal Çıkarımlar

Film, ahlaki ihlallerin sonuçlarını, doğaüstü olayların bireyler ve toplum üzerindeki etkisini ve kültür ile dinin inanç ve davranışları şekillendirmedeki rolünü inceleyerek çeşitli etik ve toplumsal çıkarımlarda bulunmamıza yardımcı olmuştur. Film, okült uygulamalara katılan ve çaresizlik anlarında karanlık ritüellere yönelen karakterlerin karşılaştığı ahlaki ikilemleri irdelemektedir. Bu, kişinin ilkelerinden ödün vermesinin sonuçları hakkında bizlere etik soruları gündeme getirmemize olanak sağlamıştır. Nesilden nesile geçen günahlar ve lanetler kavramı merkezi bir temadır. Karakterler büyüklerinin günahları ve lanetleriyle boğuşurlar ve geçmişteki eylemlerin geniş kapsamlı sonuçlarını yaşarlar. Bu, kişinin eylemlerinin gelecek nesilleri etkileyebileceği etik bir çerçeve anlamına gelmektedir.

6.6.1. Doğaüstü intikam ve toplum üzerindeki etki

Film doğaüstü intikam fikrini irdelemektedir. Bireyler başkalarına haksızlık ettiğinde, kötü niyetli cinler, kara büyü nedeniyle intikam peşine düşerek güya adalet ve başkalarına zarar vermenin sonuçları hakkında biz izleyicilere bazı etik soruları gündeme getiriyor. Tasvir edilen doğaüstü olaylar, ilgili topluluk ve aileler üzerinde derin bir etkiye sahip ve toplumsal sonuçlar arasında, topluluklar doğaüstü olaylar nedeni ile parçalandıkça sosyal bağların, güvenin ve birliğin bozulmasını bizlere gösterip, sorguluyor. Aynı zamanda toplumların doğaüstü veya bilinmeyen olaylara nasıl tepki verebileceklerini ve genellikle de suçlayacak birini aradıklarını da vurguluyor. Bu durum, kriz ve kaos zamanlarında günah keçisi bulmaya yönelik toplumsal eğilimi gözler önüne seriyor. Doğaüstü olayların şiddeti arttıkça, film korku ve paranoya dolu bir toplumu da tasvir ediyor bizlere. Bu, kolektif korkunun toplumsal etkisini ve bireyler arasında şüphe ve güvensizliğe yol açabileceğini yansıtıyor.

6.6.2. Yasak bilgi arayışının sonuçları

Yasak bilgi peşinde koşan, okült uygulamalara katılan ve kara büyü kullanan karakterler filmin sonunda korkunç sonuçlar ile karşılaşılıyorlar. Bu, ahlaki ve etik sınırlara karşı gelen bilgi ve eylemlerin peşinden gitmenin potansiyel tehlikeleri hakkında etik bir ders anlamına da geliyor.

Özetle film ahlaki ikilemleri, doğaüstü sonuçları, kültürel etkileri ve doğaüstü olaylara verilen toplumsal tepkileri derinlemesine inceleyerek etik ve toplumsal çıkarımların incelikli bir araştırmasını bizlere sunuyor. Film, bilinmeyen ve doğaüstü olaylar ile karşılaşıldığında insan davranışlarının ve inanç sistemlerinin karmaşıklığının bir yansıması olarak hizmet ediyor.

6.7. Dabbe 4: Cin Çarpması Filmindeki Etik ve Toplumsal Çıkarımlar

Film, inanç ve şüphenin toplumda, özellikle de İslami inançlar bağlamında nasıl işlediğini inceliyor. Kriz zamanlarında bireyleri bir araya getiren bağlayıcı bir güç olarak inancın toplumsal önemini tasvir ediyor. Buna karşılık şüphenin sosyal uyumu nasıl bozabileceğini ve toplum içinde nasıl bölünmeler yaratabileceğini de bizlere gösteriyor. Bu iki güç arasındaki gerilim, kişinin inançlarını dini ve toplumsal bir çerçevede sorgulamasının etik ikilemini vurgulamıştır. Bunun yanı sıra, Türk ve İslam gelenekleri ve batıl inançlar filmde yine önemli bir rol oynamaktadır. Film, bu kültürel unsurların karakterlerin inançlarını ve eylemlerini nasıl etkilediğini göstermektedir. Bazı gelenekler rahatlık ve korunma hissi sağlarken, diğerleri korku ve paranoyaya yol açmaktadır. Film, gelenek ve batıl inançların toplumdaki gücünü teselli sağlayabileceğini ya da korku ve belirsizlik sürdürülmesine katkıda bulunabileceğini öne sürmektedir.

6.7.1. Sosyal izolasyon ve damgalama

Doğaüstü olaylar yaşayan karakterler genellikle sosyal izolasyon ve damgalanma ile karşı karşıya kalıyorlar. Bu etik çıkarım, doğaüstü olayları rapor eden bireylerin toplumları tarafından nasıl marjinalleştirilebileceğini, reddedilebileceğini veya dışlanabileceğini bizlere vurgulamıştır. “Cin tarafından kontrol edilen” veya “lanetli” olarak etiketlenme korkusu, sosyal ilişkiler ve ruh sağlığı üzerinde önemli sonuçlar doğurabilmektedir.

6.7.2. Otorite ve güven krizi

Film, dini kurumlar ve dini liderler arasında bir otorite ve güven krizini tasvir etmektedir. Karakterler doğaüstü olaylar ile karşılaştıklarında dini figürlerin ve kurumların etkinliğini ve gerçekliğini sorgulayabilirler. Bu kriz, kriz zamanlarında dini otoritelerin güvenilirliğini ve bu tür şüphelerin toplumun ahlaki pusulası üzerindeki etkisi hakkında etik soruları gündeme getirir.

6.7.3. Doğaüstünün insani bedeli ve toplumsal birlik

Film, doğaüstü olaylar ile ilişkili insani maliyetin etik sonuçlarını vurgulamaktadır. Karakterler duygusal ve psikolojik travma yaşarlar ve hatta bazıları doğaüstü olaylar ile karşılaşmaları nedeniyle hayatlarını kaybederler. Bu durum, bu tür olaylara tanıklık eden bireylerin etik sorumluluğu ve bunun genel refahları üzerindeki etkisi hakkında biz izleyicileri sorular sormaya davet etmektedir. Aynı zamanda film, doğaüstü tehditler karşısında topluluk bağlarının ve birliğinin önemini de vurgulamaktadır. Toplumsal inanç ve desteğin güç ve dayanıklılık sağlayabileceğini öne sürer. Bu da kriz zamanlarında uyumlu sosyal yapıların ve destek ağlarının sürdürülmesinde toplumsal bir fayda olduğu anlamını taşımaktadır.

6.7.4. Kültürel kimlik ve inanç sistemleri

“Dabbe 4: Cin Çarpması” filmi, kültürel ve inanç sistemlerinin nasıl derinden iç içe geçtiğini de vurgulamaktadır. Karakterler, etik karar verme süreçlerini etkileyen kültürel ve dini miraslarıyla boğuşurlar. Bu vurgu, çok kültürlü ve çeşitlilik içeren bir toplumda kültürel kimliğin etik sonuçları hakkında sorular ortaya çıkar.

BÖLÜM VII: ÖRNEK ÇALIŞMALAR VE NİTEL ARAŞTIRMA

Tezin bu bölümünde, din ve doğüstü arasındaki karmaşık ilişkiyi örneklendiren seçilmiş filmlere (The Exorcist (1973), The Nun (2018), Dabbe 4: Cin Çarpması (2013) ve (Siccin 2 (2015)) filmlerine odaklanarak yapılan nitel araştırma ve filmler incelenecektir. İlk örnek çalışmamız olarak “The Exorcist” (1973), tür üzerinde silinmez bir iz bırakan ve ufuk açıcı bir eser olarak ele alınacaktır. Bu filmin dini temaları, izleyicileri zorlayan, dehşete düşüren ve büyüleyen bir anlatıda nasıl ustalıklarla bizlere sunulduğunu göreceğiz.

7.1. Özet ve Bağlam “The Exorcist (1973)”

7.1.1. Sinopsis

1973’te gösterime giren ve William Friedkin tarafından yönetilen “The Exorcist” korku türünde bir dönüm noktasıdır. Hikâye, Linda Blair tarafından canlandırılan Regan MacNeil adlı genç bir kızın ele geçirilmesi etrafında döner. Regan’ın hayatı, kötü niyetli şeytani bir varlık tarafından ele geçirildiğinde korkunç bir hal alır. Ellen Burstyn’in canlandığı annesi Chris MacNeil, kızının giderek artan dengesiz davranışları için umutsuzca tıbbi ve psikolojik açıklamalar aramaktadır.

Regan’ın durumu kötüleştiçe ve geleneksel tıbbi tedaviler başarısız oldukça, Chris bir Cizvit rahibi ve psikiyatrist olan, Jason Miller tarafından canlandırılan Peder Damien Karras’a başvurur. Karras, annesinin ölümünden duyduğu suçluluk ve kötülüğün varlığına dair şüphelerinden kaynaklanan kendi inanç krizi ile boğuşmaktadır. Regan’ın durumuna tanık olan Karras, kızın hayatını kurtarmak için bir şeytan çıkarma ayininin gerekli olduğuna ikna olur.

Karras’a, Max von Sydow’un canlandığı, daha önce karanlığın güçleri ile yüzleşmiş ve deneyimli bir şeytan çıkarıcı olan Peder Lankester Merrin de katılır. Birlikte, Regan’ı ele geçiren şeytani varlıkla zorlu bir inanç ve irade savaşında yüzleşirler. Filmin doruk noktası, rahiplerin inançlarının sınırlarını ve Regan’ı kötücül varlıktan kurtarma kararlılıklarını test eden yoğun ve tedirgin edici bir şeytan çıkarma ayini bağlamında gerçekleşir.

“The Exorcist”, şeytani ele geçirilmenin içgüdüsel ve şok edici tasvirleri ile ünlüdür ve korku türünde kültürel bir mihenk taşı olmaya da günümüzde devam etmektedir. Filmin hem sinema hem de toplumdaki din algısı üzerindeki etkisi derindir.

7.1.2. Bağlam

“The Exorcist” filminin 1973’te gösterime girmesi, önemli kültürel ve dini değişimlerin yaşandığı bir dönemde gerçekleşmiştir. Filmin etkisine çeşitli bağlamsal faktörler de katkıda bulunmuştur.

7.1.2.1. Kültürel değişimler

1970’lerin başı, geleneksel dini inanç ve uygulamalara yönelik meydan okumaları da içeren bir kültürel dönüşüm dönemine işaret eder. Film, bu dönemde doğaüstü olaylara ve inancı çevreleyen sorulara yönelik artan ilgiden de yararlanmıştır.

7.1.2.2. Dini eğilimler ve çağdaş korku

1970’ler alternatif ruhaniliklere olan ilginin artmasına ve yerleşik dini normların genel olarak sorgulanmasına tanıklık etmiştir. Filmin dini temaları ve doğaüstünü keşfi, gelişen dini ortam ile rezonansa girmiştir. Filmin gösterime girmesi, bilinmeyene ve insan kontrolü dışındaki güçlerin yarattığı potansiyel tehditlere ilişkin çağdaş kaygılar ile aynı döneme denk geldi ve film bu korkulardan faydalanarak toplumsal kaygıları etkili bir şekilde ele almıştır.

7.1.2.3. Sinematik etki

“The Exorcist” korku sinemasının sınırlarını zorlayarak, dönemin geçerli normlarına meydan okuyan grafik ve şok edici içeriklere yer vermiştir. Bu cesur yaklaşım büyük ve tartışma yaratmakla beraber günümüzde bile hala korku filmi projelerine ilham kaynağı olmaya devam etmektedir.

Film, doğaüstü korkuların ve dini temaların keşfedilmesi için olgunlaşmış bir kültürel ve dini iklimde ortaya çıkmıştır. Ürpertici ve kışkırtıcı anlatısı korku türü üzerinde kalıcı bir etki yaratmış ve akademik analizlere de konu olmaya devam etmenin yanı sıra korku sinemasında din bağlamında belirleyici bir eser olmaya devam etmektedir.

7.2. Teolojik ve Felsefi Temalar

“The Exorcist” teolojik ve felsefi temaları derinlemesine irdeleyerek doğaüstü anlatısını inanç, kötülüğün doğası ve kutsal ile profan arasındaki sınırlar hakkında derin sorular sormak için kullanmıştır.

7.2.1. İnancın sorgulanması ve kötülüğün doğası

Filmin ana temalarından biri Peder Damien Karras'ın yaşadığı inanç krizidir. Bir Cizvit rahibi ve psikiyatrist olan Karras, annesinin ölümünden duyduğu suçluluk duygusuyla eziyet çekmekte ve bu da inançlarını sorgulamasına yol açmaktadır. Regan'ın ele geçirilmesi Karras'ın şüpheciliğine meydan okuyarak onu kendi ruhani şüpheleri ile yüzleşmeye iter. Karras'ın inanç krizi, filmin kötülüğün doğasını keşfetmesi ile iç içe geçmiştir. Regan'ı ele geçiren kötücül varlık ile yüzleşirken, gerçek kötülüğün varlığıyla boğuşur. Film, kötülüğün kaynağı ve bununla yüzleşmede inancın rolü hakkında teolojik soruları da gündemine getirir.

7.2.2. Varoluşsal sorular ve inancın sınırları

Film, inanç ve şüpheciliğin sınırlarını araştırır. Karakterler doğaüstü olaylar ile yüzleşirken anlayışlarının sınırlarına kadar zorlanırlar. Film, doğaüstü ve sıradan arasındaki çizgileri bulanıklaştırarak geleneksel geçeklik algılarına meydan okumuştur. Görünmeyenin doğası ve insan kavrayışının sınırları hakkında felsefi soruları gündeme getirir.

7.2.3. Kefaret ve teolojik rezonans

Anlatı, Peder Karras Regan'ın içindeki kötücül varlık ile yüzleşirken fedakârlık ve kurtuluş temalarını keşfetmemizi sağlar. Onu kurtarmak için fiziksel ve duygusal eziyetlere katlanma isteği, özverinin ve ruhani fedakarlığın derin bir keşfidir. Karras'ın son perdesi Hıristiyanlıktaki fedakârlık ve kurtuluş temalarını yankılayarak Hz. İsa'nın yaptığı nihai fedakarlığı yansıtır. Filmin bu yönü anlatıya teolojik bir derinlik katmıştır.

7.2.4. Kötülüğün karmaşıklığı

“The Exorcist” iyi ve kötü arasındaki ikiliğe meydan okuyarak kötülüğün karmaşık bir tasvirini sunar. Regan'ın içindeki şeytani varlık kötülüğün katmanlarına sahiptir ve film kötülüğün her zaman kolayca kategorize edilemeyeceğini öne sürmektedir. Filmin kötülüğün karmaşıklığını keşfetmesi, karakterler için ahlaki ikilemler de yaratır. Bu ikilemler, doğaüstü kötülükle yüzleşmenin etik ve felsefi sonuçlarını vurgular.

Film, yalnızca bir şeytani ele geçirme öyküsü değil, teolojik ve felsefi temaların derin bir araştırmasıdır. İnancı sorgular, inanç sistemlerine meydan okur ve doğaüstü karşısında insan anlayışının sınırlarını inceler. Bu temalar filmin kalıcı etkisine ve korku sinemasında din bağlamındaki önemine de fazlasıyla katkıda bulunur.

7.3. Kültürel Etki

Film hem sinemada hem de popüler kültür üzerinde silinmez bir iz bırakarak sadece korku türünü değil, aynı zamanda korku filmlerinde dine ilişkin daha geniş toplumsal algıları da etkilemiştir.

7.3.1. Gişe başarısı ve kültürel fenomen

“The Exorcist” filmi sadece eleştirel bir başarı değil, aynı zamanda büyük bir ticari hit olmuştur. Zamanının en yüksek gişe hasılatı elde eden filmlerinden biri olmuştur ve yaygın bir popülerlik ve tanınırlık kazanmıştır. Kısa süre içerisinde kültürel bir fenomen haline gelen film, ilk gösterimi sırasında yurt içi gişelerde yaklaşık 193 milyon dolar hasılat elde etti. Bu o dönem için dikkate değer bir başarıydı ve uzun yıllar boyunca en yüksek hasılat yapan R-rated film olarak kaldı. Filmin başarısı Amerika Birleşik Devletleri’nin çok ötesine uzadı. Çeşitli ülkelerde milyonlarca dolar kazanarak önemli bir uluslararası başarı elde etti. Dünya çapındaki toplam gişe hasılatı 441 milyon doları aşarak küresel bir sansasyon olarak statüsünü sağlamlaştırdı. Yıllar içerisinde birçok kez sinemalarda yeniden gösterime girerek uzun vadeli gişe başarısına katkıda bulundu. Enflasyondan arındırıldığında, film yurt içinde 1 milyar doların üzerinde hasılat elde ederek, yıllar içinde bilet fiyatlarındaki artışlardan arındırıldığında tüm zamanların en yüksek hasılat elde eden filmlerinden biri haline geldi. “The Exorcist” sadece korku türü üzerinde değil, bir bütün olarak film endüstrisi üzerinde de kalıcı bir etki bırakmıştır. Gişede elde ettiği muazzam başarı, korku türünün ticari olarak uygulanabilirliğini sağlamada yardımcı oldu ve 1970’lerde ve sonrasında korku filmi yapımında yeni bir döneme yol açtı.

7.3.2. Tartışma ve münakaşa

Film, şok edici grafik içerikleri ile dikkatleri üstüne çekmeyi başarmıştır. Şeytani ele geçirme, küfür ve şiddet sahneleri izleyicilerin, dini grupların ve eleştirmenlerin sert tepkilerine de neden olmuştur. Filmi çevreleyen tartışmalar, korku sinemasında dini unsurların tasviri hakkında kapsamlı tartışmalara çok açmış, korkunun sınırları ve inanç ile doğaüstünü tasvir etmenin etik sonuçları hakkında soruları gündeme getirmiştir.

7.3.3. Korku türü üzerindeki etkisi

Film, türün temel unsurları haline gelecek birçok korku tasvirini bizlere tanıtmış ve popülerleştirmiştir. Bunlar arasında masum bireylerin şeytani varlıklar tarafından ele geçirilmesi, şeytan çıkarmada dini sembollerin kullanılması ve iyi ile kötü arasındaki

savaşlar vardır. Filmin başarısı 1970’lerde ve sonrasında dini korku türünün yeniden canlanmasına da yol açmıştır. Çok sayıda film “The Exorcist” filminden ilham alarak daha geniş bir korku türüne katkıda bulunmuştur. Örnek olarak Regan’ın dönen kafası, yeşil kusmuk ve şeytan çıkarma ayininin kendisi kolektif olarak hafızalarda yer edinmiştir. Filmin etkisi, diğer medya türlerinde aldığı sayısız saygı duruşu ve parodide açıkça görülmektedir. Korku türünde ve ötesinde de kalıcı bir miras bırakmıştır. Film, korkuya yenilikçi yaklaşımı, dini ve felsefi temaları keşfetmesi nedeni ile eleştirilenlerin ve akademisyenlerin de beğenisini kazanmıştır. Tür için yüksek bir çita belirleyerek film yapımcılarını benzer mükemmellik için çabalamaya teşvik etmiştir. Günümüzde bile korku türünün köşe taşlarından biri olmaya devam eden film, mecazlara öncülük etmesi, iyi ve kötünün tasvirini yeniden şekillendirmesi ve sinemada dini korkunun yeniden canlanmasına yol açabilmektedir. Kalıcı kültürel referansları ve akademik ilgisi, tür içindeki ve korku sinemasında din bağlamındaki derin etkisinin altını günümüzde hala çizmeye de devam etmektedir.

7.4. Filmin İkonik Statüsü

“The Exorcist” filmi, çok az filmin erişebileceği bir ikonik statüye ulaşmıştır. Sinema ve kültür üzerindeki etkisi derindir ve mirası korku türünde belirleyici bir eser olarak varlığını sürdürmektedir. Film gösterime girdiği zamanı aşan bir filmidir. Farklı kuşaklardan izleyicilerin korku türüne yaptığı katkıyı keşfetmesi ve takdir etmesi sayesinde güncelliğini ve etkisi korumaya devam etmektedir. Regan’ın dönen kafası, mermi kusması ve doruktaki şeytan çıkarma sahnesi de dahil olmak üzere birçok unutulmaz anın ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu sahneler korku sineması dünyasında ikonik hale gelmiştir. Filmin etkisi, popüler kültürde aldığı sayısız referans ve parodide açıkça görülmektedir. Bu göndermeler filmin ikonik statüsünü pekiştirmek ile kalmıyor, aynı zamanda kolektif kültürel bellekteki yerini de sağlamlaştırmaktadır. “The Exorcist” korku filmi yapımı için çıtayı çok yukarılara koymakla beraber film yapımcılarına türün sınırlarını zorlamaları için de günümüzde hala meydan okumaktadır. Filmin kötücüllük karşısında dini temaları ve inancı keşfetmesi inanç, maneviyat ve bilinmeyen ile ilgili sorular ile boğuşan bir dünyada geçerliliğini hala korumaktadır. Film korku sinemasında dini öğelerin tasvir edilmesinin yarattığı ahlaki ve etik ikilemler hakkında tartışmalara yol açmaya günümüzde dahi devam etmektedir ve film sadece ikonik bir statü kazanmakla kalmamış, aynı zamanda kültürel ve sinemasal geçerliliğini de korumuştur. Korku türü üzerindeki öncü etkisi, ikonik anları, eleştirilen ve

akademisyenlerin beğenisi ve film yapımcıları için sürekli ilham kaynağı olması, filmi korku sinemasında din bağlamında bir köşe taşı haline getirmiştir.

“The Exorcist (1973)” filmi, dini korku sineması alanında aydınlatıcı bir örnek çalışma olarak hizmet etmektedir. Teolojik ve felsefi temaları ustalık ile bütünleştirir, inanca meydan okur ve dini sembollerin kalıcı gücünün altını çizer. Bu filmin korku türü üzerindeki etkisi, kültürel önemi ve derin teolojik soruları irdelemesi, sinematik hikâyeye anlatımında din ve korkunun nasıl bir araya geldiğine dair önemli bir örnek haline getirmektedir.

7.5. Nitel Araştırma Sonucu İzleyici Yorum ve Tepkileri

““The Exorcist” bende silinmez bir iz bırakan bir sinema başyapıtıdır. Filmi, şimdiye kadar yapılmış en etkileyici ve gerilim dolu filmlerden biri olarak ün saldığının tamamen farkında olarak, korkuyla izledim. Beni en çok etkileyen şey sadece içgüdüsel dehşet değil, aynı zamanda inanç, ahlak ve doğaüstü olayların derinlemesine incelenmesiydi. Bir izleyici olarak, filmin Peder Karras’ın inanç krizini tasvir edişinden derinden etkilendim. Açıklanamaz olan karşısında inancın ve şüphenin doğasını sorgulamama neden oldu. Filmin iyi ve kötü arasındaki asırlık savaşı ele alışı hem dehşet verici hem de düşündürücüydü. Beni doğaüstü kötülükler ile yüzleşmenin getirdiği etik ikilemler ile ve bireylerin bu kötülükler ile mücadele etmek için yapabilecekleri fedakarlıklarla yüzleşmeye zorladı. Dini motifler, özellikle de haç ve kutsal su kullanımı, filme bir derinlik katarak karanlık güç karşısında inanç ve maneviyatın gücünü vurguladığı ortadaydı. Kendimi bilinmeyenle yüzleşmede dinin ve sembollerin rolünü düşünürken buldum. Film, aynı zamanda akıl sağlığına yönelik toplumsal tutumlar ve psikiyatri ile teoloji arasındaki karmaşık etkileşim hakkında da beni düşünmeye zorladı. Toplum olarak açıklanamaz olan ile ve olağanüstü durumlarda ortaya çıkan ahlaki karmaşıklıklar ile nasıl boğuştuğumuzu keskin bir şekilde hatırlattı bana. Film kesinlikle sadece bir korku filmi değildi aynı zamanda insanlığın durumunun derin bir gösterimiydi. Bende çok fazla kalıcı olacak şekilde tedirginlik ve korku duygusu uyandırmasa bile; inancın gücüne, ahlakın karmaşıklığına ve türünü aşarak derin bir iç gözlemi gerektiren bir film oluşuna hayran bıraktı diyebilirim.”

-İzleyici 1

“Bu filmi izlemek beni hem sarsan hem de düşündüren bir sinema deneyimi oldu. Bıraktığı ve hissettirdiği korku duygusundan ziyade insan ruhunun derinliklerine dalan, film bittikten sonra bile uzun süre düşüncelerimde yer edinen bir film oldu. Filmde beni en çok

etkileyen şey inanç ve şüphe arasındaki savaş oldu. Kendi inanç kriziyle mücadele eden rahip Karras karakteri ilgi çekici bir figürdü benim açımdan. Bir izleyici olarak, kendimi onun iç kargaşasıyla boğuşurken ve bir insanın inancının açıklanamayan olaylarla nasıl sınırlanabileceğini sorgularken buldum. Regan karakterinin ele geçirilmesiyle somutlaşan iyi ve kötü arasındaki savaş hem dehşet verici hem de düşündürücüydü. Açıklanamayan bir kötülükle mücadele etmek için ne kadar ileri gidilmesi gerektiğine dair derin sorular sordum kendi kendime film bittikten sonra ve film beni kişisel ahlak ile daha büyük bir iyilik için aşırı kötülükle yüzleşmenin gerekliliği arasındaki korkunç çizgiyi düşünmeye şevk etti. Film benim için bir korku filminden çok insan ahlakını ve insanlığın durumuyla ilgilenen bir film oldu. Dini farklılıklar olsa dahi en etkili korku filmlerinin bizleri sadece korkutmak veya germekle kalmayıp aynı zamanda diğer inançlara ve insanlığın ahlak anlayışına yönelik anlatılar içerdiğini bana gösterdi “The Exorcist” filmi.”

-İzleyici 2

“Film beni korku, dehşet ve derin etik sorgulamalarla baş başa bırakan bir sinematik yolculuk oldu. Bir film izleyeceğim zaman ilk tercihim hiçbir zaman korku filmi olmazdı bu ikonik film sadece bir korku klasiği değil; korkunun ötesine geçen ahlaki ve felsefi bir keşif resmen. Filmin inanç ve şüpheyi keşfi hem derin hem de tedirgin ediciydi benim için. Karras karakterinin inanç krizi, insanların şüphelilikle mücadelesinin güçlü bir sembolü olarak göründü benim gözüme ve inanç sistemlerinin doğasını ve dayanıklılığını sorgulamama neden oldu. İnancın etik ikilemi tekrar eden bir temaydı filmde ve beni güya sarsılmaz inanç ile şüphenin gölgesi arasında kalan ince çizgiyi düşünmeye itti. Büyük kişisel bedeller pahasına da olsa aşırı kötülükle yüzleşebilme fikri, önemli etik meseleleri gündeme getirdi ve kişisel ahlak ile daha büyük iyilik arasındaki karmaşık etkileşim üzerine düşünmemi sağladı. Film aynı zamanda, özellikle tıp ve dinin kesişimini tasvir ederken toplumsal sonuçlara da değindi. Ruh sağlığına yönelik toplumsal tutumlar, bilim ve maneviyat arasındaki sınırlar ve olağanüstü durumlarda ebeveyn sorumluluğunun etik karmaşıklıkları üzerine düşünmeme öncülük etti. “The Exorcist” filmi sadece insanın inançlarına değil aynı zamanda etik ve ahlaki temellere de meydan okuyan mükemmel bir sinema filmi, her sahnesini sorgularken buldum kendimi. Film unutamayacağım bir deneyim sunarken, sinemanın derin etik sorgulamaları kışkırtma gücünü de kanıtlamış bence. Film hem gerilim ve korku konusunda bir başyapıt olmasının yanında hem de insanlık durumuna dair düşündürücü bir iki saat yaşattı.”

-İzleyici 3

“Film, ruhani ve doğüstü olanın en derin alemlerine inan bir film. Bu sadece bir korku filmi değil; inanç, iyiye karşı kötülük ve dini sembolizmin kalıcı gücü üzerine derin bir keşifti. Kısmen inançlı bir insan olarak, film bende ruhani bir düzeyde yankı uyandırdı. Karanlık ve aydınlık arasındaki asırlık savaşın ve ruhun saflığını korumak için verilen edebi mücadelenin keskin bir hatırlatıcı olarak hizmet etti. Özellikle Karras karakteri aracılığıyla inanç ve şüphenin tasviri, birçoğumuzun yaşadığı gerçek hayattaki ruhani yolculukları gösterdi. İnancın doğası, şüphe karşısında inancın gücü ve kendini feda etmenin kurtarıcı gücü hakkında sorular sordum. Haç ve kutsal su gibi dini motifler ve semboller sadece birer dekor değil, Tanrı'nın güçlü temsilidir. Bunların inancın koruyucu ve arındırıcı yönlerini hatırlatır. Film, inancın kötülüğe karşı müthiş bir kalkan olduğu ve dua ile dini ritüellerin gücünün hafife alınmaması gerektiği inancını pekiştirdi. Bir diğer yandan ise film, Katolik Kilisesi'nin doğüstü kötülükle mücadeledeki rolüne dair düşündürücü bir bakış açısı da sundu. Kilisenin kötü niyetli güçlerle başa çıkma konusundaki otoritesini ve uzmanlığını vurgulayarak, ruhani tehditlerle mücadelede örgütlü dinin öneminin altını çizdi. “

-İzleyici 4

“Döneminde kapı pencere yıkmış, bütün korku dünyasını alt üst etmiş bir film. İnsanların günlerce sokağa çıkamadığı, geceleri uyuyamadığı söyleniyor. Döneminde çok büyük bir etki yaratmış. Üzerine çok fazla şeytan çıkarma temalı film izledim ve tabii artık çok yüksek tekniklerle bu filmler çekiliyor ama tabii etki alanı bu kadar büyük bir film daha izledik mi hatırlamıyorum. Emily Rose'un “The Exorcist” filmini çok severek izlemiştim, aşağı yukarı bu filme yakın bir iştir ama bu film kilometre taşı olarak nitelendirilmektedir. Regan karakterinin yataktan yükselmesi olsun, gözlerinin günümüzde bile kusursuz yakın beyazlaması olsun, boğazının şişmesi olsun döneminin çok ötesinde icatlar ve insanlar gerçekten çok korkmuşlar. Bugünlerde bunu anlamak zor olsa dahi insan algısının yıllar içerisinde ne kadar değiştiğine dair çok iyi bir örnek olarak karşımıza çıkıyor film. Korku her zaman bir ihtiyaçtır, evrensel bir ihtiyaçtır ve biz bir yerden sonra ister istemez kültürel kodlara takılıyoruz. Bir korku filmi izleyicisi olarak her ne olursa olsun, kendi coğrafyamızdan da ötürü bu filmlerin bize bir batılı kadar etki etmesi çok mümkün değil çünkü biz sert bir coğrafyada yaşıyoruz ve aslında gördüğünden korkan bir toplum değiliz aksine görmediğimiz de arıyoruz korku ve gerilimi. O yüzden biz kendi filmlerimizi daha çok cin teması gibi Anadolu figürleri üzerinden işler yapmaya çalışıyoruz çünkü “body horror” dediğimiz veya satanik temalı filmler gözümüzün önünde bizleri korkutmaya çalışan filmlerden çok etkilenmiyoruz belki de o yüzden dünyayla çok ayrıştığımız bir pozisyondayız

ama onların ilgisini çekmesi açısından, dil problemine takılmadığımız yerlerde, bizim filmlerimiz de dışarı ülkelerde ilgisine ulaşıyor. Onların filmleri zaten biz istemesek bile ulaşıyor bizlere.”

-İzleyici 5

7.6. Özet ve Bağlam “The NuN (2018)”

7.6.1. Sinopsis

“The NuN” Corin Hardy tarafından yönetilen ve “The Conjuring” sinematik evreninin bir parçası olan doğaüstü bir korku filmidir. Film 1952 yılında geçer ve Vatikan tarafından Romanya’daki Carta Manastırı’nda bir rahibenin intiharını araştırmak üzere gönderilen Peder Burke (Demian Bichir tarafından canlandırılmıştır) ve Rahibe Irene’nin (Taissa Farmiga tarafından canlandırılmıştır) hikayesini anlatır. Onlara, rahibenin cesedini bulan Frenchie (Jonas Bloquet tarafından canlandırılmıştır) adlı yerel bir köylü eşlik etmektedir. Grup, manastıra vardıklarında şeytani bir rahibe şekline bürünen kötü niyetli ve kadim bir varlık olan Valak ile karşılaşır. Manastırın doğaüstü ve kötü niyetli güçler tarafından rahatsız edildiğini ve Valak’ın ruhunun manastırın sınırlarından kaçmaya çalıştığını keşfederler. Peder Burke ve Rahibe Irene, kendi şüpheleri ve korkuları ile yüzleşmeli ve şeytani varlıkla savaşmak için inançlarına güvenmektedirler. Manastırın karanlık tarihini ve Valak ile olan bağlantısını derinlemesine araştırdıkça, karakterler bir dizi korkunç doğaüstü olaylara ve ahlaki ikilem ile karşı karşıya kalırlar. Film inanç, şüphe ve iyi ile kötü arasındaki savaşın gerilim dolu ve tüyler ürpertici bir keşfi olarak bizlere sunulmuştur.

7.6.2. Bağlam

Film, dini ve doğaüstü korku unsurlarını bir araya getiriyor. Filmin gotik ve izole bir Romanya manastırında geçmesi hikâyenin ürkütücü ve atmosferin niteliğine katkıda bulunuyor. Film inanç, şüphe ve din ile korkunun kesiştiği temaları keşfetmek için dini sembollerin, ritüelleri ve karakterleri bir araya getiriyor. Korkunç ve kötücül varlık Valak’a odaklanan film, Valak’ın Hristiyan demonolojisinden bir figüre dayanması nedeni ile iblisin tarihi ve dini köklerini araştırıyor ve bu bağlam, filmin doğaüstü ve kötücül olanı keşfetmesine derinlik katıyor. Genel olarak “The NuN”, “The Conjuring” sinematik evreninin daha geniş bağlamı içinde yer alıyor ve izleyicilere ürpertici ve gerilim dolu bir korku deneyimi sunarken, şeytani varlık Valak’ın irfanını genişletiyor. Dini ve doğaüstü unsurları bir araya getirerek hem atmosferik hem de düşündürücü bir anlatı yaratıyor.

7.7. Teolojik ve Felsefi Temalar

7.7.1. İnanç ve şüphe

Filmin merkezinde inanç ve şüphe temaları yer alır. Peder Burke ve Rahibe Irene gibi karakterler Vatikan tarafından doğaüstü olayları araştırmak üzere gönderilir ve yolculukları onları kendi inançlarını sorgulamaya iter. Film, doğaüstü olaylar ile karşılaştığında inancın nasıl hem bir güç kaynağı hem de bir kırılma noktası olabileceğini bizlere gösterir.

7.7.2. Teodise ve kötülük

“The NuN”, her şeye gücü yeten ve iyiliksever bir Tanrı’nın varlığında kötülük sorunu ile ilgili teolojik bir kavram olan teodiseyi ele almaktadır. Kötücül varlık Valak, kötülüğün vücut bulmuş halini temsil eder ve film, sevgi dolu bir Tanrı’nın neden böyle bir kötülüğün var olmasına izin verdiğine dair sorularla boğuşur.

7.7.3. Kefaret, doğaüstü ve görünmeyen

Film, şeytani varlık ile savaşmak için kendi korkuları ve şüpheleriyle yüzleşmek zorunda olan karakterleri içermektedir. Yolculukları, kendi ruhlarını ve başkalarının ruhlarını kurtarmak için fedakârlık ve özveride bulunmayı içerir. Bu tema, yaygın bir felsefi ve dini kavram olan fedakârlık yoluyla kurtuluş fikrini bizlere sunar. “The NuN” doğaüstü ve görünmeyenin varlığına ilişkin felsefi sorular ile ilgilenmektedir. İzleyicileri insan bilgisinin sınırlarını ve gerçekliğin doğasını düşünmeye sevk eder. Film, karakterleri ve izleyicileri maddi dünyanın ötesinde kötü niyetli varlıkların varlığını kabul etmeye zorlar.

7.7.4. Düalizm ve kutsalın yozlaşması

Film, iyi ve kötü arasındaki düalist bir mücadeleyi tasvir etmektedir. Kötücül varlık Valak ve karakterler ruhlar için savaşan karşıt güçleri temsil eder. Bu tema, birçok dini ve felsefi geleneğe mevcut olan düalist dünya görüşünü yansıtmaktadır. Film, manastır gibi kutsal alanların kötü güçler tarafından yozlaştırılması fikrini de irdelemektedir. Bu tema ise, dini kurumların kutsallığı ve kutsalın kötü niyete karşı savunmasızlığı hakkında sorular sormamıza olanak tanır (Ryle, 1950).

7.7.5. Teolojik ve etik ikilemler

Filmdeki karakterler, inançları ve doğaüstü ile yüzleşmedeki rolleriyle ilgili etik ve ahlaki ikilemler ile karşı karşıyadır. Bu ikilemler, ahlaki kararların doğası ve kişinin

seçimlerinin sonuçları hakkında felsefi sorulara yol açar. “The NuN” filminde teolojik ve felsefi temalar korku anlatısına derinlik katarak izleyicilere inanç, şüphe ve dünyadaki kötülüğün varlığına dair düşündürücü bir keşif sunmaktadır. Filmin bu temalar ile olan ilişkisi inanç, ahlak ve doğaüstü ile ilgili derin sorular üzerinde düşünmeye teşvik etmektedir.

7.8. Kültürel Etki

“The NuN” dünya çapında 365 milyon doların üzerinde hasılat yaparak ticari bir başarı elde etmiştir. Filmin gişe performansı, korku filmlerinin bir tür olarak popülaritesinin devam ettiğini göstermiştir ve korku sinemasının film endüstrisinde kazançlı girişimler olarak yer almasını sağlamıştır. Film, “The Conjuring” sinematik evrenini de genişletmiştir. Bu marka yaklaşımı, her yeni filmin öncekinin başarısı üzerine inşa edildiği, birbirine bağlı korku hikayeleri için bir model haline gelmiştir.

7.8.1. Kült izleyici kitlesi ve korku trendi üzerindeki etkisi

Film, korku türünde kült bir takipçi kitlesinin oluşmasına katkıda bulunmuştur. Valak karakteri, şeytani bir rahibe olarak kendine özgü görünümüyle korku hayranları arasında ikonik hale gelmiştir ve hayran sanatına, popüler kültürdeki referanslara ilham vermiştir. “The NuN” çağdaş korku sinemasındaki eğilimleri yansıtmış ve onlara etkide bulunmuştur. Doğaüstü korkunun artan popülaritesinden yararlanmakla beraber izole, ürkütücü ortamlar ve dini temalar gibi klasik gotik korku unsurlarını bizlere sunmuştur.

7.8.2. İnanç ve din tartışmaları

Film inanç, din ve korku filmlerinde dini temaların tasviri hakkında tartışmalara yol açmıştır. İnanç ve doğaüstü korkunun kesiştiği noktayı keşfetmesi, korku anlatılarında dini imgeler ve sembolizm kullanmanın etik ve ahlaki sonuçları hakkında konuşmalara yol açmıştır.

7.8.3. Folklor ve mitoloji ile etkileşim ve ikon

Filmin Romanya folklorunu ve dini mitolojisini kullanması, hikâyenin kültürel ve tarihi yönlerine derinlik katmıştır. İzleyicileri Doğa Avrupa folkloru ve batıl inançları ile tanıştıran korku türünü farklı kültürel unsurlar ile daha da zenginleştirmiştir. Filmin tanıtım materyalleri, özellikle de Valak’ın ürkütücü ve ikonik görüntüsü, 2010’larda korku

türünün görsel kimliğine katkıda bulunmuştur. Bu imge anında tanınır hale gelmiştir ve çağdaş korku sineması ile ilişkilendirilmiştir.

7.8.4. Korku turizmi

“The NuN” filminin popülerliği korku turizminde bir artışa yol açmış, hayranlar filmdeki ürkütücü ortamlara benzeyen çekim yerlerini ve gerçek hayattaki manastırları ziyaret etmişlerdir. Bu fenomen, korku filmlerinin seyahat ve keşiflere ilham vermedeki rolünü bizlere anlatmaktadır.

7.9. Filmin İkonik Statüsü

Şeytani bir rahibe şeklini alan kötücül varlık Valak, tartışmasız filmin en ikonik yönüdür. Karakterin solgun, hayaletimsi yüzü, delici sarı gözleri ve yırtık elbisesi ile ürkütücü görünümü korku kültüründe anında tanınır hale gelmiştir. Valak’ın görüntüsü hayran sanatına ve popüler kültürdeki referanslara ilham vermiş ve ikonik korku filmi kötü karakterleri arasındaki yerini almıştır. Aynı zamanda “The NuN” filminin popüleritesi, hayranların filmdeki ürkütücü ortamlara benzeyen çekim yerlerini ve gerçek hayattaki manastırları ziyaret etmesiyle bir korku turizmine yol açmıştır. Bu olay, filmin hayranlarına ikonik görüntüleri ile ilişkili gerçek dünya mekanlarını keşfetmeleri için ilham verme çabasını körüklemiştir. Film, korku türünde kült bir takipçi kitlesine de sahip olmuştur. Filmin hayranları Valak’ı bir korku ikonu olarak benimsemiş, ürkütücü ve unutulmaz görünümünü sahiplenmişlerdir. Karakterin popüleritesi filmin vizyona girmesinin ötesine geçerek korku sineması tarihindeki yerini sağlamlaştırmıştır. Filmin başarısı ve Valak’ın ikonik statüsü korku trendlerini etkilemiş ve diğer film yapımcılarına anlatılarında doğaüstü ve şeytani varlıkları keşfetmeleri için ilham vermiştir. Çağdaş korku sinemasında gotik korku unsurlarının ve dini temaların yeniden canlanmasında rol oynamıştır. Valak karakterinin kalıcı popüleritesi, korku trendleri ve popüler kültür üzerindeki etkisi nedeniyle korku türünde ikonik bir statüye ulaşmıştır. Çağdaş korku sineması üzerinde kalıcı bir iz bırakmış ve türün ikonografisinin önemli bir parçası olmayı başarmıştır.

7.10. Nitel Araştırma Sonucu İzleyici Yorum ve Tepkileri

“Korku sineması, izleyicilerin içsel korkularını ve dehşetlerini tetiklemek için çeşitli temaları ve sembolleri kullanabilir. “The NuN” (2018), bu türün bir örneği olarak din ve korkuyu ustalıkla bir araya getirir. Film, 1952’de Romanya’da ormanın derinliklerinde bir kilisede başlar. Filmin açılış sahnesinde kilisenin içindeki kapıda “Tanrı burada sona erer”

yazısı, kötülüğün kilisenin içinde hapsolmuş olduğunu gösterir. Bu başlangıç, film boyunca dini sembollerin ve korku unsurlarının nasıl birleştirildiğine bir işarettir. Kötülüğün canlanma biçimi olarak ele geçirilme, filmde en önemli temayı oluşturur. Kötülük, insanları ele geçirmek ve kontrol etmek için bu yöntemini kullanır. Bu zaten korku türünde sıkça kullanılan bir öğedir ve iradenin kaybıyla işlenen/işlenilmesinden korkulan günahlara bir çağrışım yapar. Ters hac, kötülüğün güçlü olduğu sahnelerde sıkça gösterilir. Bu sembol, izleyicilere kötülüğün varlığını işaret eder ve gerilimi artırır. Vatikan, kilisedeki bu kötülüğü ele almak için bir rahip ve bir rahibe adayını gönderir. Ancak bu görevin neden rahibe adayı tarafından yerine getirildiği ve neden rahip ve rahibe adayının yakışıklı ve dini bağları kuvvetli olmayan bir adamla birlikte ormanda terk edilmiş bir kiliseye gönderildiği mantıklı bir açıklama sunmaz. Bu, filmin tuhaf ve gizemli atmosferini pekiştirir ancak rasyonelliğe bir katkı sunmaz. Rahibe adayı başlangıçta rahibe olmaya karşı çekinceler taşır. Bu kişisel iç hesaplaşma, karakterin evrimini ve kötülükle karşılaşma şeklini etkiler. Mucize avı olarak adlandırılan bu görev, kahramanların kendi inançlarıyla ve içlerindeki kötülükle sınındığı bir macera olarak da yorumlanabilir. Kötülük, kilisede hüküm sürer ve başlangıçta gerçek bir rahibe gibi davranır. Filmin adı olan “The NuN” (Rahibe) bu noktada dikkate değerdir. Kötülük, korku türünde sıkça stereotip ve artık ironik bir biçimde kadın figürleriyle ilişkilendirilen bir şekilde tasvir edilir. İncil anlatımında da Âdem ve Havva'nın cennetten kovulma sebepleri şeytanın ilk olarak Havva ile iletişime geçmesi ve yasak elmayı almak adına Adem'in aklını çelmeye ikna etmesidir. Kilise avlusundaki haclar, başlangıçta kötülüğün geçişini engellemek için kullanılır. Ancak kötülük daha güçlü hale geldiğinde bu koruma etkisiz hale gelir. Yani kötülüğü karşı koruma güçlerine inanılan dini öğeler yetersiz kaldığı durumlarla karşılaşılır ve bu temel korku izleyicide tetiklenmek istenir. Rahibe adayının geçmişine dair ipuçları, karakterin derinlemesine incelenmesini sağlar. Bu karakter gelişimi, filmdeki korku unsurunu daha da zenginleştirir. Rahip ise geçmişte bir şeytan çıkarma ayini sırasında genç bir çocuğu öldürmesinin travmasını yaşamaktadır. Bu, karakterin içsel çatışmalarını ve kötülükle olan mücadelesini anlamamıza yardımcı olur. Kötülük, karakterlerin zayıflıklarını ve korkularını kullanarak onları ele geçirir. Bu, kötülüğün tuzaklarına düşen karakterlerin içsel savaşlarını yansıtır. Filmin ilerleyen bölümlerinde kötülüğün gerçek adı olan “Valak” ortaya çıkar. Kötü yaratığın adının sonradan keşfedilmesi, kötülüğün tanınma ve korkuyla beslenme arzusunu yansıtır. Bu, dinle ilgili korkuların soyut ve yorumlamalara dayalı olduğunu gösterir. Kilisenin aslında bir zamanlar şeytan taraftarı olan bir dük tarafından kale olarak inşa edildiği ve Vatikan'ın bu kötülüğü kontrol altında tutmak

için kaleyi bir kiliseye dönüştürdüğünü görürüz. İlahi güçler, insanların işlerine doğrudan müdahale etmek yerine, insanların kendi kararları ve eylemleriyle hareket etmelerini beklediği birçok durumla karşılaşılır. Filmin zirvesine yaklaşırken, izleyiciyi tehlikelere karşı uyanık tutmak için korku kamerası tekniklerinden sıkça yararlanır. Bu, gerilimi ve korkuyu artırarak seyirciyi beklenmedik olaylara karşı daha hassas hale getirir. Rahibe adayının geçmişi, kötülüğün onu ele geçirmek istemesinin nedenlerinden biri olarak belirir. Ancak yine de Vatikan'ın neden bu kişiyi bu göreve gönderdiği ve bu görevin mantıklı bir nedenini açıklamadığı görülür. Bu, filmin içsel gizemini artırır ve izleyiciyi düşündürür ancak ortaya rasyonel bir sebep konmaz. Bir sahneden rahibe adayı, derisine kötülük tarafından bir işaret kazınmadan önce diğer rahibelerle dua etmeye devam eder. Bu sahne, tanrıya olan bağın yetersiz hissedilip yalnız hissedildiği durumlarda ortaya çıkan tanrıyla daha derin bir bağa ihtiyacı duyulduğu durumlara işaret eder. Şeytan çıkarma için klasik şekilde bir hac ve kutsal su kullanılır, bu geleneksel dini yöntemlerdir. Burada korku uyandıran taraf ise geleneksel yöntemlerin yetersiz kalışı, daha ve farklı ve henüz çözülememiş bir yöntem kullanma gerekliliğidir. Konunun uyandırdığı gerilim ise gerçek hayatta bu tarz durumlarda kalınan savunmasızlık olarak görülebilir. Film, kilisede yaşayan bir rahibenin intihar ettiği açılış sahnesini içerir. Ancak daha sonra bu rahibenin aslında kötülüğün ona sahip olmasını engellemek için kendini feda ettiği ortaya çıkar. Filmdeki kötülük tarafından sebep olunan kayıplar fanilerden daha yüksek bir güce sahip olan bu varlığın izleyicinin gözündeki gücünü de artırır ve sonraki aşamalarda neler yapabileceğini sorgulatur. Rahibe adayı, büyük sahneden önce rahibelik yemini eder. Bu, onun kişisel evrimini bu kısa ve yoğun süreçte tamamladığına ve içsel gücünü topladığına bir işarettir. Kilit sahnelerden birinde, kötülüğün kapatılması gereken kapının mührünü kırmak için İsa'nın kanı kullanılır. Hac ve kutsal suyun etkilerinin yetmediği bu kötülüğe peygamberin kanı kadar kutsal bir simge gerekli olmuştur. Bu da yaşanan gerilimin etkisini büyütme ve çok mühim bir hikâyenin sona geldiğini hissettirmek üzerine kullanılmış bir yöntem olarak düşünülebilir. Rahibe Irene, kötülüğün tuzağına düşerken rahip geçmişinin hayaletlerle yüzleşir. Tüm umutlar tükenirken, Irene İsa'nın kanını ağzına alır ve kötülüğün yüzüne tükürür. Film boyunca tanrının geleneksel araçlarının bu kötülüğe karşı yetersiz olduğunu ya da tanrının bu kötülüğü fanilerin baş etmesi gereken bir sınav olarak gönderdiği algısı oluşur ve bu yüzden tanrı olaya doğrudan müdahale olmayacaktır. Tanrının dahil olmayışı yine yalnızlık korkusunu tetikleyici bir unsurdur. Ancak tüm olayların Tanrı tarafından yaratıldığı gerçeğini göz ardı eder. Ve çözümün tanrıya daha çok yaklaşım daha derin

bağlantı kurarak sağlanacağı düşüncesinde ise ilginç bir ironi bulunur. Hikâyenin sonunda yakışıklı adam, ters hac işaretiyle işaretlenir ve diğer karakterlerin bu işaretin farkında olmadığını görülür. Bu, kötülüğün bir sonraki hikâyeye hazırlandığını gösterir, yani asla durmayacaktır. Sonuç olarak, "The NuN," din ve korku temalarını birleştirir. Dini sembollerin ve inançların korkuyla nasıl iç içe geçtiği gösterilirken, karakterlerin içsel çatışmaları ve korkuları da incelenir. Film, din ile korku arasındaki karmaşık ilişkiyi kullanarak izleyicide gerilimi artırmayı amaçlar."

-İzleyici 1

"Başlangıçta, filmin giderek artan tehdit duygusu ve yönetmenin Romanya ortamını çok sayıda sarp, dağlık manzara ve uğursuz gökyüzü çekimleriyle anımsatıcı bir şekilde kullanması ile güzel bir ambiyans ortamı sağlıyor ve olayların gidişatında kötü bir şeyler olacağı hissiyatını hissedebiliyoruz. Peder Burke savaş zamanında genç bir çocuğa yaptığı şeytan çıkarma ayininden dolayı pişmanlık duyuyor ama film bu pişmanlıkla ilgili neredeyse hiçbir şey yapmıyor. Çocuk manastırın koridorlarında kahramanımızı takip eden bir başka doğa üstü duruma dönüşüyor. Bu arada, manastırın İkinci Dünya Savaşı sırasında bombalandığı ve bunun şu anda ortaya çıkan kötülüklerle bir ilgisi olabileceği söyleniyor. 1952 yılında geçen The NuN, daha önceki filmlerindeki şeytani olayların bir öncesini anlattığını iddia ediyor ve yeterince umut verici bir şekilde başlıyor. Romanya'daki Aziz Carta Manastırı'ndaki iki rahibe, eski binanın yasak bir köşesinde şeytani bir varlıkla yüzleşiyor. "God Ends Here" yazılı bir tabela bile vardır. Deneyimli rahip Peder Burke Vatikan tarafından soruşturmaya çağrılır ve burası bir manastır olduğu için, yıllar boyunca çeşitli dini vizyonlardan etkilenen genç rahibe adayı Rahibe Irene kendisine bir tür ortak olarak atanır. İkili Romanya'nın Biertan kentine gider ve cesedi bulan Frenchie olarak bilinen yerel bir köylüyle buluşur. Genç kadının ölümünü araştırma girişimleri, herkesin garip davranmasıyla beraber ilginç bir hal alır: Köşelerde gizemli bir şekilde koşuştururlar ve nadiren konuşurlar. Yüzünü hiç görmediğimiz başrahibe sadece karanlık bir peçenin arkasından rahatsız edici bir gıcırtyla konuşmaktadır. The NuN filminin ilk sahnelerinde ustalıkla kurulan ürpertici kasvetli hava filmin devamında da kendisini hissettiriyor. Herkes manastıra ulaştığında, film içerisinde korku yönlendirme kısımları daha da artış gösteriyor özellikle ani korku duygusu yaratan kısımlarında hatırı sayılır bir artış söz konusu oluyor. Eller kapılardan fırlayıp insanları yakalıyor, haçlar sihirli bir şekilde ters dönüyor,

rahibeler uçuyor ya da ateşe veriliyor. Yol boyunca tüyler ürpertici yansımalar, karanlıktan fırlayan figürler korku ve gerilimin tırmanmasında apayrı bir rol oynuyor.”

-İzleyici 2

“The NuN filmini izlemek tüyler ürpertici bir deneyimdi ve ben gerçekten de 2-3 gün bu filmin bana hissettirdiklerinden sıyrılamadım. Filmin aklımdan çıkmayan atmosferi ve ürkütücü görüntüleri, özellikle de Valak karakteri aklımdan çıkmadı hiç. Bana bıraktığı etki çok az korku filminin yapabildiği şekilde kendi isteyerek seçtiğim inancımın sınırlarını ve kötülüğün doğasını sorgulamama neden oldu. Manastırdaki sahneler o kadar atmosferik ve tedirgin ediciydi ki kendimi zaman zaman nefesimi tutarken buldum. Filmin dini sembolleri ve ritüelleri hem bir koruma kaynağı hem de kötülüğe karşı bir silah olarak kullanması hikâyeyi benim için daha da ilgi çekici kıldı. Beni en çok etkileyen şeylerden biri de Irene karakterinin bana inancın gücünü ve doğaüstü dehşetle yüzleşirken bunun nasıl hem bir kalkan hem de bir zayıflık olabileceğini düşündürmesiydi. Özellikle de ayinler söz konusu olduğunda, karakterlerin karşılaştığı etik ve ahlaki ikilemler beni derinlemesine düşünmeye zorladı. Bu ve bu tarz korku filmlerini tek başıma izleyebileceğimi sanmıyorum, iyi ki grup arkadaşlarımızla beraber izledik çünkü bana yaşattığı korku tarif edemeyeceğim bir düzeydeydi. İnsanın içine işleyen, düşüncelerinde yer eden, teolojik ve felsefi sorular üzerinde düşünmeye sevk eden bir film olduğunu kavrayamazdım eğer yalnız başıma izleseydim. Bir korku filmi meraklısı olmayarak, kısa sürede unutamayacağım, düşündürücü ve bir o kadar da aslında harika bir deneyim oldu.”

-İzleyici 3

“” The NuN” doğaüstü korku dünyasına yoğun ve dehşet verici bir yolculuktan benim için. Başından sonuna kadar beni koltuğun köşesine sıkıştırdı. Filmin karanlık ve gotik atmosferi, rahatsız edici görüntüleriyle birleştiğinde, kalıcı bir etki bırakan sürükleyici bir deneyim yarattı. Valak karakteri, modern korkunun en ikonik ve uğursuz figürlerinden biri olarak zihinlerde yerini çok kolay bir şekilde aldı... Filmin dini sembolizm ve şeytan çıkarma ritüelini kullanması filme bence sarsılmaz zor bir gerçeklik ve tedirginlik kattı. En ilgi çekici bulduğum yer ise filmin inanç ve şüphe temasını çok güzel bir şekilde işlemesiydi. İnancın doğası ve gerçek kötülük karşısında nasıl test edilebileceği hakkında düşünmemi sağladı. Karakterlerin ahlaki ve etik ikilemleri düşündürücüydü ve Hristiyan olmamama rağmen kendi inancımı bile sorgulattı bana. Bu film bana resmen korku filmlerini neden bu kadar

fazla sevdiğimi bir kez daha hatırlattı. Sadece korku olarak da değil aynı zamanda ortaya çıkardığı ve kendime sordurttuğu, sorgulattığı derin felsefi ve teolojik sorular vardı... Beni bilinen ve bilinmeyen arasındaki sınırları ve inanç ile korku arasındaki ince çizgiyi düşünmeye sevk etti film. Korku türüne duyduğum takdir üzerinde kalıcı bir etki bırakan unutulmaz bir deneyim yaşadım.”

-İzleyici 4

“İnançlı bir insan olarak bu filmi izlemek eşsiz ve düşündürücü bir deneyimdi. Filmin inancı ve iyi ile kötü arasındaki savaşı keşfetmesi bende daha derin bir yankı uyandırdı. Bana genellikle dini inançların merkezinde yer alan ışık ve karanlık arasındaki edebi mücadeleyi hatırlattı. Valak karakteri, kutsal ve ilahi olana meydan okuyan kötücül bir gücü temsil ediyordu. Birçok dini gelenekte derin kökleri olan bir kavram olan kötülüğün dünyadaki varlığının vücut bulmuş hali gibiydi. Kullanılan dini semboller, özellikle de şeytan çıkarma sahneleri, inancın kötülükle mücadeledeki gücünün altını çizdi. İnancın doğüstü tehditler karşısında bir güç ve koruma kaynağı olabileceği fikri üzerine düşünmemi sağladı. Aynı zamanda film bazı karakterlerin yaşadığı inanç krizini tasvir etmekten de çekinmemiş. Şüphe ve korkunun, dini kurumlar bağlamında bile kişinin ruhani yolculuğunun bir parçası olabileceği gerçeğini vurgulamış. Korkudan ziyade daha çok karakterlerin karşılaştığı etik ve ahlaki ikilemleri düşünmeye zorladı film beni. Doğüstü kötülükle yüzleşirken dini figürlerin ve kurumların sorumlulukları hakkında film bittikten sonra baya düşündüm.”

-İzleyici 5

7.11. Özet ve Bağlam “Siccin 2 (2015)”

7.11.1. Sinopsis

Yönetmenliğini Alper Mestçi'nin yaptığı Siccin 2, bir ara haberlere de konu olan Issız Cuma Mezarlığı'nda gerçekleşen, vefat eden anne ve çocuğunun bulunduğu ve yer değiştiren mezar olarak gündeme gelen hikâyeden esinlenerek yapılmıştır.

Hicran ile Adnan mutlu bir evlilik sürdürürken 2 yaşındaki oğullarını evlerinde meydana gelen bir kaza sonucu kaybedince hayatları alt üst olur. Aynı evde yaşamaya devam etseler de artık iyi yabancıdırlar. Hicran bunun üstüne bir de açıklanması mümkün olmayan olaylar yaşamaya başlayınca psikolojisi daha da bozulur. Sonunda bir hocaya gider ve ikinci kanından bir kadının, babaannesinin ve sözde annesinin ona “41 dikiş” adında bir büyü yaptığını öğrenir. Filmde büyülerin en kuvvetlisi olarak dillendirilen “41 dikiş büyü” 41

farklı niyet ile yapılabilmektedir. Hicran'ın büyüü çözebilmesi için yapan kişiyi bulması ve 41 niyetten hangisine niyet ettiğini öğrenmesi şarttır. Bu arayış onu hayal bile edemeyeceği gerçekler ile yüz yüze getirir.

7.11.2. Bağlam

Film kültürel öğeler, doğaüstü temalar ve psikolojik korkunun eşsiz karışımı ile tanına Türk korku sineması bağlamında yer alır. Türk korku sineması, anlatılarını oluştururken genellikle ülkenin zengin tarihinden, folklorundan ve İslami geleneklerinden yararlanıyor ve özellikle “Siccin” serisi, Türk kültürü bağlamında inanç ve doğaüstünü keşfetmesiyle tanınır olmuştur. Film doğaüstü korkuya, özellikle de büyü ve kötü niyetli varlıkları içeren hikayelere yönelik daha geniş küresel ilgiden yararlanıyor. Karakterlerin eylemlerinin sonuçlarıyla ve karşılaştıkları doğaüstü güçler ile boğuştuğu film, inanç ve doğaüstü güçler arasındaki edebi mücadeleyi keşfetmeye devam ediyor. Dahası, film İslam ve Orta Doğu folklorundaki cin mitolojisinin süregelen cazibesini yansıtıyor. Cinler, paralel bir dünyada yaşadıklarına ve insanlar alemi ile etkileşime girip onları etkileme yeteneğine sahip olduklarına inanılan doğaüstü varlıklardır. Film, bu zengin kültürel gelenekten yararlanarak cin ilmine aşina izleyicilerde yankı uyandıracak bir anlatı oluşturuyor. “Siccin 2” filminin başarısı hem korkutmayı hem de Türk kültürü bağlamında insan ruhunu daha derinlemesine keşfetmeyi başarabilmesinde yatıyor. Bu film korku sinemasında, özellikle de Türkiye bağlamında, inanç ve doğaüstünün kesiştiği noktalara duyulan hayranlığın bir örneği olmayı başarmıştır.

7.12 Teolojik ve Felsefi Temalar

7.12.1 İnanç ve şüphe

Filmin ana temalarından biri inanç ve şüphe arasındaki hassas dengedir. Filmin başkahramanı Hicran neredeyse sarsılmaz bir inancı temsil ederken, eşi Adnan şüphe ile boğuşmaktadır. Film, inancın doğaüstü kötülükler karşısında nasıl koruma ve umut sağlayabileceğini, şüphenin ise savunmasızlığa ve umutsuzluğa yol açabileceğini bizlere aktarmıştır.

7.12.2. Etik ve ahlaki ikilemler

Film, karakterler inançlarından ödün veren seçimler yaptıkça etik ve ahlaki soruları gündemine taşımıştır. Bu tema, özellikle çaresiz koşullar ile karşı karşıya kalındığında, kişinin ahlaki ve etik değerlerinden sapmasının sonuçlarını araştırmaktadır.

7.12.3. Din, kefarete ve maneviyatın rolü

“Siccin 2”, din ve maneviyatın insanların hayatındaki öneminin altını çizmektedir. Karakterler korunma ve rehberlik için dini figürlere ve Kur’an okumalarına başvurarak dinin bilinmeyen ve doğaüstü varlıklar ile baş etmenin rolünü yansıtmaktadır. Aynı zamanda film, inançlarından sapmış veya günah işlemiş karakterler için potansiyel bir yol olarak kefareti tasvir etmiştir. Bu tema, inancın kişinin geçmişteki eylemleri için bir uzlaşma ve kefarete aracı sağlayabileceği fikrini bizlere gösterir.

7.12.4. Okültün cazibesi, tehlikeleri, doğaüstü ve bilinmeyen

Film, okült ve yasak bilginin cazibesini ve tehlikelerini ele almaktadır. İnancın sınırlarının ötesinde güç ve bilgi arayan karakterler karanlık ritüel ve uygulamaların içine çekilirler. Bu tema, yasak bilginin peşinden koşma ve bunun yol açabileceği sonuçlar hakkında felsefi soruları gündeme getirir. “Siccin 2”, dini ve felsefi söylemde yaygın bir tema olan doğaüstü ve bilinmeyen fikrini de araştırır. İnsan algısı ve anlayışının ötesinde neyin yattığına dair soruları irdelememize yol açar.

7.12.5. Kültürel inançlar ve insanın kötü niyete karşı savunmasızlığı

Film, kültürün bireylerin inançları ve eylemleri üzerindeki etkisini yansıtarak kültürel ve toplumsal inançları bütünleştirmektedir. Bu tema, kültürel bağlamın kişinin inanç ve doğaüstü algısını nasıl şekillendirdiğini vurgulamaktadır. Film eş zamanlı olarak insanın kötü niyet ve kötülüğe karşı savunmasızlığı üzerine düşündürmektedir. İyi ve kötünün doğası ve bireylerin kötü niyetli güçler tarafından ne ölçüde etkilenebileceği veya ele geçirilebileceği hakkında felsefi sorular ortaya atmaktadır.

“Siccin 2” filmi, İslami inançları ve doğaüstü unsurları kullanarak inanç, şüphe, kefarete ve kişinin ahlaki ve etik değerlerinden sapmasının sonuçlarını keşfetmek için teolojik ve felsefi temaları anlatısına dahil etmiştir. Film aynı zamanda doğaüstünü çevreleyen felsefi sorular, okültün çekiciliği ve bilinmeyenle yüzleşen insan ruhunun karmaşıklığı üzerine de bizleri düşünmeye davet eder.

7.13. Kültürel Etki

“Siccin” film serisinin ikinci filmi olan “Siccin 2” filminin kültürel etkisi, Türk kültüründe derin köklere sahip olması ve folklor, dini inançlar ve toplumsal normlar da dahil olmak üzere çeşitli kültürel unsurları sergilemesi açısından önemlidir.

7.13.1. Kültürel özgünlük ve inancın keşfi

“Siccin 2” kültürel özgünlüğü ile tanınmaktadır. Türk folklorundan, İslami geleneklerden, büyü ve cin mitolojisinden yoğun bir şekilde yararlanarak kendi Türk sinema markasını yaratmıştır. Bu kültürel rezonans onu diğer korku filmlerinde ayırmakta ve Türk sinemasındaki ikonik statüsüne katkıda bulunmaktadır. Film, Türk kültüründe derin köklere sahip bir tema olan inanç ve doğaüstü arasındaki etkileşimi bizlere göstermekle beraber Türk toplumda dini inançlar ve doğaüstü olayların kesiştiği noktalara yönelik süregelen hayranlığı yansıtan film, korku türüne güzel bir giriş yapmıştır.

7.13.2. Cin mitolojisi

Cinler veya doğaüstü varlıklar, İslam ve Orta Doğu folklorunda öne çıkan varlıklardır. Filmin cin mitolojisini kullanması, Türk toplumunda bu varlıklara karşı süregelen kültürel hayranlığı yansıtmaktadır. Bu, kültürel mirasların bu yönüne aşina olan izleyiciler için bir özgünlük ve entrika katmanı eklemiştir.

7.13.3. Kültürel tabular, batıl inançlar, cinsiyet rolleri ve aile dinamikleri

Film, kültürel tabuları ve batıl inançları inceler. Kültürel normlara karşı çıkmamanın, özellikle de gizli uygulamalar ve doğaüstü varlıklar ile uğraşmanın sonuçlarını vurgular. Bu da kültürel geleneklere ve toplumsal beklentilere bağlı kalmanın önemini pekiştirir. Film, Türk kültüründeki toplumsal cinsiyet rollerine ve aile dinamiklerine değinmektedir. Kadının toplumdaki ve ailedeki rolünü tasvir eden film, aile bağlarının ve sevdiklerini korumanın önemini vurgular.

7.13.4. Türk korku sinemasına etkisi

“Siccin 2” filmi de dahil olmak üzere Siccin serisi, Türk korku sineması üzerinde kayda değer bir etkiye sahip olmuştur. Türk kültürüne, folkloruna ve inançlarına dayanan temaları keşfetmeleri için diğer film yapımcılarına ilham kaynağı olmuş ve Türk korku sinemasının büyümesine ve çeşitlenmesine katkıda bulunmuştur.

7.14. Filmin İkonik Statüsü

“Siccin” film serisinin ikinci filmi olan “Siccin 2” film, Türk ve uluslararası korku sinemasında önemli bir takipçi kitlesi edinmiştir. Batılı korku filmleri kadar ikonik bir statüye ulaşamamış olsa da Türk korku ve doğaüstü sineması bağlamında özel bir yere sahiptir.

7.14.1. Devam filmlerinin çekiciliği

Başarılı bir serinin devam filmi olan “Siccin 2”, orijinal filmin popülaritesinden faydalanmıştır. İlk filmin hayranları genellikle hikâyenin nasıl devam ettiğini görmek için sabırsızlanmış ve bu da serideki ikonik statüye katkıda bulunmuştur.

7.14.2. Mesaj içeren doğüstü korku sunumunun Türk korku sineması üzerindeki etkisi

“Siccin 2” sadece korkudan ibaret değil, aynı zamanda etik ve ahlaki mesajlar da içerir. Korkunun daha derin temalar ile harmanlanması filmi diğerlerinden ayırır ve izleyiciler üzerinde kalıcı olabilecek bir etki bırakması sağlanır. “Siccin” serisinin Türk korku türü üzerinde kayda değer bir etkisi olmuştur. Diğer film yapımcılarına çalışmalarında inanç, cin, büyü ve doğüstü temaları keşfetmeleri için ilham vermiş ve Türk korku sinemasının büyümesine katkıda bulunmuştur.

7.14.3. Küresel tanınırlık ve kültürel bir mercecek olarak korku

Türk sinemasında popüler olan “Siccin” serisi, özellikle de korku meraklıları ve türün farklı kültürel ifadelerini keşfetmek isteyenler arasında uluslararası tanınırlık kazanmıştır. “Siccin 2” izleyicilerin korkuyu belirgin bir Türk kültürü merceğinden deneyimlemelerine olanak tanımış, uluslararası izleyiciler için hem ilgi çekici hem de tedirgin edici olabilen Türk inançlarına, geleneklerine ve batıl inanışlara bir bakış açısı sunmuştur.

7.15. Nitel Araştırma Sonucu İzleyici Yorum ve Tepkileri

“Film olması gerektiği gibi karanlık bir ortam içerisinde izleyicide merak oluşturacak şekilde giriş sağlıyor. Her din manipülasyonu üzerine kurulan filmde olduğu gibi filmin ilk başlangıç aşamasında dahi din üzerine kitaplardan alınmış ayetler insanın yüzüne çarpılıyor. Buradaki yönetmenin asıl amacı belli bir inanç toplumunu yani bir kitleyi direk olarak avcunun içine çekmek. Gerilim müzikleri ve kullanılan plastik makyaj ve ışıklandırmalarla beraber hikâye kendini daha inandırıcı kılmaya başlıyor ve filmin yönetmeni tarafından filmin hikayesinin gerçekten yaşandığını iddia edildiği yerde çekiliyor olmasını vurgulamasıyla beraber artık Hikâyenin içine çekme durumu git gide üst safhalara doğru ulaşıyor. Film hikâye olarak dinsel ibareleri kullanarak dinin korkutucu yanını insanları manipüle etmek için kullanmış olarak gözüküyor. Ayrıca filmin içerisinde bol bol bu baskıyı insanın içerisinde yaşatması için ezanla bağdaştırdığını açık ve net bir şekilde görebiliyoruz. Film esnasında pek çok kez ezan sesi duymak mümkün. Din kavramına göre edilen söylenen kötü sözlerin (beddua kavramlarının) önemini vurgulayarak başlayan film.

Bunun sonucunda oluşabilecek kötü senaryolar dahilinde devam ediyor. Din kavramının güya baş tacı olan dini figürlerin yönlendirmesine muhtaç olacak duruma gelen karakter soluğu bir hocanın yanına gitmekte buluyor. Sonrasında bunun bir büyü olduğu yönlendirmesinde bulunan hoca tarafından spritüel varlıkların bulunduğu bir eve gönderilen ana karakterin başına türlü olaylar geliyor. Filmin kapanış kısmında ise filmde anlattığı bütün kötü olabilecek olan konuların aslında kendi dinlerince haram olduğunu ve onaylanmadığını belirterek öbür tarafta bu işlere kalkışan insanların cezalandırılacağına manipülasyonunu yaparak kapanışını gerçekleştiriyor.”

-İzleyici 1

“Film, mırıldanarak getirilen bir salavat ile başlıyor. Filmin isminin gözüküğü anda Mutaffifin Suresi'nin 7. Ayet'i okunuyor ve bu ayette geçen “Siccin” kelimesinin altı çiziliyor. Gerilim müziklerinin eşlik ettiği bu anlarda, din ile bağlantılı öğelerin bir korku unsuru haline getirilmesi hemencecik gerçekleşiyor. Yönetmen, filmin olayların yaşandığı lokasyonda çekilmiş olduğunu henüz film başlamadan belirtiyor ki seyirciyi etki altında bırakabilsin. Çünkü gerçek hikayelere dayandırılan her yapım, izleyicideki merak duygusunu körükleyecektir. Oldukça kişisel olan ve inançları doğrultusunda bireylerin kendileriyle içselleştirdikleri din, bir korku unsuru olarak karşımıza çıktığında seyirciye birçok anlamda ulaşılabilmeyi sağlıyor. Çocukların Tanrı sevgisiyle değil de Tanrı korkusuyla yetiştirildiği toplumlarda din, belki de birçok sinema seyircisinin çocukluk travmalarına kadar ulaşabilmektedir. Siccin 2 filminde de filmin ilk yarısı boyunca bolca ezan sesi işitiyoruz. Bireye huşu vermesini ya da en azından onu iyi veya kötü anlamda etkilememesini beklediğimiz ezan sesi, filmde gerilim yaratmak için kullanılıyor. Bu gerilimin sağlanabilmesi, insanların Tanrı'ya “cezalandırıcı” rolüyle ilişkilendirmiş olmasıdır. “Allah belanı versin.” bedduası Hicran'ın kocası tarafından Hicran'a ediliyor. Hicran da kendisine “Allah benim belanı versin.” diyerek söz konusu bedduayı yineliyor. Beddua okumanın kötülüğü çağıracağı konusundaki inanış, seyirciyi filmin devamında neler gelişeceği yönünde meraklandırıyor. Kadınların başını kapatmasını buyuran İslam dinini göze aldığımızda, Hicran karakterinin günlük yaşamında kapalı olmayı tercih etmiyor oluşu; film akışı içerisinde onu seyircinin gözünde “kötülük bulmaya açık bir hedef” haline getiriyor. Hicran'ın “Hacıya hocaya gitmem ben.” derken başörtüsünü çıkarıyor oluşu da bu algıyı destekler niteliktedir. Hicran'ın gördüğü ilk görüde korkup hemen başörtüsünü geri takması, dinden uzak olanın cezalandırılacağı ve dinin insanın koruyucusu olduğunun mesajını veriyor. Gördüğü görülere dayanamayıp en nihayetinde hocaya gitmeyi kabul eden

Hicran, kendisine büyü yapıldığını öğreniyor. Büyünün üstesinden gelmek için arayışa geçen Hicran, “sahipli ev” olarak nitelendirilen ve cinlerin evi olduğu söylenen bir eve gidiyor. “Sahipli ev”, bir caminin hemen yanında yer alıyor. Bu sayede korkutucu kötülüğün dinle ilişkilendirilmesine bir olanak daha tanınıyor. Kötülük tarafından ele geçirilen Ramazan karakteri, iki çocuğunu ve kendisini öldürüyor ancak o sırada namaz kılıyor olduğu için Zehra karakterine dokunamıyor. Film, Zehra’nın namaz melekleri tarafından korunmuş olduğunu söylüyor. Bu sayede yönetmenin, dinle yaşayanın asla kötülük bulmayacağını ancak çocuk bile olsa dinden uzak insanların başına türlü felaketlerin gelebileceği algısını tekrar yarattığını gözlemliyoruz. Aslında inandığı dinin koruyucu tarafının altını çizen yönetmen, seyirciyi imansızlıkla ve haram eylemlerle korkutuyor. Hicret, filmin devamında Zehra’nın kızı olduğunu öğreniyor. Bu bilgiyi konuşma yetisini yıllar önce kaybetmiş babaannesinden ediniyor. Filme göre, Hicret’in gerçeklerden haberdar olabilmesi için Tanrı Hicret’e yardım eli uzatıyor ve Hicret’in babaannesi konuşabilme yetisini ansızın geri kazanıyor. Ancak bu sahnenin akabinde, harama bulaşmış babaannenin ve Necmiye karakterinin ölümle cezalandırıldığını görüyoruz. Film, hikâyenin gerçek oluşunun altını çizmek adına bazı bilgilendirmelerle ve “İslam dinine göre en büyük günahlardan biri olan büyü haramdır!” mesajıyla sona eriyor. İslam dininin buyurulduğu gibi yaşanmadığı takdirde bireyi “kötülüklerin açık hedefi” haline getirmesinin bir korku ögesi olarak karşımıza çıkması, Tanrı korkusuyla yetişmiş ve Tanrı’yu “cezalandırıcı” rolüyle bağdaştıran bireyleri bu film için hedef kitle haline getiriyor.”

-İzleyici 2

“Film çerçevesine bakıldığında özet olarak insanların hassas noktalarına, korkularından beslenerek insanlar üzerinde tahakküm oluşturmaya çalışmaktadır. Klostrofobik mekanlar bunu destekler nitelikte olduğu filmin bazı sahnelerinde gözlemliyoruz. İnsanların korkularını beslediğini görebiliyoruz. Beklenmedik sahneler korku filmlerinin izleyici ulaştığı klasik kısımlar olarak filmde ortadadır. Geleneksel Türk kültürüne ve mitolojisine dayalı motifler, insanları izlerken daha derine çeken ve aslında gerçeklik payı olması filmin insana kattığı en korku ve endişe ettiren kısımlardan biri. İnsan bir taraftan tedirgin hissederken aslında filmde çözülebilen gizemleri de merak ediyor. Kendini orada olan olay sırasında acaba başıma gelir mi diye merak ederken aynı zamanda endişe de duyuyor. İzlerken sürekli bir ikilem duygusuna düşüyoruz. Karanlık temalar çoğu yerde olduğu gibi korku filmlerinde de her zaman korkuyu, endişeyi ve paniği temsil eder.

İnsanların en zayıf noktaları olan endişelerinden vurduğu için onların bilinçaltılarında bir etki bırakır. Kafaları karışır ve benzerliklerden dolayı insanlarda korku hissini tetikliyor. Filmin çoğu sahnesindeki simgeler ve metaforlar her insanı farklı şekilde etkileyecek şekilde izlerken buralar daha yoğunlaştırıcı olduğunu görüyoruz. Bir yandan bu tarz filmler aslında hep toplumsal eleştirileri ortaya çıkartıyor. Aslında tartışmaya teşvik edici olması iyi yönü olabilir. Bu filmler insanın endişe ve korku kısmını besliyor, izlerken içerleyemediğin kısımlarda sadece ani efektlerde korkarak aslında seni burada korkutacağız demesini kabulleniyoruz. Filmin cazip kısmı genellikle kültürel ve tarihsel bağlam kısmı insanları bu yaşananları inandırmasından dolayı biraz da olsa geriyor. Burada yönetmenin verdiği yaratıcı biraz daha farklı ifadeleriyle izleyiciye ulaştırabiliyor. Bu tarz filmlerden korkan insanlar için kâbus ve rüyalar çok korkunç geçebilir. Ben izledikten sonra sadece metaforlar aklımda kaldı. Korku uykusuzluğu tetikleyebilir. Filmi izlerken, korkunç bir kısımda bile çok fazla nefes alışlarımda değişkenlik göstermedi, bazı ani geçiş yerleri dışında. Çok fazla motifi gözlemlemek bazen gerçek hayatta gördüğünde o anları psikolojik olarak inanmana sebep olabilecek düzeye gelebilir. Motiflerle karşılaşınca insan kendini o ana dönmüş hissediyor. Bu film bana izlerken korku ve endişe bırakmadı daha çok izlerken motifler ve onların anlamları, insanlarda bıraktıkları etkiler. Bu sürecin nasıl işlediği ve nasıl ilerlediği insanların psikolojilerini nasıl bu kadar izlediğini hissettim. Korku filmleri insanın kafasındaki endişeleri besler. Endişe duyurucu bir film değildi benim açımdan. Benzer türlerde filmler izlemek alışkanlık kazandırdığı için artık filmde korku, endişe ve panik unsurlarını tamamen artık hissedilmiyor. Alışkanlık kazanmak bir şeyleri olduğu gibi kabullendiğimizi gösterir. Film bana artık korku değil sadece gizem açısından derinlik kazandırıyor.”

-İzleyici 3

“Siccin 2 filmi inanç ve doğaüstü güçler arasındaki zamansız mücadeleye dair düşündürücü bir yolculuk sunuyor. Film, Türk kültürü ve İslami inançların merceğinden, kötü niyetli cinlere karşı bir kalkan inancının kalıcı gücü tasvirini veriyor. Büyü ve cinler karşısında korunma ve güç kaynağı olarak inanç ve duaların önemini hatırlatıyor. Kişilerin inançlarından sapmalarının sonuçlarını, kültürel ve toplumsal standartlara bağlı kalmanın önemini vurguluyor film. Filmde işlenen tema, eylemlerimizin ve seçimlerimizin, çoğu zaman anlık kavrayışımızın ötesinde, geniş kapsamlı sonuçları olduğuna dair çok keskin bir hatırlatma görevi görüyor. Filmin cinleri ve büyüü tasvir etmesi bize varoluşumuzun ruhani

boyutlarını gösteriyor. Bizi, hayatlarımızı etkileyebilecek görünmeyen güçler ve inancımızda sebat etme ihtiyacı üzerine düşünmeye zorluyor.”

-İzleyici 4

“Siccin 2, izleyicinin duyularını harekete geçirirken, inancın kalıcı gücü hakkında güçlü bir mesaj veren bir film olmuş. İslami geleneğin unsurlarını bütünleştiren bir film olarak beni hem duygusal hem de ruhani olarak çok etkiledi. Filmin İslami inanç ve uygulamaları tasviri, özgünlüğe adanmış bir kanıt olarak görüyorum. Kur'an ayetlerinin okunmasından mezarlığın sığınma olarak kullanılmasına kadar film, karakterlerin hayatlarında inancın ve şüphenin rolünü güzel bir şekilde yansıtıyor. Filmde inancın sadece bir teselli ve güç kaynağı olarak değil, aynı zamanda kötü niyetli güçlere karşı kalkan olduğu fikrini görebiliyoruz. Bu sahneler beni hayatın belirsizlikleri karşısında kendi inancımın sağlamlığı üzerine düşünmeye itti açıkçası. Filmin etik ve ahlaki ikilemleri irdelemesi de güçlü bir unsur. Kişinin ahlaki ve etik değerlerinden uzaklaşmasının sonuçlarını vurgulayarak izleyiciyi İslam'ın öğretilerine bağlı kalmanın önemi üzerinden düşünmeye sevk ediyor. Filmin ahlaki mesajı bizi doğruluktan ayrılmamaya ve inancımızla uyumlu seçimler yapmaya teşvik ediyor. Anlatıdaki cinlerin varlığı, filmin İslami gelenekle olan bağlantısını bizlere korku duygusunu hareketlendirecek bir şekilde gösteriyor ve film beni ruhani dünyanın görünmeyen boyutlarını ve bu tür varlıkların potansiyel etkilerini düşünmeme sebep oldu. Bu film, inancın kalıcılığı ve hayatın karmaşıklığı karşısında oynadığı veya oynaması gerektiği rolün üzerine düşünmem için bana bir fırsat sundu diyebilirim.”

-İzleyici 5

7.16. Özet ve Bağlam “Dabbe 4: Cin Çarpması (2013)”

7.16.1. Sinopsis

“Dabbe 4: Cin Çarpması” filmi, 1986 yılında Muğla’da cinleri kullanarak define bulmuş bir köyün lanetli, habis ve cüzzamlı ruhlar ile kuşatılmış hikayesini bizlere sunmaktadır. Psikiyatrist Ebru Karaduman ve Cinci Faruk Akat olarak bilinen cin çıkarma uzmanının aynı anda ilgilendikleri cin tarafından çarpılma vakasının ana kahramanı Kübra Duran isimli genç bir kızdır. Bir define bulma olayıyla ilgili korkunç ve lanetli bir geçmişe sahip olan Kiblelere köylüsü Kübra, aynı zamanda Ebru’nun çocukluk arkadaşıdır. Kübra, kına gecesinde aniden cinlerin saldırısına uğramış ve içinde büyüyen çok güçlü ve tehlikeli bir varlığın tehdidi altına girmiştir. Psikiyatrist Ebru Karaduman, görüntülü olgu sunumu

için Kübra'yı incelemeye alıp, cinci hoca dedikleri kişilerin hastalara yaptıklarını ve sonuçlarını kamera ile kayıt altına almak istemektedir. Psikiyatrist ve hoca birlikte Kübra'nın ailesi ile yaşadığı köy evine gelirler, din ve bilim arasındaki bu çekişme gerçekler ortaya çıktıkça dehşete dönüşmeye başlar. İlk başlarda olaylar çözüme doğru giderken, Kibledere köyünün geçmişinde saklı olan ürpertici olaylar ve tuhaf bir şifre ortaya çıkınca, herkes için korkunç ve tedirgin edici cehennem saatleri başlar.

7.16.2. Bağlam

Film, doğaüstü korku ve İslami unsurların eşsiz karışımı ile tanınmaktadır. Türk ve İslam folkloru ve mitolojisinden esinlenen “Dabbe”, İslam geleneğinden genellikle cinler ile ilişkilendirilen kötü niyetli varlıklara atıfta bulunmaktadır. Film cin çıkarma, korunma ve doğaüstü olaylar ile ilgili İslami inanç ve uygulamalardan yararlanarak bu geleneği başarıyla sürdürmüştür. Film Kur'an ayetlerinin okunması, dini ritüeller ve dini sembol ve eserlerin kullanımı gibi dini motiflere yaptıkları vurgu ile dikkatleri üzerine çekmiştir. Bu unsurlar korku anlatısına otantik ve sürükleyici bir nitelik katarak İslami korku sinemasının farklı bir biçimini oluşturmuştur. “Dabbe 4: Cin Çarpması” filmi aynı zamanda seride yinelenen bir motif olan inanca karşı şüphe temasını da işlemiştir. Karakterlerin doğaüstü olaylar ile boğuşurken yaşadıkları psikolojik ve duygusal deneyimler hem inancın güçlenmesine hem de şüphenin ortaya çıkmasına yol açmıştır. Türk kültürüne ve İslami maneviyata derinlemesine kök salmış olan film, korku türüne benzersiz ve kültürel açıdan önemli bir katkı sağlamıştır. Hem gerilim ve korku sunan bir korku filmi hem de insanın bilinmeyene ve doğaüstüne verdiği tepkinin dini ve kültürel bağlamda düşündürücü bir araştırması olarak göze çarpar.

7.17. Teolojik ve Felsefi Temalar

7.17.1. İyi ve kötü arasındaki savaşta inancın gücü

Film, iyi ve kötü arasındaki savaşa dair klasik bir teolojik tema sunmaktadır. Bu mücadele, kötü niyetli cinler ile karakterlerin İslami maneviyata olan inancı arasındaki çatışmada kendini gösterir. Kötü güçlerin varlığı, karakterlerin ilahi güç anlayışına ve inancın kötülüğün üstesinden gelmedeki rolüne meydan okumaktadır. Filmde merkezi bir tema olarak inanç hem teolojik hem de felsefi açıdan ele alınır. Film, inancın bireyleri doğaüstü güçlerden korumadaki gücünü incelemektedir. İnancın doğası ve bilinmeyen ile yüzleşmedeki rolü hakkında sorular soran film, felsefi açıdan inancın psikolojik ve duygusal

boyutlarını özellikle de inancın zorluklar karşısında nasıl bir güvenlik ve umut olduğu duygusu sağladığını bizlere gösteriyor.

7.17.2. Şüphe ve kuşkuculuk

Şüphe ve kuşkuculuk filmdeki yaygın felsefi temalardır. Doğaüstü olaylara tanık olan karakterler, deneyimlerinin gerçekliği ve inançları konusunda şüpheyile boğuşurlar. Bu durum şüphenin doğası, insan anlayışının sınırları ve inanç sistemlerinin karmaşıklığı üzerine felsefi sorgulamalara yol açar.

7.17.3. Ritüellerin ve geleneğin rolü

Film, doğaüstü olaylar ile yüzleşmede dini ritüellerin ve geleneklerin önemini vurgulamaktadır. Cin çıkarma gibi İslami ritüellerin, karakterlerin kötü niyetli güçlere karşı verdikleri savaşın nasıl ayrılmaz bir parçası olduğunun teolojik yönünü bizlere gösterir. Felsefi açıdan ise, gelenek ve ritüellerin bilinmeyene karşı kültürel ve bireysel tepkileri şekillendirmedeki rolü hakkında sorular ortaya atar.

7.17.4. Doğaüstünün psikolojik etkisi

“Dabbe 4: Cin Çarpması” filmi, doğaüstü olaylar ile karşılaşmanın psikolojik sonuçlarını inceliyor. Film, karakterlerin inanç ve duygularının deneyimlerinden nasıl etkilendiğini araştırıyor ve açıklanamayan karşısında korku, travma ve insan ruhunun doğasına ilişkin felsefi sorgulamalara yol açıyor.

7.17.5. Dabbetü'l-Arz

İslam eskatolojisinde sıklıkla “Yeryüzünün Canavarı” olarak anılan Dabbetü'l-Arz, İslam peygamberlik geleneğinde geçen ve ahir zamanda gerçekleşeceğine inanılan önemli ve kıyamet ile ilgili bir olayı tanımlayan bir terimdir. Dabbetü'l-Arz'ın hikayesi, Kıyamet Günü'ne (Yevmü'l-Kıyame) giden olayların incelenmesi ile ilgilenen İslam eskatolojisine dayanmaktadır. Kıyamet alametlerinden olan Dabbetü'l-Arz, Neml suresinde açık bir şekilde ifade edilirken, Enâm suresi 158. Ayetinde ise dolaylı olarak ele alınmıştır (Çelik, 2013).

7.17.6. Toplum, inanç sistemleri ve inancın dönüşümü

Film, kriz zamanlarında toplumun ve paylaşılan inanç sistemlerinin rolünü vurgulamaktadır. İnanç ve toplumsal desteğin dayanıklılığa nasıl katkıda bulunduğunu bizlere gösterir. Teolojik sorular kolektif inancın gücüne odaklanırken, felsefi açıdan film

sosyal uyum ve desteğin dinamiklerini incelemektedir. Film boyunca karakterler inanç sistemlerinde dönüşümler geçirirler ve başlangıçta doğaüstünden şüphe duyan bazı karakterler sonunda onun varlığını kabul ederken, inançlı olan diğer karakterler inanç krizi yaşayabilmektedir. Bu dönüşümler, inanç sistemlerinin akışkanlığı ve kişisel deneyimlerin kişinin dünya görüşünü nasıl yeniden şekillendireceği hakkında felsefi sorular ortaya çıkarmaktadır.

“Dabbe 4: Cin Çarpması” filmi, teolojik ve felsefi temaları doğaüstü korku anlatısına yediren bir filmidir. İzleyicileri inanç ve şüphe arasındaki karmaşık ilişkiyi, doğaüstü deneyimlerin insan ruhu üzerindeki etkisi ve inanç sistemleri ile ritüellerin bilinmeyen ile yüzleşmedeki rolünü düşünmeye teşvik eder. Korku, maneviyat ve felsefenin benzersiz bir karışımını sunan film, bu tür içinde düşündürücü ve kültürel açıdan önemli eserlerimizden biridir.

7.18. Kültürel Etki

“Dabbe 4: Cin Çarpması” filmi, özellikle Türkiye’de ve İslami korkuya ilgi duyan izleyiciler arasında kayda değer bir kültürel etki yaratmıştır. Film ve seri, çeşitli nedenler ile izleyicilerde yankı uyandırmış, etkisi hem korku türüne hem de daha geniş kültürel bağlamlara yayılmıştır.

7.18.1. İslami korku sinemasının popülerleşmesi

Film, İslami korku sinemasının popülerleşmesine önemli ölçüde katkıda bulunan bir serinin parçasıdır. İslami inançları, folkloru ve doğaüstü unsurları küresel bir izleyici kitlesiyle buluşturmuştur. Filmin başarısı, benzer temaları işleyen diğer filmlerin önünü açarak İslami korku sineması film endüstrisinde tanınan bir alt tür haline gelmiştir.

7.18.2. Kültürel özgünlük

Filmin İslami ritüellere, sembollere ve uygulamalara gösterdiği titizlik kültürel etkisine katkıda bulunmuştur. İslami inançların ve maneviyatın otantik bir temsili olarak görülmektedir. İslami inançların ve maneviyatın otantik bir temsili olarak görülmesi bu kültürel özgünlüğün, dini geleneklerin tasvirinde ayrıntılara gösterilen özeni takdir eden İslam dünyası içindeki ve dışındaki izleyicilerde yankı bulmuştur.

7.18.3. Türk korku sinemasına etkisi ve kültürel tanınırlık

“Dabbe” serisinin “Dabbe 4: Cin Çarpması” filmi, Türk korku sinemasının şekillenmesinde önemli bir rol oynamıştır. Diğer film yapımcılarına da benzer temaları

keşfetmeleri ve İslami öğeleri korku anlatılarına dahil etmeleri için ilham verdi. Bu etki, Türkü korku sinemasına ve onun küresel sahnedeki potansiyeline olan ilginin yeniden artmasına yol açtı. Öncelikle Türk sinemasında tanınan “Dabbe 4”, özellikle korku ve film festivali çevrelerinde uluslararası ilgi gördü. Küresel izleyicileri Türkü korku ve İslami korku filmleri ile tanıştırmak dünya sinemasının daha geniş bir şekilde anlaşılmasına katkıda bulundu.

7.18.4. Kültürel söyleme katkısı ve kültürel ihracat

Film, korku sinemasının kültürel ve dini etkileri hakkında tartışmalara yol açmıştır. Kültürel ve dini söylemler için bir platform sağlayarak korku, inanç ve geleneğin kesişimi hakkında konuşmalara yol açtı. “Dabbe 4: Cin Çarpması” filmi, Türk sinemasının ve kültürünün uluslararası izleyicilere ihracını temsil etmektedir. Türk yeteneklerini, hikâye anlatımını ve geleneklerini küresel ölçekte sergileyerek Türk Sinemasının küreselleşmesine katkıda bulunmuştur.

7.18.5. Sonraki filmler üzerindeki etkisi

“Dabbe 4: Cin Çarpması” filminin başarısı sadece Türkiye’de değil, dünyanın diğer bölgelerinde de diğer film yapımcılarını etkiledi. Korku türüne kültürel ve dini unsurların dahil edilmesi için bir emsal oluşturmuş, maneviyat ve doğüstü konulara odaklanan benzer filmlerin yapılmasına yol açmıştır.

Film, İslami korku sinemasını popülerleştirerek, kültürel kimlik ve dini inançlar üzerine tartışmalara katkıda bulunarak ve maneviyatı, bilinmeyeni araştıran yeni bir korku filmi dalgasına ilham vererek kalıcı bir kültürel etki yaratmıştır. Film, Türk sinemasının küresel korku sineması alanındaki etkisinin ve kültürel öneminin dikkatine değer bir temsili haline gelmiştir.

7.19. Filmin İkonik Statüsü

“Dabbe 4: Cin Çarpması”, Türk ve İslam korku sineması alanında ikonik bir statüye ulaştırmıştır. Doğüstü korku, İslami öğeler ve kültürel özgünlüğün benzersiz karışımı, tanınmasına ve kalıcı çekiciliğine katkıda bulunmuştur.

7.19.1. Kültürel önem ve İslami korkunun öncüsü

Film İslami ritüelleri, inançları ve doğüstü unsurları doğru bir şekilde tasvir ettiği için kültürel açıdan önemlidir. Kültürel özgünlüğe olan bağlılığı nedeni ile hem Türkiye’de

hem de İslami korkuya ilgi duyan izleyiciler arasındaki yankı uyandırmıştır. Dördüncü bölümü de dahil olmak üzere “Dabbe” film serisi, İslami korku sinemasının popülerleşmesinde öncü bir rol oynamıştır. İslami folklor, gelenekler ve inançların korku türünde keşfedilmesi için bir standart oluşturmuş ve benzer filmlerin ortaya çıkmasına yol açmıştır.

7.19.2. Korku türüne katkısı ve ikonik imgeler

Film, korku türüne İslami öğeler katarak kayda değer bir katkıda bulunmuştur. Maneviyatın ve bilinmeyen zengin bir korku ve gerilim kaynağı olabileceğini göstererek korku hikayesi anlatımının ufku genişletmiştir. Kötü niyetli cinler ve İslami koruyucu ritüellerin kullanımı da dahil olmak üzere “Dabbe” serisindeki imge ve semboller, İslami korku bağlamında ikonik hale gelmiştir. Bu imgeler sıklıkla tanınmakta ve seri ile ilişkilendirilmektedir.

7.19.3. Kültürel kimlik

“Dabbe 4: Cin Çarpması” Türk toplumunun ve daha geniş anlamda İslami dünyasının kültürel ve dini kimliğini araştırmaktadır. Kültürel ve dini kimliğin karmaşıklığının bir temsili haline gelmiş ve bu konulardaki tartışmalara katkıda bulunmuştur.

Filmin ikonik statüsü, kültürel önemi, İslami korku türündeki öncü rolü, küresel tanınırlığı, sürekli popülerliği ve korku türü üzerindeki etkisinin bir sonucudur. Film, Türk sinemasının küresel korku alanındaki etkisinin ve kültürel öneminin bir temsili haline gelmiştir.

7.20. Nitel Araştırma Sonucu İzleyici Yorum ve Tepkileri

“Filmin başındaki cin çıkarma seansından sonra psikiyatrist Ebru'nun “Faruk Bey şovunu yaptı” demesiyle beraber Ebru'nun bu tür olaylara yalnızca hurafe gözüyle baktığını ve durumları somut verileri göze alarak bilimsel olarak incelediğini anlıyoruz. Faruk beyin evinde iki baş karakterimizin karşılıklı olarak ilk görüşmesinde, Faruk beyin “cin musallat olmuş bir hastayı iyileştirdim, bu hasta psikiyatru gitmiş ve ilaç almış bir hastaydı” demesiyle beraber Faruk karakterinin bilimin her şeyin açıklamasını yapmak için yeterli olmadığını savunur bir tutuma sahip olduğunu görüyoruz. İki karakter, bu özellikleriyle birbirleriyle çelişir bir yaklaşım izlemektedir ancak yardımseverlikleri onları bir vakada bir araya getirecektir. Ebru'nun da akrabası olan Kübra karakteri aslında bir katildir. Bu derecede tehlikeli bir vakanın yalnızca 2 sene içerisinde serbest bırakılması hukuka ve

gerçekliğe tamamen aykırıdır. Kübra'nın doğduğu gün babasının vefat ettiğini öğrenen Ebru, kuzenine ölüm nedeninin sarılık veya epilepsi olabileceği ihtimalini sorar. Ebru'nun kuzeni "Hayır, öyle bir hastalığı yoktu" diye cevap vererek film diyaloglarla seyirciyi bilimle açıklanamayan olayların varlığına ikna etmeyi amaçlamıştır. "Cin musallat olmuş herkes aynı şeyi görür, o da tek gözlü bebektir" diyen Faruk, bu tür olayların yaygın oluşunun da altını çizerken; film, bu konularda hiçbir yorum yapamayan Ebru'nun film içerisinde bilimle açıklanamayan konularda ne kadar da bilgisiz olduğunu vurgulamaktadır. Ebru Kübra'nın durumunda bile soğukkanlılığını koruyup konuyu bilimsel verilere dayandırmaktadır. Tanının ismini şizofreni bozukluk olarak çoktan koymuştur bile. Ebru'ya yapılan ilk büyü girişimi başarısız sonuçlanmıştır. Bu başarısızlığın nedeni filmde açıkça ifade edilmemiştir. Ancak film, Ebru'nun Faruk hocanın etrafında yer alıyor oluşunu ve Allah'tan yardım dilenen bir ortama maruz kalıyor olmasını değerlendirmemiz için birçok sebep sunmaktadır. Ayna seansından sonra "Cin tam olarak arkanda" denildiğinde Ebru'nun sakinliği ve tuvalette bulunan büyüsel materyaller için "Bu olayın arkasında Faruk hocanın haricinde birileri daha olabilir" demesi Ebru karakterini tamamen muhafazakâr bir bilimci olarak göstermektedir. Çünkü bilim yeni gelişmelere ve yeni verilere açık olmalıdır. Bugüne kadar reddedilmiş olması, açıklanamayan şeylerin bugünden sonra da reddedilmesi gerektiği anlamına gelmez. Bu yönüyle Ebru, film içerisinde artık neredeyse bir "komedi" unsuru haline gelmiştir. Yönetmenin bilimi ve bilimciyi ayaklar altına almak istemiştir ve bunu kolaylaştırabilmek için de filminde başarısız ve muhafazakâr bir bilimciyi kullanmıştır. Filmin karakterlerinin ismini gerçek kişilerden aldığını düşünürsek; gerçek hayattaki Ebru'nun başarısız ve muhafazakâr bir bilimci olmayabileceği ihtimalini göz önünde bulundurmalı ve filmde kadın karakterin bu şekilde lanse edilmesinden ötürü yönetmenin oldukça cinsiyetçi bir tutum sergilediğini de anlamaktayız. Hikâyede olaylar daha da komplike bir hal aldığında Ebru Faruk'a "Bırak artık bu işin peşini" diyerek karşı çıkar ancak bu hikâyenin baş kahramanı Faruk hocadır. Filmin vermek istediği mesaj için Faruk'un bilime karşı bir galibiyet alması gerekmektedir. Filmin kameraya alınmış doğrudan görüntülerle kurgulanmış olması, filmde yaşanan her şeyin somut verilere dayandırıldığı hissiyatını uyandırmaktadır. Yönetmen bu şekilde hikâyeye yaptığı her yorumu bir gerçeklikmişçesine yansıtma şansı bulur. Filmin sonunda Ebru canlı bir şekilde gömülmüştür. "İnançsız" Ebru "Allah'ım yardım et" diye çığlıklar atarken film boyunca ilk kez "Allah" kelimesini kullandığını görürüz. Böyle bir profilin ceza çekiyor oluşu bize "normal" hissettirilmektedir. Öte yandan biz Faruk hocaya çok

üzülmüşken filmin sonunda onun bir hafıza kaybı yaşamış olduğunu ve hayatının kimsenin bilmediği bir yerde devam ettiğini öğreniriz.”

-İzleyici 1

“Film, Kibledere köyünde gerçekleşen olayların röportajları ve gazete kupürlerinin gösterilmesi ile başlıyor. Gazete kupüründe “Kibledere’de Dehşet: Köyü Cinler Bastı.” Manşeti görülmektedir. Filmin sinematografik olarak, röportaj ve amatör kamera çekimleri unsurları içermesi işlenen korku öğelerinin inandırıcılığını arttırmaktadır. Tekniksel olarak, ani korkutmalar ve grafik görüntüler kullanılmıştır. Başrolde psikiyatr Ebru Karaduman, bir vakada şizoid kişilik bozukluğu için kayıt almaya başlamıştır ve cinci Faruk Hoca tarafından bu köye çağırılmıştır. Faruk Hoca tarafından cin çıkartma seansı yapılırken, cin etkisinde kalmış olan kadın, arkadaşlarına ağır dille küfürler etmektedir ve eşyaları yerinden oynatarak kaçar. Evin alt katında karanlık bir odaya saklanan kadın, Faruk Hoca’nın duaları ile ağzından kanlı eşyalar (saç, yumak vb.) çıkartır ve cin çıkartma seansı başarılı olur. Hoca, köy ahalisi tarafından saygı duyulan birisidir ve kadınlar onun büyü yapmamak konusundaki nasihatlerini dinler. Filmde hem bilim kadını olan psikiyatr hem de din konusunda uzman olan hocanın olaylara farklı bakış açıları gösterilmektedir. “Doktorların iyileştiremediği hastaların hoca tarafından iyileştirilmesi, bilimin çözemeyeceği durumların din ve dua ile çözümlenebilmesi gösterilmektedir. Hocanın evinde bir sürü kitap bulunması, doktorun sorduğu sorulara bilimsel cevap verebilmesi ve diyalektiğinin iyi olması “okumuş insan” tiplemesinin bir örneğidir. Hocanın seanslarını sorgulayan Ebru, cin çıkartma seansı kendi bir hasta seçer ve Muğla’ya Kübra’nın yanına giderler. Batıl inançların ve dinin bilimsel yönlerinin sorgulanması seyirciyi aktif olarak düşünen bir konuma koymaktadır. Özellikle, doktorun olaylara dalga geçer bir tonda bakması ve inanmaması Faruk hocanın inançlarını daha güçlü kılmaktadır. Gittikleri ilk gece, ormanda farklı ayinler ve büyülerin kalıntılarının görülmesi ve bunlarının ne olduğunun açıklanması filmin gidişatı için önemlidir. Gittikleri evin aydınlık olması ve Fatma dışında herkesin misafirperver olması iyiliğin göstergesiyken, karanlık yerlerde veya kötü enerjiler söz konusu olduğunda kameranın cızırdaması kötülüğü ve musallat olan cinlerin tahmin edilmesini sağlıyor. Kübra’ya cinin ilk musallat oluşu kına gecesiyle başlamaktadır, ama babasının öldüğü gün doğması da kötü bir kaderi simgeleyebilir. Hoca, geldiği evde inceleme yapmaktadır ve nazar boncuğunun “şeytanın gözü” olduğunu ve evin her yerinden kaldırılması gerektiğini söyler. Nazar boncuğu konusunda, dinin ve bilgilerin, hocalar tarafından farklı yorumlanabileceği anlamına gelir. Yapılan ilk seansta Ebru doktor

daha kuşkucu bakmaya devam etmektedir ve Kübra'ya uyku bozukluğu ve şizotipal kişilik bozukluğu tanısını koyar. Faruk hoca ise, en tehlikeli cinlerden birinin musallat olduğunu söylemektedir. Cinlerin bize göre aynanın içindekiler olduğunu söyler ve Kübra'yı "ayna" seansı ile gerçekleştireceğini düşünür. Hoca ayna seansında siyah örtünün içine girerken kamerayı yanına alarak kendi güvenilirliğini göstermeye çalışmaktadır. Cinin yere çizdiği sembollerle yapılan büyüün "tuvalet büyüü" ya da "ölüm" büyüü olduğunu anlar. Hoca, bahçedeki tuvaletin içinden farklı türde kanla kaplı tılsımlar çıkartırken kelime-i şehadet getirmektedir. Büyü aslında annesine yapılmıştır ve Kübra'nın yaşadığı bütün talihsiz olaylar bu büyüye bağlanmıştır. Ebru hoca, bu seanstan sonra Kübra'yı hastaneye yatırmak istese de Faruk hocanın ısrarları üstüne son bir seans yapılmasına izin verir. Kübra Cin ile konuşmasında adının "Sare" olduğunu ve intikam için geldiğini söyler. Başarılı seans ardından iyileştiği düşünülen Kübra'nın fiziksel belirtileri yok olmuş ve daha iyi hissettiğini söylemiştir. Fakat aynı gece, Kübra'ya cin tekrar musallat olur ve kına kıyafetleriyle ailesine saldırır. Doktor Ebru, Faruk hocaya olan inancını yitirip onu hastaneye yatırmaya karar verir. Bu sırada Faruk Hoca da olayın derinlerine inmeye çalışır ve tekrar Ebruyla araştırmaya devam ederler. Hem Kübra'nın hem de Doktor Ebru'nun babaları yüzünden bütün köy lanetlenmiş ve kızlarının büyülendiğine inanılmıştır. İzleyiciye verilmesi istenilen korku unsuru, haram para ve açgözlülük üzerinedir. Devamında Doktor Ebru'ya da yapılan bir büyüün ortaya çıkması, onun da inanmasını sağlamıştır. "7175" sayısının gizemi Latince "vivo" yani "yaşıyorum" anlamına gelmektedir, Hristiyan dini öğeleri ve şeytani varlıkların sembolizminin ortaklığının üstünde durulur. Filmin sonunda, Faruk Hoca Kibledere köyünde cinle evli olan İlyas ile bütün yapılan komploların farkına varır. Aslında sevecen davranan Kübra'nın annesi ve ablası yapılan büyüün farkındadır ve "Sare"ye doktor Ebru'nun bedenini vermek için anlaşma yapmışlardır. Burada daha seküler ve kuşkucu yaklaşan Ebru cezalandırılmıştır. Film, "bu film gerçek bir olaydan esinlenip kurgulanmıştır" yazısı ile bitmektedir. Yönetmen, gerçekçilik ile izleyicide korku duygusunu sürdürmek istemiştir."

-İzleyici 2

BÖLÜM VIII: SONUÇ

Bu sonuç bölümünde, korku filmlerinde dinin tasvir edilişi üzerine yaptığım araştırmanın çeşitli noktalarını bir araya getiriyoruz. Türü teolojik, felsefi, kültürel, sinemasal ve bunların birleşiminde korku filmlerinde dinin nasıl tasvir edildiğini kapsayan çok boyutlu bir perspektiften inceledik. Analizimiz dört önemli örnek çalışma etrafında şekillenmiştir: “The Exorcist (1973)”, “The Nun (2018)”, “Dabbe 4: Cin Çarpması (2013)” ve “Siccin 2 (2015)” filmleri korku sinemasında din ve doğaüstünün nasıl kesiştiğini örneklendirmiştir. Bu örnek çalışmaların aracılığı ile, inanç ve korku arasındaki dinamiklerin yanı sıra korku sinemasındaki dini motiflerin daha geniş etkileri hakkında derin bulgular ortaya çıkardık.

Korku filmleri din ve doğaüstünün kesiştiği ilgi çekici bir alan sunmaktadır. Korku türü, kutsal ve profan arasındaki karmaşık ve çoğu zaman rahatsız edici etkileşimden faydalanır ve ruhani olan ile dehşet verici olan arasındaki bu ikilik, izleyicilerin hem içgüdüsel hem de entelektüel seviyelerde ilgisini çeken merkezi bir motif olarak işlev görür. Kutsal ve uğursuz olan arasındaki gerilim, yalnızca korku uyandırmakla kalmayıp aynı zamanda inanç, etik ve inancın sınırları hakkında derin düşüncelere yol açan bir anlatı itici gücü olarak hizmet etmektedir. Derin analizler sonucu bir araya getirdiğimiz bulgulara sahiplik eden örnek çalışmalar, bu türün teolojik ve felsefi derinliği keşfetmede kapasitesini aydınlatmada etkili olmuştur. Bu filmler inancın özüne, kötülüğün gizemine ve insan kavrayışının sınırlarına inmişlerdir. İzleyicileri ahlak, iyilik ve kötülüğün incelikleri ve korku bağlamında dini unsurlar ile ilişkili ahlaki ikilemler ile ilgili sorgulamalar ile karşı karşıya bırakmışlardır. Dini ortamlarda ahlaki ikilemlerin ve kötülüğün çok boyutlu yönlerinin keşfedilmesi, türün yalnızca korkutmanın ötesine geçerek varoluşsal ve etik sorgulamaların özüne inen derin hikâye anlatımı potansiyelini vurgulamışlardır.

Korku filmleri özünde kültürel ve toplumsal aynalar olup, yapıldıkları dönemlerin kaygılarını ve dönüşümlerini yansıtırlar. “The Exorcist (1973)” filmi, geleneksel dini inançların yeniden değerlendirildiği ve doğaüstü olaylara ilgi duyulan 1970’lerin kültürel ortamında yankı uyandırmıştır. Bununla beraber “The Nun (2018)” inanç, açıklanamaz olan ve inancı şüphecilikten ayıran sınır hakkındaki çağdaş kaygılardan yararlanmışır. Türün değişen kültürel alanlara uyum sağlama kabiliyeti, korku sinemasının kalıcı ve izleyicisini düşünmeye teşvik eden etkisinin önemini altını çizmiştir. Zeitgeist ile etkileşime giren bu örnek çalışmalar, izleyicileri inanç, korku ve toplumsal dönüşümlerin nasıl kesiştiği hakkında bizleri araştırmaya yönlendirmiştir. Analizlerde bulunduğumuz örnek çalışmalar

tür içinde ikonik bir konuma yükseliş ve korku filmi yapımı için kıstas olarak hizmet etmişlerdir. Dini korku mecazlarının yenilikçi kullanımı, iyi ve kötü arasındaki mücadelenin keşfi ve kalıcı kültürel referansları tür üzerinde silinmez bir etki bırakmıştır. Filmlerin etkisi, ikonik anları ve sahnelerin sürekli olarak referans ve parodi konusu olduğu sinema sınırlarının ötesine uzanmıştır. Sinemasal bir mihenk taşı olmalarının ötesinde, anlatı ve tekniklerinden ilham alan film yapımcıları için bir kaynak haline gelmişlerdir. Bu etki çok sayıda korku filminde göze çarpmaktadır ve korku sineması tarihindeki yerlerini de sağlamlaştırmıştır. Ele aldığımız örnek çalışmalar, inancın gücü ve kötülüğün çok yönlü doğası hakkında teolojik açılımlar sunmuş, korku sinemasında dini unsurların tasvirinin yarattığı etik ve ahlaki ikilemleri mercek altına almamızı olanak sağlamışlardır. Bu filmlerdeki kutsal ve profan arasındaki sınır bulanıklığı, derin etik ve ruhani düşüncelere yol açmış ve filmler, izleyicileri esrarengiz olan ile nasıl boğuşacaklarını, kötülüğün varlığında inancın karmaşık sularında nasıl gezeceklerini düşünmeye zorlamışlardır. Örnek çalışmalarımız üzerinden yapılan analizler üzerine korku türü, kutsal ve kutsal olmayanın bulanıklaşmasından zevk alır ve bu bulanıklık neyin kutsal neyin yozlaşmış olduğuna dair geleneksel kavramlara meydan okumakta ve inancın kötülükle nasıl etkileşime girebileceğine dair daha derin keşifler sunmaktadır. İyi ve kötü, kutsal ve profan arasındaki sınır, inanç ve doğaüstünün keşfi için bir metafora dönüşmüştür. Bu sınırların geçirgenliği ve inancın kötülüğün saldırıları karşısında bile nasıl dayanabileceği hakkında sorular ortaya atmışlardır.

Korku sinemasında dinin tasvirinin araştırılması, türün sınırlarının ötesine uzanan geniş kapsamlı sonuçlara sahip olmuştur. İnsan ruhu, kültürel değişimler ve inanç ile korku arasındaki karmaşık etkileşim hakkında derin bilgiler edinebileceğimiz bir mercek görevi görür. Korku sineması, özellikle dini unsurlar ile iç içe geçtiğinde, insan korkularını anlamak için eşsiz bir platform sunar. Yüzyıllardır insanlığın peşini bırakmayan ilkel ve varoluşsal korkuları araştırır ve bilinmeyene duyulan korku, kötülükle yüzleşme ve inancın sınırlarının sorgulanması, insan deneyiminin derinliklerine işlemiştir. Korku filmlerinin bu korkuları nasıl uyandırdığını inceleyerek, kolektif insan ruhuna ve esrarengiz olan ile nasıl mücadele ettiğimize dair içgörüler elde edebiliriz. Türün dini motifler ile olan ilişkisi, inanç sistemlerinin karmaşıklığına bir pencere açar. Korku filmleri inancın kötücüllük, şüphecilik veya kuşku ile karşı karşıya getirerek inancın sınırlarını zorlar. Bu keşif, izleyicileri inancın dinamikleri üzerine düşünmeye sevk ederek inancın doğası, bilinmezlik karşısındaki dayanıklılığı ve kötü niyetle mücadele kapasitesi hakkında sorular sorar. Analiz ettiğimiz örnek çalışmalar izleyicileri, dini veya ruhani geçmişleri ne olursa olsun, inancın derinliği

ve kırılganlığı üzerine düşünmeye teşvik eden filmlerdir. Korku sinemasında din, karakterleri genellikle etik ve ahlaki ikilemlere sokarak onları doğaüstü kötülük karşısında zorlu kararlar vermeye zorlar. Filmler izleyicileri bu ikilemler üzerinde düşünmeye ve benzer durumlarda ne yapabileceklerini değerlendirmeye davet eder. Bu düşünme, filmlerin ötesine geçerek izleyicileri kendi etik ve ahlaki çerçeveleri üzerinde düşünmeye teşvik eder. Korku sinemasının etik ve felsefi iç gözlem için nasıl bir katalizör görevi görebileceği, bu teze konu olan örnek çalışmalar üzerinden yapılan araştırmalar sonucu bir kez daha altı çizilmiştir. Bir diğer yandan ise bu tür, zamanının kültürel ve toplumsal ortamına derinden bağlıdır. Bu filmleri analiz ederek, belirli dönemlerde toplumda yankı bulan kolektif korkular, endişeler ve inanç soruları hakkında fikir edinebiliriz. Korku filmlerinde dinin incelenmesi, evrim geçiren ve toplumsal dönüşümlere uyum sağlayan dini sembolizmin daha geniş kültürel önemini ortaya koymaktadır. Türün, kültürel değişimleri ve farklı dinlerdeki kaygıları nasıl yansıttığının ve yorumladığının altını çizerek, kültürel ve toplumsal yorumların zengin bir dokusunu bizlere sunmuşlardır. Korku sinemasında dinin tasvirinin araştırılması, tür çalışmalarının kendi geleneklerini nasıl aşabileceğine dair ilgi çekici analizlere ışık tutmaktadır. Tür sinemasının derin ve düşündürücü temalara girme kapasitesinin önemini bizlere vurgulamakta ve korku filmlerinin geleneksel eğlence algısına meydan okumaktadır. Bu çalışma korku türünün, dini ve doğaüstü unsurlar ile beslendiğinde karmaşık teolojik, felsefi ve etik kavramları keşfetmek için nasıl bir araç olabileceğini göstermektedir. Bu türde dinin tasvirinin incelenmesi, daha fazla araştırma ve keşif için yollar açmaktadır. Gelişmeye ve değişen kültürel manzaralara uyum sağlamaya devam eden bu kesişimin zenginliğini ve derinliğini vurgularken akademisyenleri, film yapımcılarını ve korku sinemasının meraklı izleyicileri, türün derin hikâye anlatımı ve kültürel yansıma potansiyelini daha derinlemesine incelemeye teşvik eder. Örnek çalışmalarda incelediğimiz korku filmleri, derin teolojik ve felsefi soruları irdelemektedir. İzleyicileri inancın doğası, kötülüğün. Varlığı ve insan kavrayışının sınırları üzerine düşünmeye zorlar. Bu filmler sadece bir korku kaynağı değil, aynı zamanda derin felsefi ve teolojik düşünme için önemli katkı sağlayan araçlardır ve bunun yanında izleyicilere inancın gücü ve kötülüğün çok yönlü doğası hakkında derin teolojik bakış açıları sunmaktadır. Filmler, karakterlere dini bağlamlar içinde iyi ve kötünün sınırlarında gezinmeyi gerektiren ikilemler sunarak etik ve ahlaki açıdan sorular sormaya teşvik etmektedir.

Korku sinemasında dinin tasviri bağlamında inanç ve korku arasındaki derin ve çok yönlü etkileşimi ortaya çıkardık. Dini sembollerin ve ritüellerin gücünü, iyi ve kötünün karmaşıklığını ve doğaüstü ile yüzleşmenin etik sonuçlarını keşfettik. Bu türün değişen

kültürel alanlara nasıl uyum sağladığına ve hem dehşet hem de hayranlık kaynağı olmaya nasıl devam ettiğine tanık olduk. “The Exorcist (1973)”, “The Nun (2018)”, “Siccin 2 (2015)” ve “Dabbe 4: Cin Çarpması (2013)” filmleri birer film olmanın ötesine geçerek, insan ruhunun ve karanlık ile aydınlık arasındaki kadim mücadelenin daha derin bir şekilde anlaşılmasına açılan kapılar olarak hizmet ediyorlar. Bu filmler, türün izleyicileri zorlama, dehşete düşürme ve büyüleme potansiyelini örneklerken, aynı zamanda iç gözlemi ve zamansız teolojik ve felsefi temaların araştırılmasını da teşvik ediyor. Korku sinemasında dinin yekpare bir yapı değil, insanlık durumunun çok katmanlı ve gelişen bir keşfi olduğunu kabul etmeliyiz. Korku filmleri evrim geçirmeye ve değişen inanç ve inançsızlık koşullarına uyum sağlamaya devam ederek izleyicilere etkileşim ve tefekkür için yeni fırsatlar sunuyor.

Bu çalışma, korku filmlerinde dinin karanlık ve esrarengiz koridorlarında bir yolculuk niteliği taşıyor olması ile birlikte bizi bilinmeyen ile yüzleşmeye, inanç ve korkunun derin sorgulamaları ile boğuşmaya davet ediyor.

KAYNAKLAR

- Arnault, L. S. (2003). Cruelty, Horror, and the Will to Redemption. *Hypatia*, 18(2), 155-188.
- Aslan, M. (2018). Korkudan Dođan Haz: Türk Sinemasında Korku Filmleri Üzerine Bir Deđerlendirme. *International Conference on Cultural Informatics, Communication & Media Studies*.
- Ballon, B., & Leszcz, M. (2007). Horror films: Tales to master terror or shapers of trauma *American Journal of Psychotherapy*, 61(2), 211-230.
- Çelik, H. (2013). *KUR'AN'DA "DÁBBETÜ'L-ARZ"*.
Dinler Doğüstü Teoloji. (2002).
Korku Anomalisi (2022).
Korku ve Din: Teoloji, Irk ve Cinselliđe Yeni Edebi Yaklaşımlar. (2019).
- Quicke, A. (2005). Phenomenology and Film: An Examination of a Religious Approach to Film Theory by Henri Agel and Amedee Ayfre. *Journal of Media and Religion*, 4(4), 235-250.
- Renard, J. (2014). *Islamic Theological Themes: A Primary Source Reader* (1. bs). University of California Press.
- Reyes, X. A. (2013). Violence and Mediation: The Ethics of Spectatorship in the Twenty-First Century Horror Film. İçinde G. Matthews & S. Goodman (Ed.), *Violence and the Limits of Representation* (ss. 145-160). Palgrave Macmillan UK.
- Rosen, S. (1969). *Nihilism: A Philosophical Essay*. St. Augustine's Press.
- Ryle, G. (1950). The Concept of Mind. *British Journal for the Philosophy of Science*, 1(4), 328-332.
- Santana, R. W., & Erickson, G. (2008). *Religion and Popular Culture: Rescripting the Sacred*. McFarland.

Sarpkaya, S. (2015, Eylül 24). *Türk Korku Filmlerinin Halk Bilimi Açısından İncelenmesi*.

Trigg, R. (1971). Moral Conflict. *Mind*, 80(317), 41-55.

What is Occult? (2020).

Wheeler, J. (2011). Holy Horror: A Quantitative Analysis of the Use of Religion in the Yearly Top Grossing Horror Films From 2000 to 2009. *Masters Theses*.

Woodcock, S. (2013). Horror Films and the Argument from Reactive Attitudes. *Ethical Theory and Moral Practice*, 16(2), 309-324.

Woodcock, S. (2023). It's a Fine Line between Sadism and Horror. *Journal of Ethics and Social Philosophy*.